

DYREKTYWY

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2015/2366

z dnia 25 listopada 2015 r.

w sprawie usług płatniczych w ramach rynku wewnętrznego, zmieniająca dyrektywy 2002/65/WE, 2009/110/WE, 2013/36/UE i rozporządzenie (UE) nr 1093/2010 oraz uchylająca dyrektywę 2007/64/WE

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 114,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Banku Centralnego ⁽¹⁾,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽²⁾,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽³⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W ostatnich latach poczyniono znaczne postępy w integracji płatności detalicznych w Unii, w szczególności w kontekście unijnych aktów regulujących płatności, szczególnie za pomocą dyrektywy 2007/64/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽⁴⁾, rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 924/2009 ⁽⁵⁾, dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/110/WE ⁽⁶⁾ oraz rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 260/2012 ⁽⁷⁾. Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/83/UE ⁽⁸⁾ dodatkowo uzupełniono ramy prawne regulujące usługi płatnicze poprzez ustanowienie określonego limitu ograniczającego możliwość pobierania przez sprzedawców detalicznych od swoich klientów dodatkowych opłat z tytułu korzystania z danych sposobów płatności.

⁽¹⁾ Dz.U. C 224 z 15.7.2014, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. C 170 z 5.6.2014, s. 78.

⁽³⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 8 października 2015 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) i decyzja Rady z dnia 16 listopada 2015 r.

⁽⁴⁾ Dyrektywa 2007/64/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 listopada 2007 r. w sprawie usług płatniczych w ramach rynku wewnętrznego, zmieniająca dyrektywy 97/7/WE, 2002/65/WE, 2005/60/WE i 2006/48/WE i uchylająca dyrektywę 97/5/WE (Dz.U. L 319 z 5.12.2007, s. 1).

⁽⁵⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 924/2009 z dnia 16 września 2009 r. w sprawie płatności transgranicznych we Wspólnocie oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 2560/2001 (Dz.U. L 266 z 9.10.2009, s. 11).

⁽⁶⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/110/WE z dnia 16 września 2009 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności przez instytucje pieniądza elektronicznego oraz nadzoru ostrożnościowego nad ich działalnością, zmieniająca dyrektywy 2005/60/WE i 2006/48/WE oraz uchylająca dyrektywę 2000/46/WE (Dz.U. L 267 z 10.10.2009, s. 7).

⁽⁷⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 260/2012 z dnia 14 marca 2012 r. ustanawiające wymogi techniczne i handlowe w odniesieniu do poleceń przelewu i poleceń zapłaty w euro oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 924/2009 (Dz.U. L 94 z 30.3.2012, s. 22).

⁽⁸⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/83/UE z dnia 25 października 2011 r. w sprawie praw konsumentów, zmieniająca dyrektywę Rady 93/13/EWG i dyrektywę 1999/44/WE Parlamentu Europejskiego i Rady oraz uchylająca dyrektywę Rady 85/577/EWG i dyrektywę 97/7/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 304 z 22.11.2011, s. 64).

- (2) Zmienione ramy prawne Unii dotyczące usług płatniczych uzupełniają rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/751⁽¹⁾. Rozporządzenie to wprowadza, w szczególności, przepisy dotyczące pobierania opłat interchange z tytułu transakcji realizowanych w oparciu o kartę i ma ono na celu dalsze przyspieszenie procesu tworzenia skutecznego zintegrowanego rynku płatności realizowanych w oparciu o kartę.
- (3) Dyrektywę 2007/64/WE przyjęto w grudniu 2007 r. w oparciu o wniosek Komisji z grudnia 2005 r. Od tego czasu na rynku płatności detalicznych zaszły znaczne zmiany pod względem innowacji technicznych, przejawiające się gwałtownym wzrostem liczby płatności elektronicznych i płatności realizowanych za pośrednictwem urządzeń przenośnych oraz pojawieniem się na rynku nowych rodzajów usług płatniczych, co kwestionuje przydatność obecnych ram prawnych.
- (4) Przegląd unijnych ram prawnych dotyczących usług płatniczych, a w szczególności analiza skutków dyrektywy 2007/64/WE oraz konsultacje w sprawie zielonej księgi Komisji z dnia 11 stycznia 2012 r. zatytułowanej „W kierunku zintegrowanego europejskiego rynku płatności realizowanych przy pomocy kart płatniczych, przez internet i za pośrednictwem urządzeń przenośnych”, wykazały, że zaistniałe zmiany stały się źródłem istotnych wyzwań z regulacyjnego punktu widzenia. Istotne obszary rynku płatności, w szczególności płatności realizowane przy użyciu kart, przez internet i za pośrednictwem urządzeń przenośnych, pozostają rozdrobione na obszary wyznaczone granicami państw. Wiele innowacyjnych produktów lub usług płatniczych nie wchodzi – w całości lub w znacznej części – w zakres stosowania dyrektywy 2007/64/WE. Ponadto zakres stosowania dyrektywy 2007/64/WE, a w szczególności wyłączone z zakresu jej stosowania elementy, takie jak niektóre rodzaje działalności związanej z płatnościami, w niektórych przypadkach okazały się – w świetle zmian na rynku – zbyt wieloznaczne, zbyt ogólne lub po prostu przestarzałe. Doprowadziło to do braku pewności prawa, potencjalnych ryzyk dla bezpieczeństwa w łańcuchu płatności oraz braku ochrony konsumentów w niektórych obszarach. Wystąpiły trudności dla dostawców usług płatniczych z wprowadzaniem na rynek innowacyjnych, bezpiecznych i łatwych w użyciu cyfrowych usług płatniczych i z zapewnieniem konsumentom i sprzedawcom detalicznym skutecznych, wygodnych i bezpiecznych metod płatności w Unii. Istnieje w tym zakresie duży pozytywny potencjał, który trzeba przeanalizować w bardziej spójny sposób.
- (5) Ciągły rozwój zintegrowanego rynku wewnętrznego bezpiecznych płatności elektronicznych ma zasadnicze znaczenie dla wspierania wzrostu unijnej gospodarki i zapewnienia konsumentom, akceptantom i przedsiębiorstwom wyboru i przejrzystości usług płatniczych, tak by mogli w pełni korzystać z rynku wewnętrznego.
- (6) Należy ustanowić nowe przepisy, aby wyeliminować luki regulacyjne, zapewniając jednocześnie większą jasność prawa i spójne stosowanie ram legislacyjnych w całej Unii. Dotychczasowym oraz nowym uczestnikom rynku należy zagwarantować równorzędne warunki działania, umożliwiając upowszechnienie nowych sposobów płatności wśród szerokiego kręgu użytkowników i zapewniając wysoki poziom ochrony konsumentów przy korzystaniu z tych usług płatniczych w całej Unii. Powinno to podnieść efektywność całego systemu płatności i doprowadzić do powstania szerszej oferty usług płatniczych i ich większej przejrzystości, przy jednoczesnym wzmocnieniu zaufania konsumentów do zharmonizowanego rynku płatności.
- (7) W ostatnich latach nastąpił wzrost ryzyk dla bezpieczeństwa związanych z płatnościami elektronicznymi. Jest on wynikiem zwiększającej się technicznej złożoności płatności elektronicznych, stale rosnącego wolumenu płatności elektronicznych na całym świecie oraz pojawiających się nowych rodzajów usług płatniczych. Bezpieczne usługi płatnicze stanowią zasadniczy warunek prawidłowego funkcjonowania rynku usług płatniczych. Z tego powodu użytkownicy usług płatniczych powinni być przed takimi ryzykami należycie chronieni. Usługi płatnicze mają decydujące znaczenie dla funkcjonowania działalności w dziedzinach kluczowych dla gospodarki i społeczeństwa.
- (8) Przepisy niniejszej dyrektywy dotyczące przejrzystości i wymogów informacyjnych mające zastosowanie do dostawców usług płatniczych oraz jej przepisy dotyczące praw i obowiązków związanych ze świadczeniem i korzystaniem z usług płatniczych powinny mieć również – w stosownych przypadkach – zastosowanie do transakcji, w których jeden z dostawców usług płatniczych znajduje się poza terytorium Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG), aby uniknąć stosowania w poszczególnych państwach członkowskich rozbieżnych podejść ze szkodą dla konsumentów. W stosownych przypadkach zakresem stosowania tych przepisów należy również objąć transakcje we wszystkich walutach urzędowych realizowane między dostawcami usług płatniczych znajdującymi się na terytorium EOG.
- (9) Usługa przekazu pieniężnego jest prostą usługą płatniczą, która zwykle opiera się na gotówce przekazanej dostawcy usług płatniczych przez płatnika, który to dostawca przesyła odpowiednią kwotę, na przykład poprzez sieć komunikacyjną, odbiorcy lub innemu dostawcy usług płatniczych działającemu w imieniu odbiorcy. W niektórych państwach członkowskich supermarkety, akceptanci i inni sprzedawcy detaliczni świadczą na rzecz ogółu klientów podobną usługę umożliwiającą im płacenie rachunków za media i regulowanie innych stałych opłat związanych z prowadzeniem gospodarstwa domowego. Te usługi umożliwiające opłacanie rachunków powinny być traktowane jako usługa przekazu pieniężnego, chyba że właściwe organy uznają, że działalność ta jest objęta zakresem innej usługi płatniczej.

(¹) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/751 z dnia 29 kwietnia 2015 r. w sprawie opłat interchange w odniesieniu do transakcji płatniczych realizowanych w oparciu o kartę (Dz.U. L 123 z 19.5.2015, s. 1).

- (10) Niniejsza dyrektywa wprowadza neutralną definicję usługi acquiringu transakcji płatniczych, tak by objąć nią nie tylko tradycyjne modele acquiringu oparte na korzystaniu z kart płatniczych, lecz także różne modele biznesowe, w tym modele obejmujące więcej niż jednego agenta rozliczeniowego. Powinno to zapewnić akceptantom uzyskanie tych samych zabezpieczeń bez względu na wykorzystywany instrument płatniczy, w przypadkach gdy działalność jest równoważna z usługą acquiringu transakcji kartą. Usługi techniczne świadczone na rzecz dostawców usług płatniczych, takie jak zwykle przetwarzanie i przechowywanie danych lub obsługa terminali, nie powinny być uważane za stanowiące usługi acquiringu. Ponadto niektóre modele acquiringu nie zakładają faktycznego transferu środków pieniężnych przez agenta rozliczeniowego do odbiorcy, gdyż strony mogą uzgodnić inne formy rozrachunku.
- (11) Wyłączenie transakcji płatniczych realizowanych za pośrednictwem agenta handlowego w imieniu płatnika lub odbiorcy z zakresu stosowania dyrektywy 2007/64/WE stosowane jest w poszczególnych państwach członkowskich w bardzo zróżnicowany sposób. Niektóre państwa członkowskie dopuszczają stosowanie wyłączenia przez platformy handlu elektronicznego, które działają jako pośrednicy w imieniu zarówno indywidualnych kupujących, jak i indywidualnych sprzedających, nie dysponując żadną realną możliwością negocjowania czy też zawarcia transakcji sprzedaży lub kupna towarów lub usług. Takie stosowanie wyłączenia wykracza poza zamierzony zakres określony w tej dyrektywie i może potęgować ryzyka dla konsumentów, ponieważ dostawcy ci pozostają poza zakresem ochrony zapewnianej przez ramy prawne. Zróżnicowane praktyki w zakresie stosowania przepisów powodują również zakłócenie konkurencji na rynku płatności. Aby zaradzić tym obawom, wyłączenie to powinno mieć zatem zastosowanie w przypadku, gdy agenci działają jedynie w imieniu płatnika lub jedynie w imieniu odbiorcy, bez względu na to, czy posiadają środki pieniężne klientów. W przypadku gdy agenci działają w imieniu zarówno płatnika, jak i odbiorcy (na przykład za pośrednictwem platformy handlu elektronicznego), powinni być wyłączeni jedynie wtedy, gdy w żadnym momencie nie wchodzi oni w posiadanie środków pieniężnych klientów ani nie uzyskują nad tymi środkami kontroli.
- (12) Niniejsza dyrektywa nie powinna mieć zastosowania do działalności przedsiębiorstw zajmujących się transportem gotówki i przedsiębiorstw zajmujących się zarządzaniem gotówką, jeżeli działalność ta ogranicza się do fizycznego transportu banknotów i monet.
- (13) Informacje zwrotne pochodzące z rynku wskazują, że działalność związana z płatnościami objęta wyłączeniem z tytułu ograniczonej sieci często obejmuje znaczące wolumeny i wartości płatności oraz oferuje konsumentom setki lub tysiące różnych produktów i usług. Pozostaje to sprzeczne z celem wyłączenia z tytułu ograniczonej sieci przewidzianego w dyrektywie 2007/64/WE i wiąże się z większymi ryzykami i brakiem ochrony prawnej dla użytkowników usług płatniczych, zwłaszcza konsumentów, oraz stawia w wyraźnie niekorzystnym położeniu regulowanych uczestników rynku. Aby pomóc w ograniczeniu tych ryzyk, nie powinno być możliwe wykorzystanie tego samego instrumentu do dokonywania transakcji płatniczych w celu nabycia towarów i usług w obrębie więcej niż jednej ograniczonej sieci lub w celu nabycia nieograniczonego asortymentu towarów i usług. Instrument płatniczy należy uznać za wykorzystywany w ramach takiej ograniczonej sieci, jeśli można go wykorzystać wyłącznie w następujących okolicznościach: po pierwsze, do nabycia towarów i usług u określonego sprzedawcy detalicznego lub w określonej sieci detalicznej, jeżeli dane podmioty związane są bezpośrednio umową handlową, przewidującą np. używanie jednej marki płatniczej, a dana marka płatnicza używana jest w punktach sprzedaży i figuruje – w miarę możliwości – na instrumencie płatniczym, który można wykorzystywać w tych punktach; po drugie, do nabycia bardzo ograniczonego asortymentu towarów lub usług, jeżeli np. zakres wykorzystania jest faktycznie ograniczony do sprecyzowanej liczby funkcjonalnie powiązanych towarów lub usług, bez względu na geograficzne położenie punktu sprzedaży; lub, po trzecie, jeżeli instrument płatniczy jest regulowany – w szczególnych celach społecznych lub podatkowych – przez krajowy lub regionalny organ publiczny na potrzeby nabywania konkretnych towarów lub usług.
- (14) Instrumenty płatnicze, które są objęte wyłączeniem z tytułu ograniczonej sieci, mogą obejmować karty sklepowe, karty paliwowe, karty członkowskie, karty transportu publicznego, bilety parkingowe, bony na posiłki lub bony na konkretne usługi, które podlegają niekiedy szczególnym przepisom prawa podatkowego lub prawa pracy, mającym wspierać korzystanie z tych instrumentów, aby osiągnąć cele określone w ustawodawstwie dotyczącym kwestii społecznych. W przypadku gdy taki instrument o celu szczególnym przeradza się w instrument o celu ogólnym, wyłączenie z zakresu niniejszej dyrektywy nie powinno mieć dłużej zastosowania. Z zakresu niniejszej dyrektywy nie należy wyłączać instrumentów, które można wykorzystywać do zakupów w sklepach określonej grupy akceptantów, ponieważ takie instrumenty są zazwyczaj zaprojektowane z myślą o ciągle powiększających się sieciach dostawców usług. Wyłączenie z tytułu ograniczonej sieci powinno stosować się w połączeniu ze spoczywającym na potencjalnych dostawcach usług płatniczych obowiązkiem powiadamiania o rodzajach działalności wchodzących w jej zakres.
- (15) Z zakresu stosowania dyrektywy 2007/64/WE wyłączone niektóre transakcje płatnicze realizowane za pośrednictwem urządzeń telekomunikacyjnych lub informatycznych, w których operator sieci nie tylko pełni rolę pośrednika przy dostawie cyfrowych towarów i usług za pośrednictwem danego urządzenia, ale także wnosi do tych towarów lub usług wartość dodaną. W szczególności wyłączenie to umożliwia dokonywanie zakupów, za które opłaty są pobierane przez operatora lub wykazywane na rachunku telefonicznym, co – począwszy od dzwonek do telefonów lub usług SMS o podwyższonej wartości – przyczynia się do rozwoju nowych modeli biznesowych opierających się na sprzedaży treści cyfrowych i usług głosowych o niewielkiej wartości. Do usług tych należą: usługi rozrywkowe, takie jak czaty, pliki do pobierania zawierające np. filmy, muzykę i gry, usługi informacyjne, takie jak informacje o pogodzie, aktualności, informacje sportowe, giełdowe, informacje o numerach telefonów,

usługi dla telewidzów i radiosłuchaczy, takie jak udział w głosowaniach, zgłaszanie do konkursów oraz publikowanie reakcji na żywo. Z informacji zwrotnych pochodzących z rynku wynika, że brak jest dowodów na to, by takie transakcje płatnicze, cieszące się zaufaniem konsumentów jako wygodne narzędzie w przypadku płatności o niskim progu, przerodziły się w ogólną usługę pośrednictwa w płatnościach. Ze względu jednak na fakt, że to wyłączenie zostało sformułowane w sposób niejednoznaczny, zostało ono wdrożone w różny sposób w poszczególnych państwach członkowskich, prowadząc do braku pewności prawa dla operatorów i konsumentów oraz umożliwiając w niektórych przypadkach dostawcom usług pośrednictwa w płatnościach roszczenie sobie prawa do objęcia tych usług nieograniczonym wyłączeniem z zakresu stosowania dyrektywy 2007/64/WE. Należy zatem sprecyzować i zawęzić zakres kwalifikowania się takich dostawców usług do przedmiotowego wyłączenia, określając rodzaje transakcji płatniczych, do których ma ono zastosowanie.

- (16) Wyłączenie dotyczące niektórych transakcji płatniczych realizowanych za pośrednictwem urzędzeń telekomunikacyjnych lub informatycznych powinno głównie objąć mikropłatności za treści cyfrowe i usługi głosowe. Należy wprowadzić wyraźne odniesienie do transakcji płatniczych z tytułu zakupu biletów elektronicznych, aby uwzględnić ewolucję w dziedzinie płatności, szczególnie fakt, że klienci mogą zamawiać bilety elektroniczne, płacić za nie oraz otrzymywać je i walidować z dowolnym miejsca i w dowolnym momencie przy użyciu telefonów komórkowych lub innych urzędzeń. Bilety elektroniczne umożliwiają i ułatwiają dostarczanie usług, które konsumenci mogliby także nabyć w formie biletu papierowego i które obejmują transport, rozrywkę, usługi parkingowe, wstęp do obiektów, ale nie obejmują towarów fizycznych. W ten sposób obniżają one koszty produkcji i dystrybucji związane z tradycyjnymi kanałami sprzedaży biletów papierowych oraz zwiększają wygodę konsumenta, oferując mu nowe i proste sposoby zakupu biletów. Aby zmniejszyć obciążenie dla podmiotów, które zbierają darowizny na cele charytatywne, należy wyłączyć również transakcje płatnicze dotyczące takich darowizn. Państwa członkowskie powinny, zgodnie z prawem krajowym, mieć swobodę ograniczenia tego wyłączenia do darowizn zbieranych na rzecz zarejestrowanych organizacji charytatywnych. Ogólnie rzecz biorąc, wyłączenie powinno mieć zastosowanie jedynie wtedy, gdy wartość transakcji płatniczej nie przekracza określonego progu, tak by ograniczyć je wyraźnie do płatności o niskim profilu ryzyka.
- (17) Jednolity obszar płatności w euro (SEPA) ułatwił tworzenie ogólnounijnych „centrów przetwarzania płatności” i „centrów przetwarzania należności”, umożliwiając centralizację transakcji płatniczych danej grupy. Z tego względu transakcje płatnicze pomiędzy jednostką dominującą a jej jednostką zależną lub pomiędzy jednostkami zależnymi tej samej jednostki dominującej przeprowadzane przez dostawcę usług płatniczych należącego do tej samej grupy należy wyłączyć z zakresu stosowania niniejszej dyrektywy. Usługi zbierania zleceń płatniczych w imieniu grupy przez jednostkę dominującą lub jej jednostkę zależną w celu dalszego przekazania dostawcy usług płatniczych nie powinny być uznawane za usługę płatniczą na potrzeby niniejszej dyrektywy.
- (18) Z zakresu stosowania dyrektywy 2007/64/WE wyłączono usługi płatnicze oferowane przez operatorów bankomatów, którzy są niezależni od dostawców usług płatniczych prowadzących rachunek. To wyłączenie pobudziło rozwój niezależnych usług bankomatowych w wielu państwach członkowskich, zwłaszcza na obszarach mniej zaludnionych. Jednak całkowite wyłączenie tego szybko rosnącego segmentu rynku bankomatów z zakresu dyrektywy mogłoby spowodować niejasną sytuację co do opłat pobieranych z tytułu wypłacania gotówki. W sytuacjach transgranicznych mogłoby to doprowadzić do podwójnego naliczania opłat z tytułu tej samej wypłaty przez dostawcę usług płatniczych prowadzącego rachunek oraz przez operatora bankomatu. W związku z tym, aby podtrzymać świadczenie usług bankomatowych, a jednocześnie zapewnić jasną sytuację co do opłat z tytułu wypłacania gotówki, należy utrzymać wyłączenie, nakładając jednak na operatorów bankomatów wymóg przestrzegania szczegółowych przepisów niniejszej dyrektywy w zakresie przejrzystości. Ponadto opłaty pobierane przez operatorów bankomatów nie powinny naruszać rozporządzenia (WE) nr 924/2009.
- (19) Dostawcy usług pragnący skorzystać z wyłączenia z zakresu stosowania dyrektywy 2007/64/WE często nie zasięgaliby opinii organów w kwestii tego, czy ich działalność objęta jest zakresem stosowania tej dyrektywy, czy też jest z niego wyłączona, lecz polegali na swojej własnej ocenie. Konsekwencją tego są różnice w stosowaniu niektórych wyłączeń w poszczególnych państwach członkowskich. Wydaje się również, że niektóre wyłączenia mogły być wykorzystywane przez dostawców usług płatniczych do zmiany modeli biznesowych w taki sposób, by prowadzona przez nich działalność w dziedzinie płatności znalazła się poza zakresem stosowania tej dyrektywy. Może to prowadzić do zwiększenia ryzyk, na jakie narażeni są użytkownicy usług płatniczych, oraz powstania nierównych warunków dla dostawców usług płatniczych na rynku wewnętrznym. Dlatego też dostawcy usług powinni być zobowiązani do powiadamiania właściwych organów o stosownych rodzajach działalności, tak by właściwe organy mogły ocenić, czy spełnione zostały wymogi określone w stosownych przepisach, oraz by zapewnić jednolitą interpretację przepisów na całym rynku wewnętrznym. W szczególności, w przypadku wszystkich wyłączeń, których stosowanie oparte jest na przestrzeganiu progów, należy przewidzieć procedurę powiadamiania, aby zapewnić zgodność ze szczegółowymi wymogami.
- (20) Istotne jest ponadto włączenie wymogu powiadamiania właściwych organów przez potencjalnych dostawców usług płatniczych o rodzajach działalności, jakie prowadzą oni w ramach ograniczonej sieci na podstawie kryteriów określonych w niniejszej dyrektywie, jeśli wartość transakcji płatniczych przekroczy pewien próg. Właściwe organy powinny ocenić, czy rodzaje działalności będące przedmiotem takiego powiadomienia można uznać za działalność prowadzoną w ramach ograniczonej sieci.
- (21) Definicja usług płatniczych powinna być neutralna pod względem technologicznym oraz powinna umożliwiać opracowywanie nowych rodzajów usług płatniczych, zapewniając jednocześnie równorzędne warunki działania zarówno istniejącym, jak i nowym dostawcom usług płatniczych.

- (22) Niniejsza dyrektywa powinna, zgodnie z podejściem przyjętym w dyrektywie 2007/64/WE, obejmować wszystkie rodzaje usług płatności elektronicznych. Dlatego też te nowe przepisy nie powinny mieć zastosowania do usług, w przypadku których transfer środków pieniężnych od płatnika do odbiorcy lub ich transport dokonywany jest wyłącznie w banknotach i monetach, ani też gdy transfer dokonywany jest na podstawie czeku papierowego, weksla papierowego, weksla własnego lub innego instrumentu, bonów w postaci papierowej lub kart wystawionych przez dostawcę usług płatniczych bądź inną osobę w celu oddania środków pieniężnych do dyspozycji odbiorcy.
- (23) Niniejsza dyrektywa nie powinna mieć zastosowania do transakcji płatniczych dokonywanych gotówką, gdyż istnieje już jednolity rynek płatności gotówką. Nie powinna mieć ona również zastosowania do transakcji płatniczych realizowanych w oparciu o чеki papierowe, ponieważ чеki papierowe, ze swojej natury, nie mogą być przetwarzane tak wydajnie jak inne sposoby płatności. Dobre praktyki w tej dziedzinie powinny być jednak oparte na zasadach określonych w niniejszej dyrektywie.
- (24) Należy określić kategorie dostawców usług płatniczych, którzy mogą zgodnie z prawem świadczyć usługi płatnicze w całej Unii, a mianowicie instytucje kredytowe, które przyjmują od użytkowników depozyty mogące służyć do finansowania transakcji płatniczych i które powinny nadal podlegać wymogom ostrożnościowym określonym w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE⁽¹⁾, instytucje pieniądza elektronicznego, które emitują pieniądź elektroniczny mogący służyć do finansowania transakcji płatniczych i które powinny nadal podlegać wymogom ostrożnościowym określonym w dyrektywie 2009/110/WE, instytucje płatnicze oraz instytucje świadczące żyro pocztowe, które zgodnie z prawem krajowym zostały do tego uprawnione. Stosowanie tych ram prawnych powinno być ograniczone do dostawców usług, którzy świadczą usługi płatnicze w ramach stałego zajęcia lub działalności gospodarczej zgodnie z niniejszą dyrektywą.
- (25) Niniejsza dyrektywa ustanawia przepisy regulujące dokonywanie transakcji płatniczych, w których środkiem pieniężnym jest pieniądź elektroniczny, zdefiniowany w dyrektywie 2009/110/WE. Niniejsza dyrektywa nie reguluje jednak emisji pieniądza elektronicznego przewidzianego w dyrektywie 2009/110/WE. Tym samym, instytucjom płatniczym nie należy zezwalać na emisję pieniądza elektronicznego.
- (26) W dyrektywie 2007/64/WE ustanowiono system ostrożnościowy, wprowadzając jednolitą licencję dla wszystkich dostawców usług płatniczych, które nie wiążą się z przyjmowaniem depozytów lub emisją pieniądza elektronicznego. W tym celu dyrektywą 2007/64/WE wprowadzono nową kategorię dostawców usług płatniczych, a mianowicie „instytucje płatnicze”, poprzez ustanowienie zezwolenia na świadczenie usług płatniczych na terytorium całej Unii, udzielanego – pod warunkiem spełnienia szeregu rygorystycznych i kompleksowych warunków – osobom prawnym nieobjętym dotychczasowymi kategoriami. Te same warunki powinny więc mieć zastosowanie do tych usług w całej Unii.
- (27) Od czasu przyjęcia dyrektywy 2007/64/WE pojawiły się nowe rodzaje usług płatniczych, zwłaszcza w obszarze płatności realizowanych przez internet. W szczególności ewoluowały usługi inicjowania płatności w dziedzinie handlu elektronicznego. Usługi te odgrywają rolę w realizowaniu płatności w ramach handlu elektronicznego poprzez ustanowienie interfejsu programowego między stroną internetową akceptanta a platformą bankowości internetowej dostawcy usług płatniczych prowadzącego rachunek płatnika w celu inicjowania płatności realizowanych przez internet na podstawie polecenia przelewu.
- (28) Ponadto, postęp technologiczny doprowadził do pojawienia się w ostatnich latach wielu usług uzupełniających, takich jak usługi dostępu do informacji o rachunku. Usługi te zapewniają użytkownikowi usług płatniczych zagregowane informacje *online* o rachunku płatniczym lub rachunkach płatniczych posiadanych u dostawcy lub dostawców usług płatniczych, które to informacje udostępniane są w internecie poprzez interfejs dostawcy usług płatniczych prowadzącego rachunek. W ten sposób użytkownik usług płatniczych ma możliwość uzyskania w danym momencie natychmiastowego ogólnego obrazu swojej sytuacji finansowej. Usługi te należy również włączyć w zakres stosowania niniejszej dyrektywy, aby zapewnić konsumentom odpowiednią ochronę ich danych dotyczących płatności i rachunku, a także pewność prawa w odniesieniu do statusu dostawców świadczących usługi dostępu do informacji o rachunku.
- (29) Usługi inicjowania płatności pozwalają odbiorcy uzyskać pewność ze strony dostawcy świadczącego usługę inicjowania płatności co do tego, że płatność została zainicjowana, w celu zachęcenia odbiorcy do dostarczenia towarów lub wykonania usługi bez zbędnej zwłoki. Usługi takie oferują tanie rozwiązanie zarówno dla akceptantów, jak i dla konsumentów, oraz zapewniają konsumentom możliwość dokonywania zakupów w internecie, nawet jeśli nie posiadają oni kart płatniczych. Ponieważ usługi inicjowania płatności nie podlegają obecnie przepisom dyrektywy 2007/64/WE, niekoniecznie są one nadzorowane przez właściwe organy i nie muszą spełniać wymogów

⁽¹⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi, zmieniająca dyrektywę 2002/87/WE i uchylająca dyrektywy 2006/48/WE oraz 2006/49/WE (Dz.U. L 176 z 27.6.2013, s. 338).

przewidzianych w dyrektywie 2007/64/WE. Taki stan rzeczy jest źródłem licznych problemów prawnych związanych m.in. z ochroną konsumentów, bezpieczeństwem i odpowiedzialnością, a także konkurencją i ochroną danych, w szczególności w odniesieniu do ochrony danych użytkowników usług płatniczych zgodnie z przepisami Unii o ochronie danych. Nowe przepisy powinny więc regulować te kwestie.

- (30) Indywidualne dane uwierzytelniające używane do bezpiecznego uwierzytelnienia klienta przez użytkownika usług płatniczych albo przez dostawcę świadczącego usługę inicjowania płatności są zwykle danymi wydanymi przez dostawców usług płatniczych prowadzących rachunek. Dostawcy świadczący usługę inicjowania płatności nie muszą konieczne wchodzić w stosunki umowne z dostawcami usług płatniczych prowadzącymi rachunek, a dostawcy usług płatniczych prowadzący rachunek powinni umożliwić dostawcom świadczącym usługę inicjowania płatności – bez względu na stosowany przez nich model biznesowy – korzystanie z procedur uwierzytelniających zapewnianych przez dostawców usług płatniczych prowadzących rachunek w celu zainicjowania konkretnej płatności w imieniu płatnika.
- (31) W przypadku świadczenia wyłącznie usługi inicjowania płatności dostawca świadczący tę usługę nie posiada środków pieniężnych użytkownika na żadnym etapie łańcucha płatności. W przypadku gdy dostawca świadczący usługę inicjowania płatności zamierza świadczyć usługi płatnicze, w związku z którymi posiada środki pieniężne użytkownika, powinien uzyskać pełne zezwolenie na świadczenie tych usług.
- (32) Usługi inicjowania płatności opierają się na bezpośrednim lub pośrednim dostępie dostawcy świadczącego usługę inicjowania płatności do rachunku płatnika. Dostawca usług płatniczych prowadzący rachunek, który zapewnia mechanizm pośredniego dostępu, powinien również umożliwiać bezpośredni dostęp dostawcom świadczącym usługę inicjowania płatności.
- (33) Niniejsza dyrektywa powinna dążyć do zapewnienia ciągłości działania rynku, umożliwiając obecnym i nowym dostawcom usług – bez względu na stosowany przez nich model biznesowy – oferowanie usług na podstawie jasnych i zharmonizowanych ram regulacyjnych. Do czasu rozpoczęcia stosowania tych przepisów, bez uszczerbku dla potrzeby zapewnienia bezpieczeństwa transakcji płatniczych i ochrony konsumenta przed możliwym do wykazania ryzykiem oszustwa, państwa członkowskie, Komisja, Europejski Bank Centralny (EBC) i Europejski Urząd Nadzoru (Europejski Urząd Nadzoru Bankowego), ustanowiony rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1093/2010⁽¹⁾ (EUNB), powinny zagwarantować uczciwą konkurencję na tym rynku, unikając zarazem bezpodstawnej dyskryminacji względem któregośkolwiek z obecnych uczestników rynku. Każdy dostawca usług płatniczych, w tym dostawca usług płatniczych prowadzący rachunek użytkownika usług płatniczych, powinien mieć możliwość oferowania usług inicjowania płatności.
- (34) Niniejsza dyrektywa nie zmienia w znacznym stopniu warunków udzielania i utrzymywania zezwoleń instytucjom płatniczym. Podobnie jak w dyrektywie 2007/64/WE, warunki te obejmują wymogi ostrożnościowe współmierne do ryzyk operacyjnych i finansowych, na jakie narażone są takie podmioty w trakcie prowadzenia swojej działalności. W związku z tym konieczne są solidne zasady dotyczące kapitału założycielskiego w połączeniu z kapitałem bieżącym, które we właściwym czasie można by bardziej szczegółowo rozwinąć zależnie od potrzeb rynku. Ze względu na dużą różnorodność w dziedzinie usług płatniczych niniejsza dyrektywa powinna pozwolić na stosowanie różnych metod w połączeniu z pewnym zakresem swobody uznania w odniesieniu do nadzoru w celu zapewnienia, by te same ryzyka były traktowane tak samo w przypadku wszystkich dostawców usług płatniczych. Wymogi dla instytucji płatniczych powinny odzwierciedlać fakt, że instytucje płatnicze angażują się w bardziej specjalistyczne i ograniczone rodzaje działalności, a co za tym idzie powodują ryzyka o węższym zakresie, które są łatwiejsze do monitorowania i kontrolowania niż ryzyka powstające w szerszym spektrum działalności instytucji kredytowych. Instytucjom płatniczym należy w szczególności zakazać przyjmowania depozytów od użytkowników, zezwalając na korzystanie ze środków pieniężnych otrzymanych od użytkowników jedynie w związku ze świadczeniem usług płatniczych. Wymagane przepisy ostrożnościowe dotyczące m.in. kapitału założycielskiego powinny być proporcjonalne do ryzyka związanego z daną usługą płatniczą świadczoną przez instytucję płatniczą. Dostawców usług płatniczych świadczących wyłącznie usługi inicjowania płatności należy uznać za obciążonych średnim ryzykiem pod względem kapitału założycielskiego.
- (35) Dostawcy świadczący usługę inicjowania płatności oraz dostawcy świadczący usługę dostępu do informacji o rachunku, w przypadku świadczenia wyłącznie tych usług, nie posiadają środków pieniężnych klienta. W związku z tym nałożenie wymogów w zakresie funduszy własnych na tych nowych uczestników rynku byłoby nieproporcjonalne. Niemniej jednak istotne jest, by byli oni w stanie wypełniać swoje zobowiązania w związku z prowadzoną działalnością. Należy zatem zobowiązać ich do posiadania ubezpieczenia odpowiedzialności z tytułu prowadzenia działalności zawodowej albo porównywalnej gwarancji. EUNB powinien opracować wytyczne zgodnie z art. 16 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010 dotyczące kryteriów, jakie powinny stosować państwa członkowskie do określania minimalnej kwoty pieniężnej ubezpieczenia odpowiedzialności z tytułu prowadzenia działalności zawodowej lub porównywalnej gwarancji. EUNB nie powinien wprowadzać rozróżnienia między ubezpieczeniem odpowiedzialności z tytułu prowadzenia działalności zawodowej a porównywalną gwarancją, gdyż powinny być one traktowane wymiennie.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1093/2010 z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie ustanowienia Europejskiego Urzędu Nadzoru (Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego), zmiany decyzji nr 716/2009/WE oraz uchylecia decyzji Komisji 2009/78/WE (Dz.U. L 331 z 15.12.2010, s. 12).

- (36) Aby uniknąć przypadków nadużywania swobody przedsiębiorczości, konieczne jest nałożenie wymogu, zgodnie z którym instytucja płatnicza ubiegająca się o zezwolenie w danym państwie członkowskim prowadzi przynajmniej część swojej działalności w zakresie usług płatniczych w tym państwie członkowskim.
- (37) Należy ustanowić przepis, zgodnie z którym środki pieniężne użytkownika usług płatniczych oraz środki pieniężne instytucji płatniczej są przechowywane oddzielnie. Wymogi ochronne są konieczne wówczas, gdy instytucja płatnicza posiada środki pieniężne użytkownika usług płatniczych. W przypadku gdy ta sama instytucja płatnicza wykonuje transakcję płatniczą zarówno na rzecz płatnika, jak i odbiorcy, a płatnikowi przyznano linię kredytową, właściwe może być zabezpieczenie środków pieniężnych na rzecz odbiorcy, kiedy już stanowią one roszczenie odbiorcy wobec instytucji płatniczej. Instytucje płatnicze powinny także podlegać skutecznym wymogom w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu.
- (38) Niniejsza dyrektywa nie wprowadza zmian w obowiązkach instytucji płatniczych dotyczących ich sprawozdawczości finansowej oraz badania ich rocznych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych. Instytucje płatnicze mają obowiązek sporządzania swoich rocznych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych zgodnie z dyrektywą Rady 86/635/EWG⁽¹⁾ i dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/34/EU⁽²⁾. Roczne sprawozdania finansowe i skonsolidowane sprawozdania finansowe mają być poddawane badaniu, chyba że instytucja płatnicza jest zwolniona z tego obowiązku na podstawie tych dyrektyw.
- (39) Dostawcy usług płatniczych angażujący się w świadczenie co najmniej jednej z usług płatniczych objętych zakresem niniejszej dyrektywy powinni zawsze posiadać rachunki płatnicze wykorzystywane wyłącznie do celów transakcji płatniczych. Aby dostawcy usług płatniczych byli w stanie świadczyć usługi płatnicze, powinni oni bezwzględnie mieć możliwość otwierania i utrzymywania rachunków w instytucjach kredytowych. Państwa członkowskie powinny zapewnić, by dostęp do takich rachunków udzielano w sposób niedyskryminacyjny i współmierny do uzasadnionego celu, dla którego został udzielony. O ile zakres tego dostępu może być podstawowy, to powinien on zawsze być wystarczająco rozległy, by instytucja płatnicza była w stanie świadczyć swoje usługi w niezakłócony i efektywny sposób.
- (40) Niniejsza dyrektywa powinna regulować udzielanie kredytów przez instytucje płatnicze, tj. przyznawanie linii kredytowych i wydawanie kart kredytowych, jedynie w przypadkach gdy ma to ścisły związek z usługami płatniczymi. Instytucjom płatniczym należy zezwolić na udzielanie takiego kredytu w kontekście ich działalności transgranicznej, jedynie jeżeli jest on udzielany w celu ułatwienia realizacji usług płatniczych, ma charakter krótkoterminowy i jest udzielany na okres nieprzekraczający 12 miesięcy, w tym na zasadzie odnawialnej, a także pod warunkiem, że jest on refinansowany głównie z funduszy własnych instytucji płatniczej, jak również innych środków pieniężnych pochodzących z rynków kapitałowych, a nie za pomocą środków pieniężnych przechowywanych w imieniu klientów do celów usług płatniczych. Przepisy te powinny pozostawać bez uszczerbku dla dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/48/WE⁽³⁾ lub innych stosownych przepisów prawa Unii lub środków krajowych dotyczących warunków udzielania kredytów konsumentom, które nie zostały zharmonizowane tą dyrektywą.
- (41) Ogólnie rzecz biorąc, współpraca między właściwymi organami krajowymi odpowiedzialnymi za udzielanie zezwoleń instytucjom płatniczym, prowadzenie kontroli oraz podejmowanie decyzji w sprawie cofnięcia udzielonych zezwoleń przebiega w zadowalający sposób. Należy jednak zacieśnić współpracę między właściwymi organami w odniesieniu do wymiany informacji oraz spójnego stosowania i interpretowania przepisów niniejszej dyrektywy w przypadkach, gdy posiadająca zezwolenie instytucja płatnicza chciałaby świadczyć usługi płatnicze w państwie członkowskim innym niż jej państwo członkowskie pochodzenia, korzystając ze swobody przedsiębiorczości lub swobody świadczenia usług, w tym za pośrednictwem internetu. EUNB powinien udzielać wsparcia przy rozwiązywaniu sporów pomiędzy właściwymi organami w kontekście współpracy transgranicznej, zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 1093/2010. Powinien również przygotować projekt regulacyjnych standardów technicznych w zakresie współpracy i wymiany danych.
- (42) W celu zwiększenia przejrzystości działania instytucji płatniczych posiadających zezwolenie udzielone przez właściwe organy państwa członkowskiego pochodzenia lub przez nie zarejestrowanych, w tym ich agentów, oraz w celu zapewnienia wysokiego poziomu ochrony konsumentów w Unii, należy zapewnić łatwy publiczny dostęp do wykazu podmiotów świadczących usługi płatnicze. W związku z tym EUNB powinien opracować i obsługiwać centralny rejestr, w którym publikować będzie wykaz nazw podmiotów świadczących usługi płatnicze. Państwa członkowskie powinny zapewnić, by przekazywane przez nie dane były aktualizowane. Środki te powinny przyczynić się również do zacieśniania współpracy między właściwymi organami.

(1) Dyrektywa Rady 86/635/EWG z dnia 8 grudnia 1986 r. w sprawie rocznych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych banków i innych instytucji finansowych (Dz.U. L 372 z 31.12.1986, s. 1).

(2) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/34/EU z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie rocznych sprawozdań finansowych, skonsolidowanych sprawozdań finansowych i powiązanych sprawozdań niektórych rodzajów jednostek, zmieniająca dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2006/43/WE oraz uchylająca dyrektywy Rady 78/660/EWG i 83/349/EWG (Dz.U. L 182 z 29.6.2013, s. 19).

(3) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/48/WE z dnia 23 kwietnia 2008 r. w sprawie umów o kredyt konsumencki oraz uchylająca dyrektywę Rady 87/102/EWG (Dz.U. L 133 z 22.5.2008, s. 66).

- (43) Należy zwiększyć dostępność dokładnych, aktualnych informacji poprzez nałożenie na instytucje płatnicze wymogu informowania właściwego organu państwa członkowskiego pochodzenia bez zbędnej zwłoki o wszelkich zmianach mających wpływ na dokładność informacji i dowodów przekazanych w związku z udzieleniem zezwolenia, w tym o dodatkowych agentach lub podmiotach, którym zlecono usługi w ramach outsourcingu. W przypadku wątpliwości właściwe organy powinny również weryfikować poprawność otrzymanych informacji.
- (44) Państwa członkowskie powinny móc wprowadzić wymóg, by działające na ich terytorium instytucje płatnicze, których siedziba zarządu znajduje się w innym państwie członkowskim, składały im – w celach informacyjnych lub statystycznych – okresowe sprawozdania z działalności prowadzonej na ich terytorium. W przypadku gdy te instytucje płatnicze działają w oparciu o swobodę przedsiębiorczości, możliwe powinno być wykorzystywanie tych informacji także do monitorowania przestrzegania przepisów tytułów III i IV niniejszej dyrektywy, a państwa członkowskie powinny móc wymagać od tych instytucji płatniczych, by wyznaczyły na ich terytorium centralny punkt kontaktowy w celu ułatwienia właściwym organom sprawowania nadzoru nad sieciami agentów. EUNB powinien opracować projekt regulacyjnych standardów technicznych określających kryteria stosowane do stwierdzenia, w których przypadkach właściwe jest wyznaczenie centralnego punktu kontaktowego i jakie powinny być jego funkcje. Wymóg wyznaczenia centralnego punktu kontaktowego powinien być proporcjonalny do celu, jakim jest osiągnięcie odpowiedniej komunikacji i zgłaszania informacji dotyczących przestrzegania tytułów III i IV w przyjmującym państwie członkowskim.
- (45) W sytuacjach nadzwyczajnych, gdy niezbędne jest niezwłoczne działanie, aby zaradzić poważnemu zagrożeniu dla zbiorowych interesów użytkowników usług płatniczych w przyjmującym państwie członkowskim, takiemu jak oszustwo na dużą skalę, właściwe organy przyjmującego państwa członkowskiego powinny mieć możliwość podjęcia środków zapobiegawczych, równoległe z transgraniczną współpracą między właściwymi organami państwa członkowskiego pochodzenia i przyjmującego państwa członkowskiego oraz w oczekiwaniu na podjęcie środków przez właściwe organy państwa członkowskiego pochodzenia. Środki te powinny być odpowiednie, współmierne do celu i niedyskryminacyjne oraz mieć tymczasowy charakter. Wszelkie środki powinny być należycie uzasadnione. Właściwe organy państwa członkowskiego pochodzenia odpowiedniej instytucji płatniczej oraz inne zainteresowane organy, takie jak Komisja i EUNB, należy informować z wyprzedzeniem, lub – jeżeli nie jest to możliwe z uwagi na sytuację nadzwyczajną – bez zbędnej zwłoki.
- (46) Chociaż w niniejszej dyrektywie określono minimalny zakres uprawnień, które właściwe organy powinny posiadać do celów nadzorowania przestrzegania przez instytucje płatnicze przepisów, uprawnienia te powinny być wykonywane z poszanowaniem praw podstawowych, w tym prawa do prywatności. Bez uszczerbku dla kontroli niezależnego organu (krajowego organu ochrony danych) i zgodnie z Kartą praw podstawowych Unii Europejskiej państwa członkowskie powinny posiadać odpowiednie i skuteczne mechanizmy ochronne, w przypadkach gdy wykonywanie tych uprawnień mogłoby prowadzić do nadużyć lub uznaniowości, stanowiących poważną ingerencję w takie prawa, np., w stosownych przypadkach, poprzez wymóg uzyskania uprzedniej zgody władzy sądowniczej danego państwa członkowskiego.
- (47) Należy zapewnić, by wszystkie osoby świadczące usługi płatnicze podlegały określonym minimalnym wymogom prawnym i regulacyjnym. Należy zatem wprowadzić wymóg rejestracji tożsamości oraz danych adresowych wszystkich osób świadczących usługi płatnicze, w tym osób, które nie są w stanie spełnić w pełnym zakresie warunków uzyskania zezwolenia na prowadzenie działalności jako instytucja płatnicza. Takie podejście jest zgodne z uzasadnieniem specjalnego zalecenia VI Grupy Specjalnej ds. Przeciwdziałania Praniu Pieniędzy, które przewiduje mechanizm umożliwiający traktowanie mimo wszystko jako instytucji płatniczych dostawców usług płatniczych, którzy nie są w stanie spełnić wszystkich warunków określonych w tym zaleceniu. Do tych celów państwa członkowskie, nawet gdy takie osoby są zwolnione z obowiązku stosowania całości lub części warunków uzyskania zezwolenia, powinny wpisywać je do rejestru instytucji płatniczych. Ta możliwość stosowania zwolnienia musi jednak podlegać rygorystycznym wymogom odnoszącym się do wartości transakcji płatniczych. Instytucje płatnicze korzystające ze zwolnienia nie powinny korzystać ze swobody przedsiębiorczości ani swobody świadczenia usług, ani nie powinny pośrednio wykonywać tych praw, będąc członkami systemu płatności.
- (48) Ze względu na specyficzny charakter wykonywanej działalności oraz ryzyka związane ze świadczeniem usług dostępu do informacji o rachunku, należy zapewnić szczególny system ostrożnościowy dla dostawców takich usług. Dostawcy świadczący usługę dostępu do informacji o rachunku powinni mieć możliwość świadczenia usługi na zasadzie transgranicznej, korzystając z przepisów dotyczących wydawania „paszportów”.
- (49) Konieczne jest umożliwienie każdemu dostawcy usług płatniczych dostępu do usług związanych z infrastrukturą techniczną systemów płatności. Taki dostęp powinien jednak podlegać odpowiednim wymogom służącym zapewnieniu integralności i stabilności tych systemów. Każdy dostawca usług płatniczych ubiegający się o uczestnictwo w systemie płatności powinien wziąć na siebie ryzyko związane z samodzielnym wyborem systemu i przedstawić systemowi płatności dowody na to, że jego rozwiązania wewnętrzne chronią go w wystarczającym stopniu przed

wszelkimi rodzajami ryzyka. Te systemy płatności zwykle obejmują czterostronne systemy kart płatniczych, jak również duże systemy obsługujące polecenia przelewu i polecenia zapłaty. W celu zapewnienia równego traktowania na terytorium całej Unii poszczególnych kategorii dostawców usług płatniczych posiadających zezwolenie zgodnie z warunkami określonymi w ich zezwoleniu, konieczne jest doprecyzowanie zasad dotyczących dostępu do systemów płatności.

- (50) Należy wprowadzić przepis o niedyskryminującym traktowaniu posiadających zezwolenie instytucji płatniczych i instytucji kredytowych, tak by każdy dostawca usług płatniczych konkurujący na rynku wewnętrznym mógł korzystać z usług związanych z infrastrukturą techniczną tych systemów płatności na tych samych warunkach. Właściwe jest zapewnienie odmiennego traktowania dostawców usług płatniczych posiadających zezwolenie oraz dostawców usług płatniczych korzystających ze zwolnienia na mocy niniejszej dyrektywy, jak również korzystających ze zwolnienia na mocy art. 3 dyrektywy 2009/110/WE, ze względu na różnice w obowiązujących ich ramach ostrożnościowych. W każdym razie zróżnicowane warunki cenowe powinny być dozwolone jedynie wówczas, gdy jest to uzasadnione różnicami w wysokości kosztów ponoszonych przez dostawców usług płatniczych. Powyższe uregulowania powinny pozostawać bez uszczerbku dla prawa państw członkowskich do ograniczania dostępu do systemów istotnych z punktu widzenia systemowego zgodnie z dyrektywą 98/26/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽¹⁾ oraz bez uszczerbku dla kompetencji EBC oraz Europejskiego Systemu Banków Centralnych w zakresie dostępu do systemów płatności.
- (51) Niniejsza dyrektywa pozostaje bez uszczerbku dla zakresu stosowania dyrektywy 98/26/WE. Jednakże aby zapewnić uczciwą konkurencję między dostawcami usług płatniczych, uczestnik systemu płatności wyznaczonego na warunkach określonych w dyrektywie 98/26/WE, który świadczy posiadającemu zezwolenie lub zarejestrowanemu dostawcy usług płatniczych usługi w odniesieniu do takiego systemu, powinien także, na wniosek, udzielić dostępu do takich usług w sposób obiektywny, proporcjonalny i niedyskryminujący każdemu innemu posiadającemu zezwolenie lub zarejestrowanemu dostawcy usług płatniczych. Dostawcy usług płatniczych, którym przyznano taki dostęp, nie powinni być jednak uznawani za uczestników zgodnie z definicją w dyrektywie 98/26/WE, a zatem nie powinni korzystać z ochrony przyznanej na mocy tej dyrektywy.
- (52) Przepisy dotyczące dostępu do systemów płatności nie powinny mieć zastosowania do systemów tworzonych i obsługiwanych przez jednego dostawcę usług płatniczych. Takie systemy płatności mogą bezpośrednio konkurować z systemami płatności albo, co zazwyczaj ma miejsce, działać w niszy rynkowej niewypełnionej odpowiednio przez systemy płatności. Takie systemy obejmują systemy trójstronne, jak np. trójstronne systemy kart płatniczych w zakresie, w jakim nigdy nie działają one jako de facto czterostronne systemy kart płatniczych, np. za pośrednictwem licencjobiorców, agentów lub partnerów w ramach co-brandingu. Takie systemy obejmują też zwykle usługi płatnicze oferowane przez dostawców telekomunikacyjnych, w których operator systemu jest dostawcą usług płatniczych zarówno płatnika, jak i odbiorcy, jak również wewnętrzne systemy grup bankowych. Aby pobudzić konkurencję, którą takie zamknięte systemy płatności mogą stworzyć względem tradycyjnych, powszechnie stosowanych systemów płatności, nie byłoby właściwe przyznanie osobom trzecim dostępu do tych zamkniętych systemów płatności. Takie zamknięte systemy powinny jednak zawsze podlegać unijnym i krajowym regułom konkurencji, które mogą wymagać przyznania dostępu do tych systemów w celu utrzymania efektywnej konkurencji na rynkach płatniczych.
- (53) Ponieważ konsumenci i przedsiębiorstwa nie są w takiej samej sytuacji, nie potrzebują takiego samego poziomu ochrony. Podczas gdy istotne jest zagwarantowanie praw konsumentów przepisami, od których stosowania nie można odstąpić na podstawie umowy, rozsądne jest umożliwienie przedsiębiorstwom oraz organizacjom dokonywania innych uzgodnień w sytuacji, gdy nie mają do czynienia z konsumentami. Państwa członkowskie powinny mieć jednak możliwość wprowadzenia przepisu, zgodnie z którym mikroprzedsiębiorstwa, zgodnie z definicją w zaleceniu Komisji 2003/361/WE ⁽²⁾, są traktowane w ten sam sposób co konsumenci. W każdym razie pewne podstawowe przepisy niniejszej dyrektywy powinny mieć zawsze zastosowanie, bez względu na status użytkownika.
- (54) Niniejsza dyrektywa powinna określać spoczywające na dostawcach usług płatniczych obowiązki w zakresie informowania użytkowników tych usług, którzy powinni otrzymywać informacje o usługach płatniczych charakteryzujące się jednolicie wysokim poziomem jasności, aby móc świadomie podejmować decyzje i swobodnie wybierać oferty w całej Unii. W celu zachowania przejrzystości niniejsza dyrektywa ustanawia zharmonizowane wymogi konieczne, by zapewnić podawanie użytkownikom usług płatniczych niezbędnych, wystarczających i zrozumiałych informacji dotyczących umowy o usługę płatniczą i transakcji płatniczych. W celu wspierania sprawnego funkcjonowania jednolitego rynku usług płatniczych państwa członkowskie powinny przyjąć tylko te przepisy dotyczące informowania, które zostały ustanowione niniejszą dyrektywą.

⁽¹⁾ Dyrektywa 98/26/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 19 maja 1998 r. w sprawie zamknięcia rozliczeń w systemach płatności i rozrachunku papierów wartościowych (Dz.U. L 166 z 11.6.1998, s. 45).

⁽²⁾ Zalecenie Komisji 2003/361/WE z dnia 6 maja 2003 r. dotyczące definicji mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw (Dz.U. L 124 z 20.5.2003, s. 36).

- (55) Konsumentom należy być chronieni przed nieuczciwymi i wprowadzającymi w błąd praktykami, zgodnie z dyrektywami Parlamentu Europejskiego i Rady 2005/29/WE⁽¹⁾, 2000/31/WE⁽²⁾, 2002/65/WE⁽³⁾, 2008/48/WE, 2011/83/UE⁽⁴⁾ oraz 2014/92/UE⁽⁵⁾. Przepisy tych dyrektyw nadal mają zastosowanie. Należy jednak szczególnie doprecyzować stosunek między wymogami dotyczącymi informacji przekazywanych przed zawarciem umowy, ustanowionymi niniejszą dyrektywą i dyrektywą 2002/65/WE.
- (56) W celu zwiększenia skuteczności wymagane informacje powinny być proporcjonalne do potrzeb użytkowników i powinny być przekazywane w standardowym formacie. Wymogi dotyczące informacji w odniesieniu do pojedynczej transakcji płatniczej powinny być jednak inne niż dla umowy ramowej przewidującej większą liczbę transakcji płatniczych.
- (57) W praktyce umowy ramowe i objęte nimi transakcje płatnicze są znacznie bardziej powszechne i istotne pod względem gospodarczym niż pojedyncze transakcje płatnicze. W przypadku istnienia rachunku płatniczego lub konkretnego instrumentu płatniczego wymagana jest umowa ramowa. Wymogi dotyczące informacji wstępnych o umowach ramowych powinny być zatem wszechstronne, a informacje powinny być zawsze dostarczane w formie papierowej lub na innym trwałym nośniku informacji, takim jak wydruki z drukarek wyciągów, płyty CD-ROM, DVD, twarde dyski komputerów osobistych, które umożliwiają przechowywanie poczty elektronicznej, oraz strony internetowe, o ile strony takie umożliwiają dostęp do nich w przyszłości przez wystarczający okres do celów dostępu do tych informacji i pod warunkiem że strony te umożliwiają odtworzenie przechowywanych informacji w niezmienionej postaci. Dostawca usług płatniczych i użytkownik tych usług powinni mieć jednak możliwość uzgodnienia w umowie ramowej sposobu, w jaki mają być podawane późniejsze informacje o wykonanych transakcjach płatniczych, na przykład uzgadniając, że w ramach bankowości internetowej wszystkie informacje o rachunku płatniczym są udostępniane *online*.
- (58) W przypadku pojedynczych transakcji płatniczych jedynie najważniejsze informacje powinny być zawsze podawane z inicjatywy dostawcy usług płatniczych. Ponieważ płatnik jest zwykle obecny przy wydawaniu zlecenia płatniczego, nie powinno być konieczności wymagania w każdym przypadku, by dane informacje były dostarczane w formie papierowej lub na innym trwałym nośniku informacji. Dostawca usług płatniczych powinien mieć możliwość podawania informacji ustnie przy okienku lub zapewnienia do nich łatwego dostępu w inny sposób, na przykład poprzez umieszczenie warunków na tablicy ogłoszeń w swoich obiektach. Należy również udostępniać informacje o tym, gdzie można znaleźć inne, bardziej szczegółowe informacje, na przykład na stronie internetowej. Na wniosek konsumenta najważniejsze informacje należy jednak podać również w formie papierowej lub na innym trwałym nośniku informacji.
- (59) Niniejsza dyrektywa powinna przewidywać prawo konsumenta do bezpłatnego otrzymania stosownych informacji zanim zostanie związany umową o usługę płatniczą. W każdej chwili w okresie trwania stosunku umownego konsumentom powinno być również umożliwione zwrócenie się o bezpłatne otrzymanie informacji wstępnych, jak również umowy ramowej w formie papierowej, tak aby umożliwić im zarówno porównanie usług oferowanych przez dostawców usług płatniczych i warunków ich świadczenia, jak również – w przypadku ewentualnych sporów – weryfikację ich praw i obowiązków umownych, dzięki czemu zostanie utrzymany wysoki poziom ochrony konsumentów. Przepisy te powinny być zgodne z dyrektywą 2002/65/WE. Zawarte w niniejszej dyrektywie określone przepisy dotyczące bezpłatnych informacji nie powinny skutkować powstaniem możliwości nakładania opłat za dostarczanie informacji konsumentom na mocy innych mających zastosowanie dyrektyw.
- (60) Sposób, w jaki dostawca usług płatniczych ma przekazywać wymagane informacje użytkownikowi usług płatniczych, powinien uwzględniać potrzeby tego ostatniego, jak również praktyczne aspekty techniczne i efektywność pod względem kosztów, w zależności od sytuacji wynikającej z uzgodnień w odpowiedniej umowie o usługę płatniczą. Niniejsza dyrektywa powinna zatem wprowadzić rozróżnienie między dwoma sposobami przekazywania informacji przez dostawcę usług płatniczych: albo dostawca usług płatniczych aktywnie przekazuje dane informacje w odpowiednim czasie, zgodnie z wymogami niniejszej dyrektywy, bez konieczności podejmowania przez użytkownika usług płatniczych jakichkolwiek działań, albo informacje są udostępniane użytkownikowi usług płatniczych na podstawie wniosku o udzielenie dalszych informacji. W tej drugiej sytuacji użytkownik usług płatniczych powinien sam podjąć kroki w celu uzyskania informacji, np. wyraźnie zwrócić się o nie do dostawcy

(¹) Dyrektywa 2005/29/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 maja 2005 r. dotycząca nieuczciwych praktyk handlowych stosowanych przez przedsiębiorstwa wobec konsumentów na rynku wewnętrznym oraz zmieniająca dyrektywę Rady 84/450/EWG, dyrektywy 97/7/WE, 98/27/WE i 2002/65/WE Parlamentu Europejskiego i Rady oraz rozporządzenie (WE) nr 2006/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 149 z 11.6.2005, s. 22).

(²) Dyrektywa 2000/31/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 8 czerwca 2000 r. w sprawie niektórych aspektów prawnych usług społeczeństwa informacyjnego, w szczególności handlu elektronicznego w ramach rynku wewnętrznego (Dz.U. L 178 z 17.7.2000, s. 1).

(³) Dyrektywa 2002/65/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 września 2002 r. dotycząca sprzedaży konsumentom usług finansowych na odległość oraz zmieniająca dyrektywę Rady 90/619/EWG, oraz dyrektywy 97/7/WE i 98/27/WE (Dz.U. L 271 z 9.10.2002, s. 16).

(⁴) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/83/WE z dnia 25 października 2011 r. w sprawie praw konsumentów, zmieniająca dyrektywę Rady 93/13/EWG i dyrektywę 1999/44/WE Parlamentu Europejskiego i Rady oraz uchylająca dyrektywę Rady 85/577/EWG i dyrektywę 97/7/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 304 z 22.11.2011, s. 64).

(⁵) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/92/UE z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie porównywalności opłat związanych z rachunkami płatniczymi, przenoszenia rachunku płatniczego oraz dostępu do podstawowego rachunku płatniczego (Dz.U. L 257 z 28.8.2014, s. 214).

usług płatniczych, zalogować się do skrzynki pocztowej w ramach rachunku bankowego lub włożyć kartę bankową do drukarki w celu otrzymania wyciągu z rachunku. Do tych celów dostawca usług płatniczych powinien zapewnić, aby dostęp do informacji był możliwy i aby informacje były dostępne dla użytkownika usług płatniczych.

- (61) Konsument powinien otrzymywać podstawowe informacje o przeprowadzonych transakcjach płatniczych bez dodatkowych opłat. W przypadku pojedynczej transakcji płatniczej dostawca usług płatniczych nie powinien pobierać oddzielnych opłat ze te informacje. Na podobnej zasadzie kolejne informacje o transakcjach płatniczych przekazywane co miesiąc na podstawie umowy ramowej również powinny być podawane bezpłatnie. Uwzględniając jednak znaczenie przejrzystości w ustalaniu cen oraz różnorodne potrzeby klientów, strony powinny mieć możliwość uzgodnienia opłat z tytułu informacji przekazywanych z większą częstotliwością lub z tytułu informacji dodatkowych. Aby uwzględnić zróżnicowane praktyki krajowe, państwa członkowskie powinny mieć możliwość wymagania, aby miesięczne wyciągi z rachunków płatniczych w formie papierowej lub na innym trwałym nośniku informacji były zawsze przekazywane bezpłatnie.
- (62) Mając na celu ułatwienie mobilności klientów, należy stworzyć konsumentom możliwość wypowiedzenia umowy ramowej bez ponoszenia opłat. Jednak w przypadku umów wypowiedzianych przez konsumenta przed upływem sześciu miesięcy po ich wejściu w życie dostawca usług płatniczych powinien mieć możliwość nałożenia opłat odpowiadających kosztom poniesionym w związku z wypowiedzeniem umowy ramowej przez konsumenta. Możliwy do uzgodnienia okres wypowiedzenia dla konsumentów powinien wynosić nie więcej niż jeden miesiąc, a dla dostawców usług płatniczych – nie mniej niż dwa miesiące. Niniejsza dyrektywa powinna pozostać bez uszczerbku dla spoczywającego na dostawcy usług płatniczych obowiązku wypowiedzenia umowy o usługę płatniczą w wyjątkowych okolicznościach na mocy innych odpowiednich przepisów prawa Unii lub prawa krajowego, takich jak przepisy dotyczące prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu, dla wszelkich działań służących zamrożeniu środków pieniężnych lub dla wszelkich innych środków szczegółowych związanych z zapobieganiem przestępstwom i prowadzeniem dochodzeń w ich sprawie.
- (63) Aby zapewnić wysoki poziom ochrony konsumentów, państwa członkowskie powinny mieć – dla dobra konsumentów – możliwość utrzymania lub wprowadzenia ograniczeń lub zakazów dotyczących jednostronnych zmian w warunkach umowy ramowej, na przykład w przypadkach gdy nie ma powodów uzasadniających taką zmianę.
- (64) Celem ani skutkiem postanowień umownych nie powinna być dyskryminacja konsumentów przebywających legalnie w Unii ze względu na ich przynależność państwową lub miejsce zamieszkania. Jeżeli na przykład umowa ramowa przewiduje prawo zablokowania instrumentu płatniczego z obiektywnie uzasadnionych przyczyn, dostawca usług płatniczych nie powinien mieć możliwości powołania się na to prawo wyłącznie dlatego, że użytkownik usług płatniczych zmienił miejsce zamieszkania w obrębie Unii.
- (65) Co się tyczy opłat, zebrane doświadczenia pokazują, że podział opłat między płatnikiem a odbiorcą jest najbardziej wydajnym systemem, jako że ułatwia on bezpośrednie przetwarzanie płatności. W związku z tym należy ustanowić przepis, zgodnie z którym opłaty będą pobierane, w zwykłych okolicznościach, bezpośrednio od płatnika i odbiorcy przez ich odnośnych dostawców usług płatniczych. Kwota wszelkich pobieranych opłat może także wynosić zero, ponieważ przepisy niniejszej dyrektywy nie powinny mieć wpływu na praktykę, zgodnie z którą dostawca usług płatniczych nie obciąża konsumentów opłatą za uznanie ich rachunku. Podobnie, w zależności od warunków umowy, dostawca usług płatniczych może obciążyć opłatą za skorzystanie z usługi płatniczej jedynie odbiorcę (akceptanta); w takim przypadku na płatnika nie są nakładane żadne opłaty. Istnieje możliwość nakładania przez systemy płatności opłat w drodze opłaty abonamentowej. Przepisy dotyczące transferowanej kwoty lub wszelkich pobieranych opłat nie mają bezpośredniego wpływu na ustalanie cen pomiędzy dostawcami usług płatniczych lub ewentualnymi pośrednikami.
- (66) Zróżnicowane praktyki krajowe w zakresie pobierania opłat z tytułu korzystania z danego instrumentu płatniczego (zwane dalej „pobieraniem dodatkowych opłat”) doprowadziły do powstania krańcowej niejednorodności unijnego rynku płatności oraz stały się źródłem niepewności dla konsumentów, zwłaszcza w kontekście handlu elektronicznego i w kontekście transgranicznym. Akceptanci znajdujący się w państwach członkowskich, w których dozwolone jest pobieranie dodatkowych opłat, oferują produkty i usługi w państwach członkowskich, w których pobieranie dodatkowych opłat jest zakazane, a pobierają tam dodatkowe opłaty od konsumentów. Jest też wiele przykładów na to, że akceptanci nakładają na konsumentów opłaty dodatkowe znacznie wyższe niż koszt poniesiony przez akceptanta za korzystanie z określonego instrumentu płatniczego. Ponadto mocnym argumentem przemawiającym za zasadnością weryfikacji praktyk pobierania dodatkowych opłat jest fakt, że rozporządzenie (UE) 2015/751 ustanawia przepisy dotyczące opłat interchange z tytułu płatności realizowanych w oparciu o kartę. Opłaty interchange stanowią główny element składowy opłat pobieranych przez akceptantów z tytułu kart i płatności realizowanych w oparciu o kartę. Pobieranie dodatkowych opłat jest praktyką służącą kierunkowaniu wyboru, stosowaną czasami przez akceptantów w celu zrekompensowania dodatkowych kosztów związanych z płatnościami realizowanymi w oparciu o kartę. Rozporządzenie (UE) 2015/751 nakłada ograniczenia na poziom opłat interchange. Ograniczenia te będą miały zastosowanie, zanim zacznie obowiązywać zakaz ustanowiony w niniejszej dyrektywie. Państwa członkowskie powinny rozważyć środki uniemożliwiające odbiorcom żądanie opłat za korzystanie z instrumentów płatniczych, w odniesieniu do których opłaty interchange są regulowane w rozdziale II rozporządzenia (UE) 2015/751.

- (67) Chociaż niniejsza dyrektywa uznaje znaczenie instytucji płatniczych, to instytucje kredytowe pozostają dla konsumentów głównym punktem dostępu do instrumentów płatniczych. Wydawanie opartych na karcie instrumentów płatniczych przez dostawcę usług płatniczych – instytucję kredytową albo płatniczą – innego niż dostawca prowadzący rachunek klienta zapewniłoby większą konkurencję na rynku, a co za tym idzie – szerszy wybór i lepszą ofertę dla konsumentów. Choć obecnie większość płatności dokonywanych w punktach sprzedaży jest opartych na karcie, aktualny poziom innowacji w dziedzinie płatności może doprowadzić w najbliższych latach do szybkiego pojawienia się nowych kanałów płatności. Właściwe jest zatem, by podczas dokonywania przeglądu niniejszej dyrektywy Komisja zwróciła szczególną uwagę na te zmiany oraz na to, czy istnieje potrzeba zmiany zakresu przepisu dotyczącego potwierdzania dostępności środków pieniężnych. Jeżeli chodzi o dostawcę usług płatniczych wydającego oparty na karcie instrument płatniczy, szczególnie karty debetowe, uzyskanie potwierdzenia o dostępności środków pieniężnych na rachunku klienta od dostawcy usług płatniczych prowadzącego rachunek pozwoliłoby temu wydawcy lepiej zarządzać jego ryzykiem kredytowym oraz je ograniczać. Jednocześnie potwierdzenie to nie powinno umożliwiać dostawcy usług płatniczych prowadzącemu rachunek zablokowania środków pieniężnych na rachunku płatnika.
- (68) Użycie karty lub opartego na karcie instrumentu płatniczego do dokonania płatności często spowoduje wygenerowanie komunikatu potwierdzającego dostępność środków pieniężnych oraz przeprowadzenie w jego rezultacie dwóch transakcji płatniczych. Pierwsza transakcja odbywa się między wydawcą a dostawcą usług płatniczych prowadzącym rachunek akceptanta, natomiast druga – będąca zwykle poleceniem zapłaty – odbywa się między dostawcą usług płatniczych prowadzącym rachunek płatnika a wydawcą. Obie transakcje powinny być traktowane tak samo jak wszelkie inne równoważne transakcje. Dostawcy usług płatniczych wydający oparte na karcie instrumenty płatnicze powinni na podstawie niniejszej dyrektywy korzystać z tych samych praw i podlegać tym samym obowiązkom, bez względu na to, czy są dostawcą usług płatniczych prowadzącym rachunek płatnika, w szczególności pod względem obowiązków (np. uwierzytelniania) oraz odpowiedzialności wobec poszczególnych uczestników łańcucha płatności. Dostawcy usług płatniczych ani posiadacze kart nie powinni ponosić żadnych dodatkowych kosztów, ponieważ do złożenia wniosku przez dostawcę usług płatniczych i uzyskania potwierdzenia o dostępności środków pieniężnych można wykorzystać – przy zachowaniu niezbędnych środków bezpieczeństwa – istniejące bezpieczne kanały komunikacji, procedury techniczne i infrastrukturę służące do komunikacji między dostawcami świadczącymi usługę inicjowania płatności lub dostawcami świadczącymi usługę dostępu do informacji o rachunku a dostawcami usług płatniczych prowadzącymi rachunek. Ponadto bez względu na to, czy transakcja płatnicza odbywa się w środowisku internetowym (na stronie internetowej akceptanta) czy w sklepie stacjonarnym, dostawca usług płatniczych prowadzący rachunek powinien być zobowiązany do wydania potwierdzenia na wniosek wydawcy jedynie wtedy, gdy do rachunków prowadzonych przez dostawców usług płatniczych prowadzących rachunek istnieje elektroniczny dostęp w celu uzyskania tego potwierdzenia co najmniej za pośrednictwem internetu. Zważywszy na szczególny charakter pieniądza elektronicznego, nie powinno być możliwym stosowanie tego mechanizmu do transakcji płatniczych zainicjowanych za pośrednictwem opartych na karcie instrumentów płatniczych, na których przechowywany jest pieniądz elektroniczny, zgodnie z definicją w dyrektywie 2009/110/WE.
- (69) Obowiązek bezpiecznego przechowywania indywidualnych danych uwierzytelniających ma ogromne znaczenie dla ochrony środków pieniężnych użytkownika usług płatniczych i dla ograniczenia ryzyk związanych z oszustwami i nieuprawnionym dostępem do rachunku płatniczego. Warunki lub inne obowiązki nakładane przez dostawców usług płatniczych na użytkowników usług płatniczych dotyczące bezpiecznego przechowywania indywidualnych danych uwierzytelniających nie powinny jednak być sformułowane w sposób, który uniemożliwia użytkownikom usług płatniczych korzystanie z usług oferowanych przez innych dostawców usług płatniczych, w tym usług inicjowania płatności i usług dostępu do informacji o rachunku. Ponadto warunki takie nie powinny zawierać żadnych postanowień, które w dowolny sposób utrudniałyby korzystanie z usług płatniczych świadczonych przez innych dostawców usług płatniczych posiadających zezwolenie lub zarejestrowanych zgodnie z niniejszą dyrektywą.
- (70) Aby ograniczyć ryzyka i konsekwencje nieautoryzowanych lub nieprawidłowo wykonanych transakcji płatniczych, użytkownik usług płatniczych powinien jak najszybciej poinformować dostawcę usług płatniczych o wszelkich reklamacjach dotyczących rzekomo nieautoryzowanych lub nieprawidłowo wykonanych transakcji płatniczych, pod warunkiem że dostawca usług płatniczych wypełnił swoje obowiązki z zakresu informowania zgodnie z niniejszą dyrektywą. Jeżeli użytkownik usług płatniczych dokona zgłoszenia w terminie, powinien mieć możliwość dochodzenia tych roszczeń zgodnie z krajowymi okresami przedawnienia. Niniejsza dyrektywa nie powinna wpływać na inne roszczenia między użytkownikami usług płatniczych a dostawcami usług płatniczych.
- (71) W przypadku nieautoryzowanej transakcji płatniczej dostawca usług płatniczych powinien bezzwłocznie zwrócić płatnikowi kwotę tej transakcji. Jeżeli jednak zachodzi duże prawdopodobieństwo nieautoryzowanej transakcji wynikającej z działania użytkownika usług płatniczych w nieuczciwych zamiarach, a podejrzenie to opiera się na obiektywnych podstawach zgłoszonych odpowiedniemu organowi krajowemu, przed dokonaniem zwrotu na rzecz płatnika dostawca usług płatniczych powinien być w stanie przeprowadzić w rozsądnym terminie dochodzenie. Aby zapobiec wszelkim sytuacjom niekorzystnym dla płatnika, data waluty w odniesieniu do uznania rachunku kwotą zwrotu nie powinna być późniejsza niż data obciążenia rachunku tą kwotą. Aby zachęcić użytkownika usług płatniczych do zgłaszania swojemu dostawcy usług płatniczych bez zbędnej zwłoki każdej kradzieży lub utraty instrumentu płatniczego, a tym samym aby zmniejszyć ryzyko nieautoryzowanych transakcji

płatniczych, użytkownik powinien ponosić odpowiedzialność wyłącznie do kwoty o bardzo ograniczonej wysokości, chyba że użytkownik ten działał w nieuczciwych zamiarach lub dopuścił się rażącego zaniedbania w tym zakresie. W tym kontekście kwota w wysokości 50 EUR wydaje się być odpowiednia do zapewnienia zharmonizowanego i wysokiego poziomu ochrony użytkowników w Unii. Płatnik nie powinien ponosić odpowiedzialności, jeżeli nie mógł zdawać sobie sprawy z utraty, kradzieży lub przywłaszczenia instrumentu płatniczego. Ponadto od momentu zgłoszenia dostawcy usług płatniczych przez użytkownika tego, że mogło dojść do nieuprawnionego użycia jego instrumentu płatniczego, użytkownik usług płatniczych nie powinien być zobowiązany do pokrycia żadnych dalszych strat wynikających z nieuprawnionego użycia tego instrumentu. Niniejsza dyrektywa powinna pozostawać bez uszczerbku dla odpowiedzialności dostawców usług płatniczych za bezpieczeństwo techniczne ich produktów.

- (72) Aby ocenić ewentualne zaniedbanie lub rażące zaniedbanie ze strony użytkownika usług płatniczych, należy uwzględnić wszystkie okoliczności. Fakt i stopień domniemanego zaniedbania powinny być zasadniczo oceniane zgodnie z prawem krajowym. O ile jednak pojęcie zaniedbania oznacza niedopełnienie obowiązku dochowania należytej staranności, rażące zaniedbanie powinno oznaczać więcej niż zwykle zaniedbanie i odnosić się do postępowania odznaczającego się znaczącym stopniem niedbalstwa; na przykład przechowywanie danych uwierzytelniających stosowanych do autoryzacji transakcji płatniczej w pobliżu instrumentu płatniczego, w formie jawnej i łatwo rozpoznawalnej dla stron trzecich. Warunki umowne dotyczące dostarczenia i używania instrumentu płatniczego, których skutkiem byłoby zwiększenie ciężaru dowodu spoczywającego na konsumentach lub zmniejszenie ciężaru dowodu spoczywającego na wydawcy, powinny być uznane za nieważne. Ponadto w szczególnych sytuacjach, a w szczególności w przypadku gdy instrumentu płatniczego nie ma w punkcie sprzedaży, jak ma to miejsce w przypadku płatności *online*, należy postanowić, że obowiązek przedstawienia dowodów domniemanego zaniedbania spoczywa na dostawcy usług płatniczych, ponieważ płatnik dysponuje w takich przypadkach bardzo ograniczonymi środkami w tym względzie.
- (73) Należy uregulować kwestię podziału strat w przypadku nieautoryzowanych transakcji płatniczych. Odmienne przepisy mogą mieć zastosowanie do użytkowników usług płatniczych niebędących konsumentami, ponieważ takim użytkownikom jest zwykle łatwiej dokonać oceny ryzyka oszustwa i przedsięwziąć środki zapobiegawcze. Aby zapewnić wysoki poziom ochrony konsumentów, płatnicy powinni zawsze mieć prawo wystąpienia z roszczeniem o zwrot do dostawcy usług płatniczych prowadzącego ich rachunek, nawet jeżeli w transakcji płatniczej bierze udział dostawca świadczący usługę inicjowania płatności. Pozostaje to bez uszczerbku dla podziału odpowiedzialności między dostawcami usług płatniczych.
- (74) W przypadku usług inicjowania płatności prawa i obowiązki użytkowników usług płatniczych i biorących udział w transakcji dostawców usług płatniczych powinny być odpowiednie względem świadczonej usługi. W szczególności podział odpowiedzialności między dostawcą usług płatniczych prowadzącym rachunek a dostawcą świadczącym usługę inicjowania płatności, którzy biorą udział w transakcji, powinien zobowiązywać ich do przyjęcia odpowiedzialności za części transakcji podlegające ich kontroli.
- (75) Celem niniejszej dyrektywy jest zwiększenie ochrony konsumentów w przypadku transakcji płatniczych realizowanych w oparciu o kartę, w których dokładna kwota transakcji nie jest znana w momencie, kiedy płatnik wyraża zgodę na wykonanie transakcji płatniczej, np. w przypadku samoobsługowych stacji paliw, umów najmu samochodu czy dokonywania rezerwacji hotelowych. Dostawca usług płatniczych płatnika powinien mieć możliwość zablokowania środków pieniężnych na rachunku płatniczym płatnika jedynie wówczas, gdy płatnik udzielił zgody na zablokowanie konkretnej kwoty środków pieniężnych, a środki te zostają udostępnione bez zbędnej zwłoki po otrzymaniu informacji dotyczącej dokładnej kwoty transakcji płatniczej, a najpóźniej bezpośrednio po otrzymaniu zlecenia płatniczego.
- (76) Celem projektu SEPA jest dalszy rozwój wspólnych ogólnounijnych usług płatniczych, aby zastąpić nimi obecne usługi krajowe w odniesieniu do płatności denominowanych w euro. Z myślą o zapewnieniu pełnej migracji do ogólnounijnych poleceń przelewu i poleceń zapłaty rozporządzenie (UE) nr 260/2012 ustanawia wymogi techniczne i handlowe w odniesieniu do poleceń przelewu i poleceń zapłaty w euro. Co się tyczy poleceń zapłaty, rozporządzenie to przewiduje, że płatnik udziela zgody zarówno odbiorcy, jak i dostawcy usług płatniczych płatnika (bezpośrednio lub pośrednio za pośrednictwem odbiorcy), a te upoważnienia, wraz z późniejszymi zmianami lub unieważnieniem, są przechowywane przez odbiorcę lub przez podmiot trzeci w imieniu odbiorcy. Obecny i jak dotąd jedyny ogólnoeuropejski schemat poleceń zapłaty dla płatności dokonywanych przez konsumentów w euro, opracowany przez Europejską Radę ds. Płatności, opiera się na zasadzie, że upoważnienia do dokonania polecenia zapłaty udziela odbiorcy płatnik i że upoważnienie to, wraz z późniejszymi zmianami lub unieważnieniem, jest przechowywane przez odbiorcę. Upoważnienie może być również przechowywane przez podmiot trzeci w imieniu odbiorcy. Aby zapewnić szerokie poparcie społeczne dla SEPA oraz wysoki poziom ochrony konsumentów w ramach tego obszaru, istniejący ogólnoeuropejski schemat poleceń zapłaty przewiduje bezwarunkowe prawo zwrotu kwoty transakcji w odniesieniu do autoryzowanych płatności. Odzwierciedlając ten stan rzeczy, niniejsza dyrektywa ma na celu ustanowienie bezwarunkowego prawa zwrotu jako ogólnego wymogu dla wszystkich dokonywanych w Unii transakcji polecenia zapłaty denominowanych w euro.

Równoległe do SEPA, w państwach członkowskich, których walutą nie jest euro, istnieją jednak nadal dotychczasowe niedenominowane w euro schematy poleceń zapłaty. Schematy te działają wydajnie i zapewniają ten sam wysoki poziom ochrony płatnika za pośrednictwem innych środków ochronnych, nie zawsze opartych na bezwarunkowym prawie zwrotu. W takim przypadku płatnika powinna chronić ogólna zasada, zgodnie z którą zwrot dokonywany jest wtedy, gdy kwota wykonanej transakcji płatniczej przekracza kwotę, której można było w rozsądny sposób oczekiwać. Państwa członkowskie powinny mieć ponadto możliwość ustanowienia zasad dotyczących prawa zwrotu, które są bardziej korzystne dla płatnika. W obrębie SEPA istnieje prawdziwe zapotrzebowanie na szczególne, denominowane w euro produkty służące do poleceń zapłaty, o czym świadczy ciągła obecność niektórych dotychczasowych usług płatniczych w euro w niektórych państwach członkowskich. Proporcjonalnym rozwiązaniem byłoby pozwienie płatnikowi i jego dostawcy usług płatniczych na uzgodnienie w umowie ramowej, że płatnik nie ma prawa do zwrotu, w przypadku gdy jest chroniony, gdyż albo płatnik udzielił zgody na wykonanie transakcji bezpośrednio swojemu dostawcy usług płatniczych, w tym gdy dostawca usług płatniczych działa w imieniu odbiorcy, albo, w stosownych przypadkach, informacja o przyszłej transakcji płatniczej została dostarczona lub udostępniona płatnikowi w uzgodniony sposób przez dostawcę usług płatniczych lub przez odbiorcę co najmniej cztery tygodnie przed terminem wykonania zlecenia. W każdym razie płatnik powinien zawsze być chroniony przez ogólną zasadę dotyczącą zwrotów w przypadku nieautoryzowanych lub nieprawidłowo wykonanych transakcji płatniczych.

- (77) Na potrzeby planowania finansowego i w celu terminowego wypełniania zobowiązań płatniczych konsumentów i przedsiębiorstw muszą mieć pewność co do czasu potrzebnego na wykonanie zlecenia płatniczego. Niniejsza dyrektywa powinna zatem określać moment, w którym prawa i obowiązki nabierają mocy, a mianowicie moment, w którym dostawca usług płatniczych otrzymuje zlecenie płatnicze, także wtedy, gdy dostawca usług płatniczych miał możliwość otrzymania go za pomocą środków komunikacji uzgodnionych w umowie o usługę płatniczą, niezależnie od wszelkiego wcześniejszego zaangażowania w proces prowadzący do sporządzenia i przekazania zlecenia płatniczego, np. kontrole bezpieczeństwa i kontrole dostępności środków pieniężnych, informacje o korzystaniu z indywidualnego numeru identyfikacyjnego lub wydanie przyrzeczenia zapłaty. Ponadto otrzymanie zlecenia płatniczego powinno nastąpić w momencie otrzymania przez dostawcę usług płatniczych płatnika zlecenia płatniczego, którego kwotą ma być obciążony rachunek płatnika. Dzień lub moment, w którym odbiorca przekazuje dostawcy usług płatniczych zlecenie płatnicze dotyczące pobrania, np. kwoty płatności kartą lub kwoty poleceń zapłaty, lub w którym odbiorca otrzymuje zaliczkę na poczet stosownych kwot od swojego dostawcy usług płatniczych poprzez warunkowe uznanie rachunku, nie powinien mieć w tym względzie znaczenia. Użytkownicy powinni móc oczekiwać prawidłowego wykonania kompletnego i ważnego zlecenia płatniczego, jeżeli dostawca usług płatniczych nie ma umownych ani ustawowych podstaw do odmowy jego wykonania. Jeżeli dostawca usług płatniczych odmówi wykonania zlecenia płatniczego, decyzję odmowną i jej uzasadnienie należy jak najszybciej przekazać użytkownikowi usług płatniczych z zastrzeżeniem wymogów prawa unijnego i krajowego. W przypadku gdy umowa ramowa przewiduje, że dostawca usług płatniczych może pobrać opłatę w razie odmowy, opłata taka powinna być obiektywnie uzasadniona i ustalona na jak najniższym poziomie.
- (78) Z uwagi na to, że nowoczesne, w pełni zautomatyzowane systemy płatności przetwarzają transakcje płatnicze bardzo szybko, co oznacza, że od określonego momentu odwołanie zleceń płatniczych nie jest możliwe bez poniesienia wysokich kosztów ręcznej ingerencji, konieczne jest ustalenie wyraźnego, nieprzekraczalnego terminu odwołania płatności. Jednakże w zależności od rodzaju usługi płatniczej i zlecenia płatniczego powinna istnieć możliwość różnicowania terminu odwołania zlecenia płatniczego stosownie do uzgodnień między stronami. Odwołanie powinno w tym kontekście mieć zastosowanie jedynie w ramach stosunku między użytkownikiem usług płatniczych a dostawcą usług płatniczych, a zatem powinno pozostać bez uszczerbku dla nieodwołalności i ostateczności transakcji płatniczych w systemach płatności.
- (79) Taka nieodwołalność nie powinna mieć wpływu na prawa lub obowiązki dostawcy usług płatniczych na mocy przepisów prawnych niektórych państw członkowskich, wynikające z umowy ramowej płatnika lub z krajowych przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych lub wytycznych, dotyczące zwrotu płatnikowi kwoty wykonanej transakcji płatniczej w przypadku sporu pomiędzy płatnikiem a odbiorcą. Zwrot taki powinien być uważany za nowe zlecenie płatnicze. Z wyjątkiem tych przypadków spory prawne powstałe w ramach stosunku leżącego u podstaw zlecenia płatniczego powinny być rozstrzygane wyłącznie między płatnikiem a odbiorcą.
- (80) Podstawowym warunkiem z punktu widzenia w pełni zintegrowanego bezpośredniego przetwarzania płatności oraz z punktu widzenia pewności prawa w odniesieniu do wywiązania się przez użytkowników usług płatniczych z wszelkich zobowiązań leżących u podstaw transakcji powinno być uznanie rachunku odbiorcy pełną kwotą dokonanego przez płatnika transferu. Tym samym żaden z pośredników uczestniczących w realizacji transakcji płatniczych nie powinien mieć możliwości dokonywania potrąceń z transferowanej kwoty. Odbiorcy powinni mieć jednak możliwość zawarcia ze swoim dostawcą usług płatniczych umowy umożliwiającej temu ostatniemu potrącanie opłat własnych. Niemniej jednak, aby umożliwić odbiorcy sprawdzenie, czy należna kwota została prawidłowo zapłacona, dalsze informacje dotyczące transakcji płatniczej powinny wskazywać nie tylko pełną kwotę transferowanych środków pieniężnych, ale także kwotę wszelkich opłat, które zostały potrącone.

- (81) Instrumenty przeznaczone do dokonywania płatności niskokwotowych powinny stanowić tanie i łatwe w użyciu rozwiązanie w przypadku niedrogich towarów i usług oraz nie powinny być obciążone nadmiernymi wymogami. Stosowne wymogi informacyjne i przepisy dotyczące ich wykonywania powinny być zatem ograniczone do podstawowych informacji, z uwzględnieniem również możliwości technicznych, których można w uzasadniony sposób oczekiwać od instrumentów przeznaczonych do dokonywania płatności niskokwotowych. Pomimo uproszczonego systemu użytkownicy usług płatniczych powinni być w wystarczającym stopniu chronieni, biorąc pod uwagę ograniczone ryzyka związane z tymi instrumentami płatniczymi, szczególnie w odniesieniu do instrumentów płatniczych przedpłaconych.
- (82) W celu zwiększenia wydajności płatności w całej Unii wszystkie zlecenia płatnicze inicjowane przez płatnika i denominowane w euro lub w walucie państwa członkowskiego, którego walutą nie jest euro, w tym polecenia przelewu i przekazy pieniężne, powinny być wykonywane w maksymalnym terminie jednego dnia. Do wszystkich innych płatności, takich jak płatności inicjowane przez odbiorcę lub za jego pośrednictwem, łącznie z poleceniami zapłaty i płatnościami kartą, powinien mieć zastosowanie ten sam jednodniowy termin wykonania, o ile między dostawcą usług płatniczych a płatnikiem nie istnieje jednoznaczne porozumienie określające dłuższy termin wykonania. Powinna istnieć możliwość wydłużenia powyższych terminów o jeden dodatkowy dzień roboczy, jeżeli zlecenie płatnicze złożono na papierze, aby pozwolić na zachowanie ciągłości świadczenia usług płatniczych konsumentom, którzy przyzwyczajeni są do korzystania tylko z dokumentów papierowych. W przypadku korzystania z systemu polecenia zapłaty dostawca usług płatniczych odbiorcy powinien przekazać dyspozycję pobrania środków w terminie uzgodnionym między odbiorcą a dostawcą usług płatniczych, umożliwiając rozrachunek w uzgodnionym terminie. Zważywszy na fakt, że infrastruktury płatnicze są zazwyczaj wysoce wydajne, państwa członkowskie powinny w stosownych przypadkach mieć możliwość utrzymania lub ustanowienia przepisów określających termin wykonania krótszy niż jeden dzień roboczy, aby zapobiec obniżeniu poziomu usług w porównaniu ze stanem obecnym.
- (83) Przepisy dotyczące wykonania płatności na pełną kwotę oraz terminu wykonania powinny stanowić dobrą praktykę w przypadku, gdy jeden z dostawców usług płatniczych nie znajduje się w Unii.
- (84) Aby zwiększyć zaufanie konsumentów do zharmonizowanego rynku płatności, użytkownicy usług płatniczych muszą posiadać informacje na temat rzeczywistych kosztów i opłat związanych z usługami płatniczymi na celu dokonania wyboru. Tym samym zakazane powinno być stosowanie nieprzejrzystych metod ustalania cen, ponieważ powszechnie przyjmuje się, że metody te sprawiają, że ustalenie rzeczywistej ceny usługi płatniczej jest niezmiernie trudne dla użytkowników. Zabroniona powinna być szczególnie praktyka polegająca na przyjmowaniu niekorzystnej dla użytkownika daty waluty.
- (85) Aby system płatności mógł funkcjonować sprawnie i wydajnie, użytkownik musi być w stanie polegać na zdolności dostawcy usług płatniczych do wykonania transakcji płatniczej w sposób prawidłowy i w uzgodnionym terminie. Dostawca usług płatniczych jest zwykle w stanie dokonać oceny ryzyk związanych z daną transakcją płatniczą. To dostawca usług płatniczych zapewnia system płatności, podejmuje działania w celu odzyskania niewłaściwie przekazanych lub mylnie przypisanych środków pieniężnych i w większości przypadków podejmuje decyzję o pośrednikach uczestniczących w wykonywaniu transakcji płatniczej. W obliczu powyższych argumentów zasadne jest, z wyjątkiem przypadków wystąpienia nienaturalnych i nieprzewidywalnych okoliczności, obarczenie dostawcy usług płatniczych odpowiedzialnością za wykonanie transakcji płatniczej, którą przyjął on od użytkownika, z wyjątkiem przypadków działania i zaniechania ze strony dostawcy usług płatniczych odbiorcy, którego wyboru dokonał wyłącznie odbiorca. Aby jednak nie pozostawiać płatnika bez ochrony w mało prawdopodobnych okolicznościach, kiedy nie jest jasne, czy kwota płatności została należycie otrzymana przez dostawcę usług płatniczych odbiorcy, stosowny ciężar dowodu powinien spoczywać na dostawcy usług płatniczych płatnika. Co do zasady, można oczekiwać, że instytucja pośrednicząca – zwykle organ „neutralny”, taki jak bank centralny lub izba rozliczeniowa – transferująca kwotę płatności od wysyłającego do otrzymującego dostawcy usług płatniczych zachowa dane dotyczące rachunku i będzie w stanie je przedstawić w razie potrzeby. W przypadku gdy rachunek płatniczy otrzymującego dostawcy usług płatniczych został uznany kwotą płatności, odbiorcy powinno niezwłocznie przysługiwać roszczenie wobec dostawcy usług płatniczych o uznanie jego rachunku tą kwotą.
- (86) Dostawca usług płatniczych płatnika, a mianowicie dostawca usług płatniczych prowadzący rachunek lub, w stosownych przypadkach, dostawca świadczący usługę inicjowania płatności, powinien przyjąć odpowiedzialność za prawidłowe wykonanie płatności, w tym w szczególności za pełną kwotę transakcji płatniczej i termin wykonania, oraz pełną odpowiedzialność za wszelkie uchybienia innych stron na kolejnych etapach łańcucha płatności aż do rachunku odbiorcy. W związku z tą odpowiedzialnością, w przypadku gdy rachunek dostawcy usług płatniczych odbiorcy nie zostanie uznany pełną kwotą lub zostanie uznany pełną kwotą z opóźnieniem, dostawca usług płatniczych płatnika powinien skorygować transakcję płatniczą lub bez zbędnej zwłoki zwrócić płatnikowi odpowiednią kwotę tej transakcji, bez uszczerbku dla wszelkich innych roszczeń, które mogą przysługiwać zgodnie z prawem krajowym. Ze względu na odpowiedzialność dostawcy usług płatniczych płatnik lub odbiorca nie powinni być obciążani żadnymi kosztami związanymi z nieprawidłową płatnością. W przypadku niewykonania lub nienależytego bądź opóźnionego wykonania transakcji płatniczych państwa członkowskie powinny zapewnić, by data waluty płatności korygujących wykonywanych przez dostawców usług płatniczych była zawsze taka sama jak data waluty obowiązująca w przypadku prawidłowego wykonania transakcji.

- (87) Niniejsza dyrektywa powinna dotyczyć jedynie umownych zobowiązań i podziału odpowiedzialności między użytkownikiem usług płatniczych a dostawcą usług płatniczych. Prawidłowe funkcjonowanie poleceń przelewu i innych usług płatniczych wymaga jednak od dostawców usług płatniczych i ich pośredników, takich jak podmioty przetwarzające transakcje, posiadania umów, w których ustanowione są ich wzajemne prawa i obowiązki. Kwestie związane z odpowiedzialnością stanowią zasadniczą część tych ujednoczonych umów. Aby zapewnić wiarygodność w stosunkach między dostawcami usług płatniczych a pośrednikami biorącymi udział w transakcji płatniczej, niezbędna jest pewność prawa skutkująca tym, że dostawca usług płatniczych nieponoszący odpowiedzialności otrzyma rekompensatę za poniesione straty lub sumy zapłacone na mocy przepisów niniejszej dyrektywy dotyczących odpowiedzialności. Dalsze prawa dotyczące roszczeń zwrotnych i szczegóły ich treści oraz sposób dochodzenia roszczeń od dostawcy usług płatniczych lub pośrednika w związku z nienależycie wykonaną transakcją płatniczą powinny być przedmiotem uzgodnień.
- (88) Dostawca usług płatniczych powinien mieć możliwość jednoznacznego określenia informacji wymaganych do prawidłowego wykonania zlecenia płatniczego. Z drugiej jednak strony – aby uniknąć rozdrobnienia i zagrożeń dla procesu tworzenia w Unii zintegrowanych systemów płatności – państwa członkowskie nie powinny mieć możliwości wprowadzania wymogu stosowania w przypadku transakcji płatniczych konkretnego identyfikatora. Nie powinno to jednak uniemożliwiać państwom członkowskim wprowadzenia wymogu, zgodnie z którym dostawca usług płatniczych płatnika powinien działać z należytą starannością i sprawdzić, o ile jest to możliwe z technicznego punktu widzenia i nie wymaga ręcznej ingerencji, spójność unikatowego identyfikatora, a w przypadku stwierdzenia braku spójności unikatowego identyfikatora – odmówić wykonania zlecenia płatniczego i powiadomić o tym płatnika. Odpowiedzialność dostawcy usług płatniczych powinna ograniczać się do prawidłowego wykonania transakcji płatniczej zgodnie ze zleceniem płatniczym złożonym przez użytkownika takiej usługi. W przypadku gdy środki pieniężne zaangażowane w danej transakcji płatniczej dotrą, z uwagi na nieprawidłowy unikatowy identyfikator przekazany przez płatnika, do niewłaściwego odbiorcy, dostawcy usług płatniczych zarówno płatnika, jak i odbiorcy nie powinni ponosić odpowiedzialności, powinni być jednak zobowiązani do współpracy w zakresie podjęcia racjonalnych działań mających na celu odzyskanie środków pieniężnych, w tym w drodze przekazania stosownych informacji.
- (89) Świadczenie usług płatniczych przez dostawców usług płatniczych może wiązać się z przetwarzaniem danych osobowych. Do przetwarzania danych osobowych do celów niniejszej dyrektywy zastosowanie mają przepisy dyrektywy 95/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (¹), przepisy krajowe transponujące dyrektywę 95/46/WE oraz przepisy rozporządzenia (WE) nr 45/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady (²). W szczególności, w przypadku przetwarzania danych osobowych do celów niniejszej dyrektywy, należy określić dokładny cel, przywołać stosowną podstawę prawną, spełnić stosowne wymogi dotyczące bezpieczeństwa ustanowione w dyrektywie 95/46/WE, a także przestrzegać zasad konieczności, proporcjonalności, celowości oraz proporcjonalnego okresu zatrzymywania danych. Ponadto uwzględnienie ochrony danych już w fazie projektowania i domyślna ochrona danych powinny być wbudowane we wszystkie systemy przetwarzania danych opracowywane i używane w ramach niniejszej dyrektywy.
- (90) Niniejsza dyrektywa nie narusza praw podstawowych oraz respektuje zasady uznane w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej, w tym prawo do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego, prawo do ochrony danych osobowych, wolność prowadzenia działalności gospodarczej, prawo do skutecznego środka prawnego oraz zakaz ponownego sądenia lub karania w postępowaniu karnym za ten sam czyn zabroniony pod groźbą kary. Niniejsza dyrektywa musi być wdrażana zgodnie z tymi prawami i zasadami.
- (91) Dostawcy usług płatniczych są odpowiedzialni za środki bezpieczeństwa. Środki te muszą być współmierne do odnośnych ryzyk dla bezpieczeństwa. Dostawcy usług płatniczych powinni ustanowić ramy służące ograniczaniu ryzyk oraz utrzymaniu skutecznych procedur zarządzania incydentami. Należy ustanowić mechanizm regularnej sprawozdawczości w celu zapewnienia, by dostawcy usług płatniczych regularnie przekazywali właściwym organom zaktualizowane oceny ryzyk dla bezpieczeństwa, na które są narażeni, oraz informacje o środkach, które podjęli w odpowiedzi na te ryzyka. Ponadto, aby zapewnić ograniczenie do minimum szkód, na jakie narażeni są użytkownicy, inni dostawcy usług płatniczych lub systemy płatności (takich jak poważne zakłócenie funkcjonowania systemu płatności), zasadnicze znaczenie ma to, by dostawcy usług płatniczych mieli obowiązek zgłaszać bez zbędnej zwłoki poważne incydenty związane z bezpieczeństwem właściwym organom. Należy powierzyć rolę koordynacyjną EUNB.
- (92) Obowiązki w zakresie zgłaszania incydentów związanych z bezpieczeństwem powinny pozostawać bez uszczerbku dla innych obowiązków w zakresie zgłaszania incydentów określonych w innych aktach prawnych Unii, a wszelkie wymogi określone w niniejszej dyrektywie powinny być dostosowane do obowiązków sprawozdawczych nałożonych innymi przepisami prawa Unii i proporcjonalne względem tych obowiązków.

(¹) Dyrektywa 95/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 października 1995 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych i swobodnego przepływu tych danych (Dz.U. L 281 z 23.11.1995, s. 31).

(²) Rozporządzenie (WE) nr 45/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2000 r. o ochronie osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez instytucje i organy wspólnotowe i o swobodnym przepływie takich danych (Dz.U. L 8 z 12.1.2001, s. 1).

- (93) Należy ustanowić jasne ramy prawne określające warunki, których spełnienie pozwoli dostawcom świadczącym usługę inicjowania płatności i dostawcom świadczącym usługę dostępu do informacji o rachunku świadczyć usługi za zgodą posiadacza rachunku bez konieczności spełniania wymogów dostawcy usług płatniczych prowadzącego rachunek co do stosowania konkretnego modelu biznesowego, na zasadzie bezpośredniego lub pośredniego dostępu, w celu świadczenia tego typu usług. Dostawcy świadczący usługę inicjowania płatności i dostawcy świadczący usługę dostępu do informacji o rachunku, z jednej strony, oraz dostawca usług płatniczych prowadzący rachunek, z drugiej strony, powinni przestrzegać niezbędnych wymogów w zakresie ochrony danych i bezpieczeństwa, które zostały określone lub o których mowa w niniejszej dyrektywie lub które uwzględniono w regulacyjnych standardach technicznych. Te regulacyjne standardy techniczne powinny być zgodne z różnymi dostępnymi rozwiązaniami technologicznymi. Aby zapewnić bezpieczną komunikację między zainteresowanymi podmiotami w ramach tych usług, EUNB powinien również określić wymogi dotyczące wspólnych i otwartych standardów komunikacji, jakie powinni wdrożyć wszyscy dostawcy usług płatniczych prowadzący rachunek, którzy umożliwiają świadczenie usług płatniczych online. Oznacza to, że te otwarte standardy powinny zapewnić interoperacyjność różnych technologicznych rozwiązań komunikacyjnych. Te wspólne i otwarte standardy powinny również zapewniać, by dostawca usług płatniczych prowadzący rachunek był świadomy, że kontaktuje się z nim dostawca świadczący usługę inicjowania płatności lub dostawca świadczący usługę dostępu do informacji o rachunku, a nie sam klient. Standardy te powinny również zapewniać, by dostawcy świadczący usługę inicjowania płatności i dostawcy świadczący usługę dostępu do informacji o rachunku komunikowali się z dostawcą usług płatniczych prowadzącym rachunek oraz zainteresowanymi klientami w sposób bezpieczny. Opracowując te wymogi, EUNB powinien zwrócić szczególną uwagę na fakt, że standardy, jakie mają być stosowane, mają umożliwić korzystanie z wszystkich powszechnie dostępnych rodzajów urządzeń (takich jak komputery, tablety i telefony komórkowe) do celów wykonywania poszczególnych usług płatniczych.
- (94) Opracowując regulacyjne standardy techniczne w zakresie uwierzytelniania i komunikacji, EUNB powinien systematycznie oceniać i uwzględniać aspekt prywatności w celu wskazania ryzyk związanych z każdą z dostępnych opcji technicznych oraz środków zaradczych, jakie można wprowadzić, by zminimalizować zagrożenia dla ochrony danych.
- (95) Bezpieczeństwo płatności elektronicznych ma podstawowe znaczenie dla zapewnienia ochrony użytkowników i stworzenia solidnego otoczenia dla handlu elektronicznego. Wszystkie usługi płatnicze oferowane drogą elektroniczną powinny być wykonywane w sposób bezpieczny, z użyciem technologii będących w stanie zagwarantować bezpieczne uwierzytelnianie użytkownika i w jak największym stopniu ograniczyć ryzyko oszustw. Nie wydaje się, by istniała potrzeba zagwarantowania takiego samego poziomu ochrony w przypadku transakcji płatniczych inicjowanych i wykonywanych w trybie innym niż przy użyciu platform lub urządzeń elektronicznych, takich jak transakcje płatnicze w formie papierowej czy zamówienia pocztowe lub telefoniczne. Silnemu rozwojowi płatności realizowanych przez internet i za pośrednictwem urządzeń przenośnych powinno towarzyszyć ogólne wzmocnienie środków bezpieczeństwa. Usługi płatnicze oferowane za pośrednictwem internetu lub innych kanałów na odległość, których funkcjonowanie nie zależy od fizycznej lokalizacji urządzenia wykorzystywanego do zainicjowania transakcji płatniczej lub wykorzystywanego instrumentu płatniczego, powinny zatem obejmować uwierzytelnianie transakcji przy użyciu kodów dynamicznych, tak by użytkownik zawsze był świadomy kwoty i odbiorcy autoryzowanej transakcji.
- (96) Środki bezpieczeństwa powinny odpowiadać poziomowi ryzyka, jakim jest obciążona dana usługa płatnicza. Aby umożliwić zatem rozwój przyjaznych dla użytkownika i dostępnych sposobów płatności dla transakcji o niskim ryzyku, takich jak niskokwotowe płatności zbliżeniowe w punkcie sprzedaży z użyciem lub bez użycia telefonu komórkowego, w regulacyjnych standardach technicznych należy określić wyłączenia ze stosowania wymogów bezpieczeństwa. Bezpieczne korzystanie z indywidualnych danych uwierzytelniających jest niezbędne do ograniczenia ryzyk związanych z wyłudzeniem informacji i innymi rodzajami nieuczciwego postępowania. W tym względzie użytkownik powinien mieć możliwość polegania na przyjęciu środków służących ochronie poufności i integralności indywidualnych danych uwierzytelniających. Środki te zwykle obejmują systemy szyfrowania oparte na osobistych urządzeniach płatnika – w tym czytnikach kart lub telefonach komórkowych – lub dostarczone płatnikowi przez dostawcę usług płatniczych prowadzącego jego rachunek za pośrednictwem innego kanału, jak na przykład SMS-ów lub poczty elektronicznej. Środki te, obejmujące zwykle systemy szyfrowania, mogące generować kody uwierzytelniające, takie jak hasła jednorazowe, są w stanie zwiększyć bezpieczeństwo transakcji płatniczych. Użycie takich kodów uwierzytelniających przez użytkowników usług płatniczych należy uznać za zgodne z ich obowiązkami w odniesieniu do instrumentów płatniczych i indywidualnych danych uwierzytelniających, również wtedy gdy w transakcji uczestniczą dostawcy świadczący usługę inicjowania płatności lub dostawcy świadczący usługę dostępu do informacji o rachunku.
- (97) Państwa członkowskie powinny określić, czy właściwe organy wyznaczone w celu udzielania zezwoleń instytucjom płatniczym mogą być również właściwymi organami w odniesieniu do pozasądowej procedury dotyczącej procedury alternatywnego rozstrzygnięcia sporów.
- (98) Bez uszczerbku dla prawa klientów do wniesienia skargi do sądu, państwa członkowskie powinny zapewnić łatwo dostępną, odpowiednią, niezależną, bezstronną, przejrzystą i skuteczną procedurę alternatywnego rozstrzygnięcia sporów między dostawcami usług płatniczych a użytkownikami usług płatniczych, wynikających z

praw i obowiązków określonych w niniejszej dyrektywie. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 593/2008⁽¹⁾ stanowi, że żadne warunki umowne dotyczące prawa mającego zastosowanie do umowy nie mogą prowadzić do pozbawienia konsumenta ochrony przysługującej mu na podstawie bezwzględnie obowiązujących przepisów państwa, w którym ma on miejsce zwykłego pobytu. Jeśli chodzi o ustanowienie skutecznej i wydajnej procedury rozstrzygania sporów, państwa członkowskie powinny zapewnić wprowadzenie przez dostawców usług płatniczych skutecznej procedury dotyczącej skarg, z której użytkownicy usług płatniczych mogliby korzystać przed przekazaniem sporu do rozstrzygnięcia w ramach procedury alternatywnego rozstrzygania sporów lub w ramach postępowania sądowego. Procedura dotycząca skarg powinna przewidywać krótkie i jasno określone terminy, przed upływem których dostawca usług płatniczych powinien udzielić odpowiedzi na skargę. Państwa członkowskie powinny zapewnić, by podmioty alternatywnego rozstrzygania sporów dysponowały wystarczającymi zdolnościami do prowadzenia w odpowiedni i wydajny sposób współpracy transgranicznej w odniesieniu do sporów dotyczących praw i obowiązków na mocy niniejszej dyrektywy.

- (99) Niezbędne jest zapewnienie skutecznego egzekwowania przepisów prawa krajowego przyjętych na mocy niniejszej dyrektywy. Należy zatem ustanowić odpowiednie procedury, które umożliwią składanie skarg na dostawców usług płatniczych nieprzestrzegających tych przepisów, a także zapewnią nakładanie, w stosownych przypadkach, skutecznych, proporcjonalnych i odstrasżających kar. Mając na względzie zapewnienie faktycznego przestrzegania przepisów niniejszej dyrektywy, państwa członkowskie powinny wyznaczyć właściwe organy, które spełniają warunki określone w rozporządzeniu (UE) nr 1093/2010 oraz które w swoich działaniach są niezależne od dostawców usług płatniczych. Ze względu na przejrzystość państwa członkowskie powinny powiadomić Komisję o wyznaczonych organach, przekazując wyraźny opis ich obowiązków na mocy niniejszej dyrektywy.
- (100) Bez uszczerbku dla prawa do wniesienia skargi do sądu w celu zapewnienia przestrzegania niniejszej dyrektywy, państwa członkowskie powinny też zapewnić, by właściwym organom przyznano niezbędne uprawnienia, w tym uprawnienia do nakładania sankcji, w przypadku gdy dostawca usług płatniczych nie przestrzega praw i obowiązków określonych w niniejszej dyrektywie, w szczególności gdy istnieje ryzyko ponownego naruszenia przepisów lub inne zagrożenie dla zbiorowych interesów konsumentów.
- (101) Ważne jest, by konsumenci byli informowani w jasny i zrozumiały sposób o ich prawach i obowiązkach na mocy niniejszej dyrektywy. Komisja powinna w związku z tym opracować broszurę na temat tych praw i obowiązków.
- (102) Niniejsza dyrektywa ma pozostać bez uszczerbku dla przepisów prawa krajowego dotyczących konsekwencji z tytułu odpowiedzialności za błędy w sporządzaniu lub przekazywaniu oświadczeń.
- (103) Niniejsza dyrektywa powinna pozostać bez uszczerbku dla określonych w dyrektywie Rady 2006/112/WE⁽²⁾ przepisów dotyczących opodatkowania usług płatniczych VAT.
- (104) W przypadku gdy niniejsza dyrektywa zawiera odniesienie do kwot w euro, kwoty te powinny być rozumiane jako kwoty równoważne w walucie krajowej państwa członkowskiego, którego walutą nie jest euro.
- (105) W trosce o pewność prawa zasadne jest przyjęcie przepisów przejściowych, umożliwiających osobom, które przed wejściem w życie niniejszej dyrektywy rozpoczęły działalność w charakterze instytucji płatniczych zgodnie z przepisami prawa krajowego transponującymi dyrektywę 2007/64/WE, kontynuowanie tej działalności na terytorium danego państwa członkowskiego przez określony czas.
- (106) Komisji należy przekazać uprawnienia do przyjęcia aktów zgodnie z art. 290 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej w odniesieniu do dostosowania odesłania do zalecenia 2003/361/WE – w przypadku zmiany tego zalecenia – oraz w odniesieniu do aktualizacji średniej kwoty transakcji płatniczych wykonywanych przez dostawcę usług płatniczych stosowanej jako wartość progowa w państwach członkowskich, które korzystają z możliwości przyznania zwolnienia z (części) wymogów uzyskania zezwolenia w przypadku mniejszych instytucji płatniczych, w celu uwzględnienia inflacji. Szczególnie ważne jest, aby w czasie prac przygotowawczych Komisja prowadziła stosowne konsultacje, również na poziomie ekspertów. Przygotowując i opracowując akty delegowane, Komisja powinna zapewnić jednoczesne, terminowe i odpowiednie przekazywanie stosownych dokumentów Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.

(1) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 593/2008 z dnia 17 czerwca 2008 r. w sprawie prawa właściwego dla zobowiązań umownych (Rzym I) (Dz.U. L 177 z 4.7.2008, s. 6).

(2) Dyrektywa Rady 2006/112/WE z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej (Dz.U. L 347 z 11.12.2006, s. 1).

- (107) Aby zapewnić spójne stosowanie niniejszej dyrektywy, Komisja powinna móc korzystać ze specjalistycznej wiedzy i wsparcia EUNB, któremu należy powierzyć zadanie opracowania wytycznych oraz przygotowania projektu regulacyjnych standardów technicznych dotyczących aspektów bezpieczeństwa związanych z usługami płatniczymi, w szczególności w odniesieniu do silnego uwierzytelniania klienta, a także dotyczących współpracy między państwami członkowskimi w kontekście świadczenia usług i zakładania w innych państwach członkowskich instytucji płatniczych posiadających zezwolenie na działalność. Komisji należy powierzyć uprawnienia do przyjęcia tego projektu regulacyjnych standardów technicznych. Te szczegółowe zadania są w pełni zgodne z rolą i zakresem obowiązków EUNB, jak określono w rozporządzeniu (UE) nr 1093/2010.
- (108) Opracowując wytyczne, projekty regulacyjnych standardów technicznych i projekty wykonawczych standardów technicznych na mocy niniejszej dyrektywy oraz zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 1093/2010, EUNB powinien zapewnić przeprowadzenie konsultacji z wszystkimi stosownymi zainteresowanymi podmiotami, w tym na rynku usług płatniczych, aby uwzględnić interesy wszystkich stron. Jeżeli jest to niezbędne do odpowiedniego wyważenia poglądów, EUNB powinien dołożyć szczególnych starań, by uzyskać opinie odpowiednich podmiotów spoza sektora bankowego.
- (109) Ponieważ cel niniejszej dyrektywy, a mianowicie dalsza integracja wewnętrznego rynku usług płatniczych, nie może zostać osiągnięty w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, ponieważ wymaga harmonizacji znacznej liczby różnych przepisów istniejących obecnie w systemach prawnych poszczególnych państw członkowskich, natomiast ze względu na jego skalę i skutki możliwe jest jego lepsze osiągnięcie na poziomie Unii, może ona podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności, określoną w tym artykule, niniejsza dyrektywa nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tego celu.
- (110) Zgodnie ze wspólną deklaracją polityczną z dnia 28 września 2011 r. państw członkowskich i Komisji dotyczącą dokumentów wyjaśniających⁽¹⁾ państwa członkowskie zobowiązały się do złożenia, w uzasadnionych przypadkach, wraz z powiadomieniem o środkach transpozycji, dokumentu lub dokumentów wyjaśniających związki między elementami dyrektywy a odpowiadającymi im częściami krajowych instrumentów transpozycyjnych. W odniesieniu do niniejszej dyrektywy ustawodawca uznaje, że przekazanie takich dokumentów jest uzasadnione.
- (111) Zgodnie z art. 28 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 45/2001 skonsultowano się z Europejskim Inspektorem Ochrony Danych, który wydał opinię w dniu 5 grudnia 2013 r.⁽²⁾
- (112) Należy zatem odpowiednio zmienić dyrektywy 2002/65/WE, 2009/110/WE i 2013/36/UE oraz rozporządzenie (UE) nr 1093/2010.
- (113) Ze względu na dużą liczbę zmian, jakie należy wprowadzić w dyrektywie 2007/64/WE, dyrektywę tę należy uchylić i zastąpić,

PRZYMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

TYTUŁ I

PRZEDMIOT, ZAKRES STOSOWANIA I DEFINICJE

Artykuł 1

Przedmiot

1. Niniejsza dyrektywa ustanawia przepisy, zgodnie z którymi państwa członkowskie rozróżniają następujące kategorie dostawców usług płatniczych:

⁽¹⁾ Wspólna deklaracja polityczna z dnia 28 września 2011 r. państw członkowskich i Komisji dotycząca dokumentów wyjaśniających (Dz.U. C 369 z 17.12.2011, s. 14).

⁽²⁾ Dz.U. C 38 z 8.2.2014, s. 14.

- a) instytucje kredytowe zgodnie z definicją w art. 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013⁽¹⁾, w tym ich oddziały w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 17 tego rozporządzenia, gdy takie oddziały znajdują się w Unii, bez względu na to, czy siedziby zarządu tych oddziałów znajdują się w Unii, czy – zgodnie z art. 47 dyrektywy 2013/36/UE i prawem krajowym – poza Unią;
  - b) instytucje pieniądza elektronicznego w rozumieniu art. 2 pkt 1 dyrektywy 2009/110/WE, w tym – zgodnie z art. 8 tej dyrektywy i prawem krajowym – ich oddziały, gdy takie oddziały znajdują się w Unii, a ich siedziby zarządu znajdują się poza Unią, o ile usługi płatnicze świadczone przez te oddziały są związane z emisją pieniądza elektronicznego;
  - c) instytucje świadczące żyro pocztowe, które są na mocy prawa krajowego uprawnione do świadczenia usług płatniczych;
  - d) instytucje płatnicze;
  - e) EBC i krajowe banki centralne, gdy nie działają one w charakterze organów kształtujących politykę pieniężną lub innych organów publicznych;
  - f) państwa członkowskie lub ich władze regionalne lub lokalne, gdy nie działają one w charakterze organów publicznych.
2. Niniejsza dyrektywa ustanawia również przepisy dotyczące:

- a) przejrzystości warunków i wymogów informacyjnych dotyczących usług płatniczych; oraz
- b) odpowiednich praw i obowiązków użytkowników usług płatniczych oraz dostawców usług płatniczych w odniesieniu do świadczenia usług płatniczych jako stałego zajęcia lub działalności gospodarczej.

Artykuł 2

Zakres stosowania

1. Niniejsza dyrektywa ma zastosowanie do usług płatniczych świadczonych na terytorium Unii.
2. Tytuły III i IV mają zastosowanie do transakcji płatniczych w walucie państwa członkowskiego, gdy na terytorium Unii znajduje się zarówno dostawca usług płatniczych płatnika, jak i dostawca usług płatniczych odbiorcy lub jedyny dostawca usług płatniczych w danej transakcji płatniczej.
3. Tytuł III, z wyjątkiem art. 45 ust. 1 lit. b), art. 52 ust. 2 lit. e) i art. 56 lit. a), oraz tytuł IV, z wyjątkiem art. 81–86, mają zastosowanie do transakcji płatniczych w walucie, która nie jest walutą państwa członkowskiego, gdy na terytorium Unii znajduje się zarówno dostawca usług płatniczych płatnika, jak i dostawca usług płatniczych odbiorcy lub jedyny dostawca usług płatniczych w danej transakcji płatniczej, w odniesieniu do tych części danej transakcji płatniczej, które są realizowane w Unii.
4. Tytuł III, z wyjątkiem art. 45 ust. 1 lit. b), art. 52 ust. 2 lit. e), art. 52 ust. 5 lit. g) i art. 56 lit. a), oraz tytuł IV, z wyjątkiem art. 62 ust. 2 i 4, art. 76, 77, 81, art. 83 ust. 1, art. 89 i 92, mają zastosowanie do transakcji płatniczych we wszystkich walutach, gdy tylko jeden z dostawców usług płatniczych znajduje się na terytorium Unii, w odniesieniu do tych części danej transakcji płatniczej, które są realizowane w Unii.
5. Państwa członkowskie mogą zwolnić instytucje, o których mowa w art. 2 ust. 5 pkt 4–23 dyrektywy 2013/36/UE, ze stosowania całości lub części przepisów niniejszej dyrektywy.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (Dz.U. L 176 z 27.6.2013, s. 1).

Artykuł 3

Wyłączenia

Niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania do:

- a) transakcji płatniczych dokonywanych wyłącznie gotówką bezpośrednio od płatnika do odbiorcy, bez udziału pośredników;
- b) transakcji płatniczych od płatnika do odbiorcy za pośrednictwem agenta handlowego upoważnionego – na podstawie umowy – do prowadzenia negocjacji lub zawierania transakcji sprzedaży lub zakupu towarów lub usług w imieniu wyłącznie płatnika lub wyłącznie odbiorcy;
- c) wykonywanego zawodowo fizycznego transportu banknotów i monet, łącznie z ich odbieraniem, przetwarzaniem i dostarczaniem;
- d) transakcji płatniczych obejmujących wykonywane niezawodowo gromadzenie i dostarczanie gotówki w ramach działalności nienastawionej na zysk (non-profit) lub charytatywnej;
- e) usług, w ramach których gotówka dostarczana jest płatnikowi przez odbiorcę jako część transakcji płatniczej na wyraźne żądanie użytkownika usług płatniczych tuż przed wykonaniem transakcji płatniczej poprzez dokonanie płatności za zakup towarów lub usług;
- f) operacji gotówkowej wymiany walut, w przypadku których środki pieniężne nie są przechowywane na rachunku płatniczym;
- g) transakcji płatniczych opartych na dowolnym z następujących dokumentów wystawionych na dostawcę usług płatniczych w celu oddania środków pieniężnych do dyspozycji odbiorcy:
  - (i) чеки papierowe regulowane konwencją genewską z dnia 19 marca 1931 r. w sprawie jednolitej ustawy o czekach;
  - (ii) чеки papierowe podobne do tych, o których mowa w ppkt (i), regulowane przepisami prawa państw członkowskich niebędących stroną konwencji genewskiej z dnia 19 marca 1931 r. w sprawie jednolitej ustawy o czekach;
  - (iii) weksle trasowane w postaci papierowej zgodne z konwencją genewską z dnia 7 czerwca 1930 r. w sprawie jednolitej ustawy o wekslach trasowanych i własnych;
  - (iv) weksle trasowane w postaci papierowej podobne do tych, o których mowa w ppkt (iii), regulowane przepisami prawa państw członkowskich niebędących stroną konwencji genewskiej z dnia 7 czerwca 1930 r. w sprawie jednolitej ustawy o wekslach trasowanych i własnych;
  - (v) vouchery w postaci papierowej;
  - (vi) чеки podróżne w postaci papierowej;
  - (vii) przekazy pocztowe w postaci papierowej określone przez Światowy Związek Pocztowy;
- h) transakcji płatniczych dokonywanych w ramach systemu płatności lub systemu rozrachunku papierów wartościowych między agentami rozrachunkowymi, kontrahentami centralnymi, izbami rozliczeniowymi lub bankami centralnymi a innymi uczestnikami systemu i dostawcami usług płatniczych, bez uszczerbku dla art. 35;

- i) transakcji płatniczych związanych z obsługą aktywów wynikających z papierów wartościowych, łącznie z dywidendami, podziałem dochodu lub podziałem innych zysków, lub wykupem lub sprzedażą, dokonywanych przez osoby, o których mowa w lit. h), lub przez firmy inwestycyjne, instytucje kredytowe, przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania lub spółki zarządzania aktywami świadczące usługi inwestycyjne oraz wszelkie inne podmioty, którym wolno przechowywać instrumenty finansowe;
- j) usług świadczonych przez dostawców usług technicznych, którzy wspierają świadczenie usług płatniczych, nie wchodząc jednak na żadnym etapie w posiadanie transferowanych środków pieniężnych; usługi te obejmują m.in. przetwarzanie i przechowywanie danych, usługi powiernicze i ochrony prywatności, uwierzytelnianie danych i podmiotów, dostarczanie sieci informatycznych i komunikacyjnych, dostarczanie i konserwacja terminali i urządzeń wykorzystywanych na potrzeby usług płatniczych, z wyjątkiem usług inicjowania płatności i usług dostępu do informacji o rachunku;
- k) usług opartych na określonych instrumentach płatniczych, które można wykorzystywać jedynie w ograniczony sposób i które spełniają jeden z następujących warunków:
- (i) instrumenty pozwalające posiadaczowi nabywać towary lub usługi wyłącznie w pomieszczeniach wydawcy lub w ramach ograniczonej sieci dostawców usług na podstawie umowy handlowej zawartej bezpośrednio z profesjonalnym wydawcą;
  - (ii) instrumenty, których można używać wyłącznie w celu nabycia bardzo ograniczonego asortymentu towarów lub usług;
  - (iii) instrumenty ważne wyłącznie w jednym państwie członkowskim, dostarczane na wniosek przedsiębiorstwa lub na wniosek podmiotu sektora publicznego, regulowane ze względu na określone cele społeczne lub podatkowe przez krajowy lub regionalny organ publiczny i służące do nabycia określonych towarów lub usług od dostawców, którzy zawarli umowę handlową z wydawcą;
- l) transakcji płatniczych przeprowadzanych przez dostawcę sieci lub usług łączności elektronicznej świadczonych – obok usług łączności elektronicznej – na rzecz abonenta sieci lub usługi:
- (i) w celu zakupu treści cyfrowych i usług głosowych, niezależnie od urządzenia wykorzystywanego do nabycia lub wykorzystania treści cyfrowych, które obciążają stosowny rachunek; lub
  - (ii) dokonywanych z urządzenia elektronicznego lub za jego pośrednictwem, które obciążają stosowny rachunek prowadzony w ramach działalności charytatywnej lub w celu zakupu biletów;
- pod warunkiem że wartość pojedynczej transakcji płatniczej, o której mowa w ppkt (i) oraz (ii), nie przekracza 50 EUR oraz:
- łączna wartość transakcji płatniczych dotyczących jednego abonenta nie przekracza 300 EUR miesięcznie, lub
  - w przypadku gdy abonent z góry zasila środkami pieniężnymi swoje konto u dostawcy sieci lub usługi łączności elektronicznej – łączna wartość transakcji płatniczych nie przekracza 300 EUR miesięcznie;
- m) transakcji płatniczych między dostawcami usług płatniczych, ich agentami lub oddziałami, przeprowadzanych na ich własny rachunek;
- n) transakcji płatniczych i powiązanych usług między jednostką dominującą a jej jednostką zależną lub między jednostkami zależnymi tej samej jednostki dominującej, przeprowadzanych bez pośrednictwa dostawcy usług płatniczych innego niż jednostka należąca do tej samej grupy;
- o) usług wypłacania gotówki oferowanych za pomocą bankomatów przez dostawców, którzy działają w imieniu co najmniej jednego wydawcy kart i którzy nie są stroną umowy ramowej z klientem wypłacającym gotówkę z rachunku płatniczego, pod warunkiem że dostawcy ci nie świadczą innych usług płatniczych, o których mowa w załączniku I. Jednakże klient otrzymuje informacje dotyczące ewentualnych opłat pobieranych za wypłacenie gotówki, o których mowa w art. 45, 48, 49 i 59, przed dokonaniem wypłaty, a także w momencie otrzymania gotówki na koniec transakcji po dokonaniu wypłaty.

Artykuł 4

Definicje

Na potrzeby niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje:

- 1) „państwo członkowskie pochodzenia” oznacza:
  - a) państwo członkowskie, w którym znajduje się siedziba statutowa dostawcy usług płatniczych; albo
  - b) jeżeli dostawca usług płatniczych nie ma zgodnie z prawem krajowym siedziby statutowej – państwo członkowskie, w którym znajduje się siedziba zarządu dostawcy;
- 2) „przyjmujące państwo członkowskie” oznacza państwo członkowskie inne niż państwo członkowskie pochodzenia, w którym dostawca usług płatniczych ma swojego agenta lub oddział lub w którym świadczy usługi płatnicze;
- 3) „usługa płatnicza” oznacza co najmniej jeden z rodzajów działalności gospodarczej wymienionych w załączniku I;
- 4) „instytucja płatnicza” oznacza osobę prawną, której zgodnie z art. 11 udzielono zezwolenia na świadczenie i wykonywanie usług płatniczych w całej Unii;
- 5) „transakcja płatnicza” oznacza działanie zainicjowane przez płatnika lub w imieniu płatnika lub przez odbiorcę, polegające na złożeniu, transferze lub wypłacie środków pieniężnych, niezależnie od leżących u jego podstawy zobowiązań między płatnikiem a odbiorcą;
- 6) „zdalna transakcja płatnicza” oznacza transakcję płatniczą zainicjowaną za pośrednictwem internetu lub urządzenia, które może być wykorzystywane do porozumiewania się na odległość;
- 7) „system płatności” oznacza system transferu środków pieniężnych oparty na formalnych i znormalizowanych regulacjach i wspólnych przepisach dotyczących przetwarzania, rozliczania lub rozrachunku transakcji płatniczych;
- 8) „płatnik” oznacza osobę fizyczną lub prawną, która jest posiadaczem rachunku płatniczego i zezwala na wykonanie zlecenia płatniczego z tego rachunku płatniczego, lub w przypadku gdy rachunek płatniczy nie istnieje – osobę fizyczną lub prawną, która składa zlecenie płatnicze;
- 9) „odbiorca” oznacza osobę fizyczną lub prawną będącą zamierzonym odbiorcą środków pieniężnych, które są przedmiotem transakcji płatniczej;
- 10) „użytkownik usług płatniczych” oznacza osobę fizyczną lub prawną korzystającą z usługi płatniczej w charakterze płatnika, odbiorcy lub płatnika i odbiorcy;
- 11) „dostawca usług płatniczych” oznacza podmiot, o którym mowa w art. 1 ust. 1, lub osobę fizyczną lub prawną korzystającą ze zwolnienia na podstawie art. 32 lub 33;
- 12) „rachunek płatniczy” oznacza rachunek prowadzony w imieniu co najmniej jednego użytkownika usług płatniczych, wykorzystywany do wykonywania transakcji płatniczych;
- 13) „zlecenie płatnicze” oznacza dyspozycję płatnika lub odbiorcy dla jego dostawcy usług płatniczych z żądaniem wykonania transakcji płatniczej;
- 14) „instrument płatniczy” oznacza zindywidualizowane urządzenie lub urządzenia lub każdy zindywidualizowany i uzgodniony przez użytkownika usług płatniczych i dostawcę usług płatniczych zbiór procedur wykorzystywany w celu zainicjowania zlecenia płatniczego;

- 15) „usługa inicjowania płatności” oznacza usługę polegającą na zainicjowaniu zlecenia płatniczego na wniosek użytkownika usług płatniczych w odniesieniu do rachunku płatniczego posiadanego u innego dostawcy usług płatniczych;
- 16) „usługa dostępu do informacji o rachunku” oznacza usługę *online* polegającą na dostarczaniu skonsolidowanych informacji na temat co najmniej jednego rachunku płatniczego posiadanego przez danego użytkownika usług płatniczych u innego dostawcy usług płatniczych albo u więcej niż jednego dostawcy usług płatniczych;
- 17) „dostawca usług płatniczych prowadzący rachunek” oznacza dostawcę usług płatniczych zapewniającego i utrzymującego rachunek płatniczy dla płatnika;
- 18) „dostawca świadczący usługę inicjowania płatności” oznacza dostawcę usług płatniczych prowadzącego działalność gospodarczą w zakresie, o którym mowa w pkt 7 załącznika I;
- 19) „dostawca świadczący usługę dostępu do informacji o rachunku” oznacza dostawcę usług płatniczych prowadzącego działalność gospodarczą w zakresie, o którym mowa w pkt 8 załącznika I;
- 20) „konsument” oznacza osobę fizyczną, która w ramach umów o usługę płatniczą objętych niniejszą dyrektywą działa w celach innych niż jej działalność handlowa, gospodarcza lub zawodowa;
- 21) „umowa ramowa” oznacza umowę o usługę płatniczą, która reguluje wykonywanie w przyszłości pojedynczych i następujących po sobie transakcji płatniczych i która może zawierać obowiązek i warunki otwarcia rachunku płatniczego;
- 22) „usługa przekazu pieniężnego” oznacza usługę płatniczą, która umożliwia, bez konieczności tworzenia rachunków płatniczych w imieniu płatnika lub odbiorcy, odbiór środków pieniężnych od płatnika wyłącznie w celu transferu odpowiedniej kwoty do odbiorcy lub innego dostawcy usług płatniczych działającego w imieniu odbiorcy lub odbiór takich środków pieniężnych w imieniu odbiorcy i ich udostępnienie odbiorcy;
- 23) „polecenie zapłaty” oznacza usługę płatniczą polegającą na obciążeniu rachunku płatniczego płatnika, w przypadku gdy transakcja płatnicza została zainicjowana przez odbiorcę na podstawie zgody udzielonej przez płatnika na rzecz odbiorcy, dostawcy usług płatniczych odbiorcy lub dostawcy usług płatniczych samego płatnika;
- 24) „polecenie przelewu” oznacza usługę płatniczą polegającą na uznaniu rachunku płatniczego odbiorcy transakcją płatniczą lub serią transakcji płatniczych z rachunku płatniczego płatnika przez dostawcę usług płatniczych prowadzącego rachunek płatniczy płatnika, na podstawie dyspozycji udzielonych przez płatnika;
- 25) „środki pieniężne” oznaczają banknoty i monety, zapisy księgowe lub pieniądź elektroniczny zgodnie z definicją w art. 2 pkt 2 dyrektywy 2009/110/WE;
- 26) „data waluty” oznacza czas odniesienia stosowany przez dostawcę usług płatniczych na potrzeby obliczenia odsetek od kwoty środków pieniężnych, którą obciążono lub uznano rachunek płatniczy;
- 27) „referencyjny kurs walutowy” oznacza kurs walutowy, który służy za podstawę do przeliczeń przy każdej wymianie waluty i który jest udostępniany przez dostawcę usług płatniczych lub pochodzi z publicznie dostępnego źródła;
- 28) „referencyjna stopa procentowa” oznacza stopę procentową służącą za podstawę do obliczania wszelkich stosowanych odsetek i pochodzącą z publicznie dostępnego źródła, które może być zweryfikowane przez obydwie strony umowy o usługę płatniczą;
- 29) „uwierzytelnianie” oznacza procedurę umożliwiającą dostawcy usług płatniczych weryfikację tożsamości użytkownika usług płatniczych lub ważności stosowania konkretnego instrumentu płatniczego, łącznie ze stosowaniem indywidualnych danych uwierzytelniających tego użytkownika;

- 30) „silne uwierzytelnianie klienta” oznacza uwierzytelnianie w oparciu o zastosowanie co najmniej dwóch elementów należących do kategorii: wiedza (coś, co wie wyłącznie użytkownik), posiadanie (coś, co posiada wyłącznie użytkownik) i cechy klienta (coś, czym jest użytkownik), niezależnych w tym sensie, że naruszenie jednego z nich nie osłabia wiarygodności pozostałych, które to uwierzytelnianie jest zaprojektowane w sposób zapewniający ochronę poufności danych uwierzytelniających;
- 31) „indywidualne dane uwierzytelniające” oznaczają indywidualne cechy zapewniane przez dostawcę usług płatniczych użytkownikowi usług płatniczych do celów uwierzytelnienia;
- 32) „szczególnie chronione dane dotyczące płatności” oznaczają dane, w tym indywidualne dane uwierzytelniające, które mogą być wykorzystywane do dokonywania oszustw. W odniesieniu do działalności prowadzonej przez dostawców świadczących usługę inicjowania płatności i dostawców usług zapewniających dostęp do informacji o rachunku nazwisko i imię/nazwa właściciela rachunku i numer rachunku nie stanowią szczególnie chronionych danych dotyczących płatności;
- 33) „unikatowy identyfikator” oznacza kombinację liter, cyfr lub symboli wskazaną użytkownikowi usług płatniczych przez dostawcę usług płatniczych, którą użytkownik usług płatniczych podaje w celu jednoznacznego zidentyfikowania drugiego użytkownika usług płatniczych lub rachunku płatniczego tego drugiego użytkownika usług płatniczych na potrzeby danej transakcji płatniczej;
- 34) „środek porozumiewania się na odległość” oznacza metodę, która może być wykorzystana do zawarcia umowy o usługę płatniczą i która nie wymaga jednoczesnej fizycznej obecności dostawcy usług płatniczych i użytkownika usług płatniczych;
- 35) „trwały nośnik informacji” oznacza instrument umożliwiający użytkownikowi usług płatniczych przechowywanie informacji osobiście do niego adresowanych w sposób umożliwiający dostęp do tych informacji w przyszłości przez okres właściwy do celów tych informacji i pozwalający na odtworzenie przechowywanych informacji w niezminionej postaci;
- 36) „mikroprzedsiębiorstwo” oznacza przedsiębiorstwo, które w momencie zawarcia umowy o usługę płatniczą jest przedsiębiorstwem zgodnie z definicją w art. 1 i art. 2 ust. 1 i 3 załącznika do zalecenia 2003/361/WE;
- 37) „dzień roboczy” oznacza dzień, w którym stosowny dostawca usług płatniczych płatnika lub dostawca usług płatniczych odbiorcy, uczestniczący w wykonaniu transakcji płatniczej, prowadzi działalność wymaganą do wykonania transakcji płatniczej;
- 38) „agent” oznacza osobę fizyczną lub prawną działającą w imieniu instytucji płatniczej w zakresie świadczenia usług płatniczych;
- 39) „oddział” oznacza miejsce prowadzenia działalności inne niż siedziba zarządu, które jest częścią instytucji płatniczej, które nie ma osobowości prawnej i które bezpośrednio przeprowadza niektóre lub wszystkie transakcje typowe dla działalności instytucji płatniczej; wszystkie miejsca prowadzenia działalności razem, utworzone w tym samym państwie członkowskim przez instytucję płatniczą posiadającą siedzibę zarządu w innym państwie członkowskim, uznaje się za jeden oddział;
- 40) „grupa” oznacza grupę przedsiębiorstw, które są ze sobą powiązane jednym z rodzajów stosunków, o których mowa w art. 22 ust. 1, 2 lub 7 dyrektywy 2013/34/UE, lub przedsiębiorstw zdefiniowanych w art. 4, 5, 6 i 7 rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 241/2014⁽¹⁾, które są ze sobą powiązane jednym z rodzajów stosunków, o których mowa w art. 10 ust. 1 lub art. 113 ust. 6 lub 7 rozporządzenia (UE) nr 575/2013;
- 41) „sieć łączności elektronicznej” oznacza sieć zdefiniowaną w art. 2 lit. a) dyrektywy 2002/21/WE Parlamentu Europejskiego i Rady⁽²⁾;
- 42) „usługa łączności elektronicznej” oznacza usługę zdefiniowaną w art. 2 lit. c) dyrektywy 2002/21/WE;

⁽¹⁾ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) nr 241/2014 z dnia 7 stycznia 2014 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych dotyczących wymogów w zakresie funduszy własnych obowiązujących instytucje (Dz.U. L 74 z 14.3.2014, s. 8).

⁽²⁾ Dyrektywa 2002/21/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 marca 2002 r. w sprawie wspólnych ram regulacyjnych sieci i usług łączności elektronicznej (dyrektywa ramowa) (Dz.U. L 108 z 24.4.2002, s. 33).

- 43) „treści cyfrowe” oznaczają towary lub usługi wytwarzane i dostarczane w formie cyfrowej, które mogą zostać użyte lub z których można skorzystać wyłącznie za pomocą urządzenia technicznego i które w żaden sposób nie obejmują użycia ani konsumpcji fizycznych towarów lub usług;
- 44) „usługa acquiringu transakcji płatniczych” oznacza usługę płatniczą świadczoną przez dostawcę usług płatniczych, który zawiera z odbiorcą umowę o akceptowaniu i przetwarzaniu transakcji płatniczych, co skutkuje transferem środków pieniężnych do odbiorcy;
- 45) „wydawanie instrumentów płatniczych” oznacza usługę płatniczą, świadczoną przez dostawcę usług płatniczych, który zawiera z odbiorcą umowę, na podstawie której dostarcza płatnikowi instrument płatniczy służący inicjowaniu i przetwarzaniu transakcji płatniczych płatnika;
- 46) „fundusze własne” oznaczają fundusze zdefiniowane w art. 4 ust. 1 pkt 118 rozporządzenia (UE) nr 575/2013, przy czym co najmniej 75 % kapitału Tier I ma formę kapitału podstawowego Tier I zgodnie z art. 50 tego rozporządzenia, a kapitał Tier II nie przekracza jednej trzeciej kapitału Tier I;
- 47) „marka płatnicza” oznacza dowolną materialną lub cyfrową nazwę, termin, znak, symbol, lub kombinację tych elementów, które są w stanie wskazać system kart płatniczych, w ramach którego przeprowadzane są transakcje płatnicze realizowane w oparciu o kartę;
- 48) „co-badging” oznacza umieszczanie co najmniej dwóch marek płatniczych lub aplikacji płatniczych tej samej marki płatniczej na tym samym instrumencie płatniczym.

TYTUŁ II

DOSTAWCY USŁUG PŁATNICZYCH

ROZDZIAŁ 1

Instytucje płatnicze

Sekcja 1

Przepisy ogólne

Artykuł 5

Wniosek o udzielenie zezwolenia

1. W celu uzyskania zezwolenia na działalność w charakterze instytucji płatniczej należy złożyć wniosek do właściwych organów państwa członkowskiego pochodzenia, załączając:
- a) program działalności określający w szczególności rodzaj planowanych usług płatniczych;
  - b) biznesplan zawierający prognozę budżetu na pierwsze trzy lata obrachunkowe, z którego wynika, że wnioskodawca jest w stanie zastosować odpowiednie i proporcjonalne systemy, zasoby i procedury niezbędne do prawidłowego prowadzenia działalności;
  - c) dokumentację potwierdzającą, że dana instytucja płatnicza posiada kapitał założycielski przewidziany w art. 7;
  - d) w przypadku instytucji płatniczych, o których mowa w art. 10 ust. 1 – opis środków przedsięwziętych zgodnie z art. 10 w celu ochrony środków pieniężnych użytkowników usług płatniczych;
  - e) opis stosowanych przez wnioskodawcę zasad zarządzania i mechanizmów kontroli wewnętrznej, w tym procedur administracyjnych, procedur zarządzania ryzykiem i procedur księgowych, z którego to opisu wynika, że przedmiotowe zasady zarządzania, mechanizmy kontroli i procedury są proporcjonalne, właściwe, rzetelne i adekwatne;
  - f) opis procedury wprowadzonej w celu monitorowania incydentów związanych z bezpieczeństwem i skarg klientów dotyczących bezpieczeństwa oraz postępowania i działań następczych w przypadku wystąpienia takich incydentów i skarg, łącznie z mechanizmem zgłaszania incydentów uwzględniającym obowiązki instytucji płatniczej w zakresie zgłaszania ustanowione w art. 96;

- g) opis procedury wprowadzonej w celu włączania do dokumentacji, monitorowania i śledzenia szczególnie chronionych danych dotyczących płatności oraz ograniczenia dostępu do tych danych;
- h) opis rozwiązań zapewniających ciągłość działania, w tym jasne określenie krytycznych operacji, skutecznych planów awaryjnych oraz procedury na potrzeby regularnego weryfikowania i przeglądu adekwatności i skuteczności takich planów;
- i) opis zasad i definicji stosowanych do gromadzenia danych statystycznych dotyczących wyników, transakcji i oszustw;
- j) dokument dotyczący strategii w zakresie bezpieczeństwa, łącznie ze szczegółową oceną ryzyka w odniesieniu do świadczonych przez wnioskodawcę usług płatniczych oraz opisem środków kontroli bezpieczeństwa i ograniczania ryzyka podjętych w celu odpowiedniej ochrony użytkowników usług płatniczych przed zidentyfikowanymi ryzykami, w tym oszustwami i nielegalnym wykorzystywaniem danych szczególnie chronionych i danych osobowych;
- k) w przypadku instytucji płatniczych podlegających obowiązkowi związanemu z zapobieganiem praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/849 ⁽¹⁾ i rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/847 ⁽²⁾ – opis mechanizmów kontroli wewnętrznej ustanowionych przez wnioskodawcę w celu dopełnienia tych obowiązków;
- l) opis struktury organizacyjnej wnioskodawcy, w tym w stosownych przypadkach opis planowanego korzystania z usług agentów i oddziałów, a także kontroli zdalnych i kontroli na miejscu, które wnioskodawca zobowiązuje się przeprowadzać w stosunku do tych agentów i oddziałów co najmniej raz w roku, oraz opis rozwiązań w zakresie outsourcingu i opis dotyczący udziału wnioskodawcy w krajowym lub międzynarodowym systemie płatności;
- m) dane dotyczące tożsamości osób posiadających we wnioskującym podmiocie – bezpośrednio lub pośrednio – znaczne pakiety akcji w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 36 rozporządzenia (UE) nr 575/2013, dane dotyczące wielkości należących do nich pakietów akcji, a także dokumentację potwierdzającą, że osoby te są odpowiednie, zważywszy na konieczność zapewnienia należytego i ostrożnego zarządzania instytucją płatniczą;
- n) dane dotyczące tożsamości dyrektorów i osób odpowiedzialnych za zarządzanie instytucją płatniczą oraz, w stosownych przypadkach, osób odpowiedzialnych za zarządzanie działalnością instytucji płatniczej w zakresie usług płatniczych, jak również dokumentację potwierdzającą, że osoby te cieszą się dobrą opinią oraz posiadają odpowiednią wiedzę i doświadczenie, by świadczyć usługi płatnicze, zgodnie z przepisami określonymi przez państwo członkowskie pochodzenia instytucji płatniczej;
- o) w stosownych przypadkach, dane dotyczące tożsamości biegłych rewidentów i firm audytorskich zgodnie z definicją w dyrektywie 2006/43/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽³⁾;
- p) informacje o statusie prawnym wnioskodawcy i jego akt założycielski;
- q) adres siedziby zarządu wnioskodawcy.

Na potrzeby akapitu pierwszego lit. d), e), f) i l) wnioskodawca przedkłada opis rozwiązań w zakresie badania sprawozdań finansowych oraz rozwiązań organizacyjnych, które przyjął z myślą o podjęciu wszelkich racjonalnych kroków dla ochrony interesów swoich użytkowników oraz dla zapewnienia ciągłości świadczenia usług płatniczych i ich wiarygodności.

⁽¹⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/849 z dnia 20 maja 2015 r. w sprawie zapobiegania wykorzystywaniu systemu finansowego do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu, zmieniająca rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 648/2012 i uchylająca dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2005/60/WE oraz dyrektywę Komisji 2006/70/WE (Dz.U. L 141 z 5.6.2015, s. 73).

⁽²⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/847 z dnia 20 maja 2015 r. w sprawie informacji towarzyszących transferom środków pieniężnych i uchylenia rozporządzenia (WE) nr 1781/2006 (Dz.U. L 141 z 5.6.2015, s. 1).

⁽³⁾ Dyrektywa 2006/43/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 maja 2006 r. w sprawie ustawowych badań rocznych sprawozdań finansowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych, zmieniająca dyrektywy Rady 78/660/EWG i 83/349/EWG oraz uchylająca dyrektywę Rady 84/253/EWG (Dz.U. L 157 z 9.6.2006, s. 87).

Środki kontroli bezpieczeństwa i ograniczania ryzyka, o których mowa w akapicie pierwszym lit. j), wskazują sposób zapewniania wysokiego poziomu bezpieczeństwa technicznego i ochrony danych, w tym w odniesieniu do oprogramowania i systemów informatycznych stosowanych przez wnioskodawcę lub przedsiębiorstwa, którym zleca on w ramach outsourcingu całość lub część swoich operacji. Środki te obejmują również środki bezpieczeństwa określone w art. 95 ust. 1. Środki te uwzględniają wytyczne EUNB dotyczące środków bezpieczeństwa, o których mowa w art. 95 ust. 3, kiedy zostaną one przyjęte.

2. Państwa członkowskie wymagają, by przedsiębiorstwa składające wniosek o udzielenie zezwolenia na świadczenie usług płatniczych, o których mowa w pkt 7 załącznika I, posiadały – jako warunek uzyskania zezwolenia – ubezpieczenie odpowiedzialności z tytułu prowadzenia działalności zawodowej, obejmujące terytoria, na których przedsiębiorstwa te oferują usługi, lub inną porównywalną gwarancję na wypadek odpowiedzialności w celu zapewnienia możliwości pokrycia przez nie ich zobowiązań zgodnie z art. 73, 89, 90 i 92.

3. Państwa członkowskie wymagają, by przedsiębiorstwa składające wniosek o zarejestrowanie w celu świadczenia usług płatniczych, o których mowa w pkt 8 załącznika I, posiadały – jako warunek rejestracji – ubezpieczenie odpowiedzialności z tytułu prowadzenia działalności zawodowej, obejmujące terytoria, na których przedsiębiorstwa te oferują usługi, lub inną porównywalną gwarancję na wypadek odpowiedzialności wobec dostawcy usług płatniczych prowadzącego rachunek lub użytkownika usług płatniczych wynikającej z nieautoryzowanego lub nielegalnego dostępu do informacji o rachunku płatniczym lub nieautoryzowanego lub nielegalnego użycia takich informacji.

4. Do dnia 13 stycznia 2017 r. EUNB – po przeprowadzeniu konsultacji z wszystkimi stosownymi zainteresowanymi podmiotami, w tym podmiotami na rynku usług płatniczych, biorąc pod uwagę wszystkie stosowne interesy – wydaje zgodnie z art. 16 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010 wytyczne skierowane do właściwych organów dotyczące kryteriów określania minimalnej kwoty pieniężnej ubezpieczenia odpowiedzialności z tytułu prowadzenia działalności zawodowej lub innej porównywalnej gwarancji, o których mowa w ust. 2 i 3.

Opracowując wytyczne, o których mowa w akapicie pierwszym, EUNB bierze pod uwagę:

- a) profil ryzyka danego przedsiębiorstwa;
- b) fakt, czy dane przedsiębiorstwo świadczy inne usługi płatnicze, o których mowa w załączniku I, lub prowadzi inną działalność gospodarczą;
- c) wielkość działalności:
  - (i) w przypadku przedsiębiorstw składających wniosek o udzielenie zezwolenia na świadczenie usług płatniczych, o których mowa w pkt 7 załącznika I – wartość zainicjowanych transakcji;
  - (ii) w przypadku przedsiębiorstw składających wniosek o zarejestrowanie w celu świadczenia usług płatniczych, o których mowa w pkt 8 załącznika I – liczbę klientów korzystających z usług dostępu do informacji o rachunku;
- d) szczególne cechy porównywalnych gwarancji i kryteria ich wykonania.

EUNB regularnie dokonuje przeglądu tych wytycznych.

5. Do dnia 13 lutego 2017 r. EUNB – po przeprowadzeniu konsultacji z wszystkimi stosownymi zainteresowanymi podmiotami, w tym podmiotami na rynku usług płatniczych, biorąc pod uwagę wszystkie stosowne interesy – wydaje zgodnie z art. 16 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010 wytyczne dotyczące informacji, jakie należy przedstawić właściwym organom we wniosku instytucji płatniczych o udzielenie zezwolenia, łącznie z wymogami ustanowionymi w ust. 1 akapit pierwszy lit. a), b), c), e) i g)–j) niniejszego artykułu.

EUNB dokonuje przeglądu tych wytycznych regularnie, a w każdym razie nie rzadziej niż co trzy lata.

6. Mając na uwadze, w stosownych przypadkach, doświadczenia zdobyte w stosowaniu wytycznych, o których mowa w ust. 5, EUNB może opracować projekt regulacyjnych standardów technicznych określających informacje, jakie należy przedstawić właściwym organom we wniosku instytucji płatniczych o udzielenie zezwolenia, łącznie z wymogami ustanowionymi w ust. 1 lit. a), b), c), e) i g)–j).

Komisji powierza się uprawnienie do przyjęcia regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010.

7. O informacjach, o których mowa w ust. 4, powiadamia się właściwe organy zgodnie z ust. 1.

Artykuł 6

Kontrola udziału w spółce

1. Każda osoba fizyczna lub prawna, która podjęła decyzję o nabyciu lub dalszym zwiększeniu, bezpośrednio lub pośrednio, znacznego pakietu akcji, w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 36 rozporządzenia (UE) nr 575/2013, w instytucji płatniczej, wskutek czego odsetek posiadanego kapitału lub posiadanych praw głosu osiągnąłby lub przekroczył 20 %, 30 % lub 50 % lub wskutek czego dana instytucja płatnicza stałaby się jednostką zależną danej osoby fizycznej lub prawnej, z wyprzedzeniem informuje na piśmie właściwe organy tej instytucji płatniczej o swoim zamiarze. To samo dotyczy każdej osoby fizycznej lub prawnej, która podjęła decyzję o zbyciu, bezpośrednio lub pośrednio, znacznego pakietu akcji lub o zmniejszeniu swojego znacznego pakietu akcji, wskutek czego odsetek posiadanego kapitału lub posiadanych praw głosu spadłby poniżej 20 %, 30 % lub 50 % lub wskutek czego dana instytucja płatnicza przestałaby być jednostką zależną danej osoby fizycznej lub prawnej.

2. Zainteresowany nabywca znacznego pakietu akcji przedstawia właściwemu organowi informacje o wielkości pakietu, który zamierza nabyć, oraz stosowne informacje, o których mowa w art. 23 ust. 4 dyrektywy 2013/36/UE.

3. Państwa członkowskie wymagają, by w przypadku gdy wpływ wywierany przez zainteresowanego nabywcę, o którym mowa w ust. 2, może okazać się niekorzystny z punktu widzenia ostrożnego i należytego zarządzania daną instytucją płatniczą, właściwe organy wyrażają sprzeciw lub podejmują inne odpowiednie środki, aby położyć kres takiemu stanowi. Środki takie mogą obejmować nakazy, sankcje nakładane na dyrektorów lub osoby odpowiedzialne za zarządzanie, lub zawieszenie prawa wykonywania głosu z akcji posiadanych przez danych akcjonariuszy lub udziałowców danej instytucji płatniczej.

Podobne środki mają zastosowanie do osób fizycznych lub prawnych, które nie dopełnią określonego w niniejszym artykule obowiązku przekazania informacji wstępnych.

4. Jeżeli pomimo sprzeciwu właściwych organów dochodzi do nabycia pakietu akcji, państwa członkowskie, niezależnie od innych sankcji, które mają być przyjęte, przewidują zawieszenie odnośnego prawa wykonywania głosu, nieważność głosów oddanych lub też możliwość unieważnienia tych głosów.

Artykuł 7

Kapitał założycielski

Państwa członkowskie wymagają od instytucji płatniczych posiadania, w momencie udzielania zezwolenia, kapitału założycielskiego złożonego z co najmniej jednego z elementów, o których mowa w art. 26 ust. 1 lit. a)–e) rozporządzenia (UE) nr 575/2013, w następującej wysokości:

- a) jeżeli instytucja płatnicza świadczy jedynie usługę płatniczą, o której mowa w pkt 6 załącznika I, jej kapitał nie może być w żadnym momencie niższy niż 20 000 EUR;
- b) jeżeli instytucja płatnicza świadczy usługę płatniczą, o której mowa w pkt 7 załącznika I, jej kapitał nie może być w żadnym momencie niższy niż 50 000 EUR;

- c) jeżeli instytucja płatnicza świadczy dowolną z usług płatniczych, o których mowa w pkt 1–5 załącznika I, jej kapitał nie może być w żadnym momencie niższy niż 125 000 EUR.

Artykuł 8

Fundusze własne

1. Fundusze własne instytucji płatniczej nie mogą obniżyć się poniżej kwoty kapitału założycielskiego, o którym mowa w art. 7, lub kwoty funduszy własnych, obliczonej zgodnie z art. 9 niniejszej dyrektywy, w zależności od tego, która z tych kwot jest wyższa.
2. Państwa członkowskie podejmują niezbędne środki, aby zapobiec wielokrotnemu uwzględnianiu tych samych elementów kwalifikujących się do funduszy własnych, w przypadku gdy instytucja płatnicza należy do tej samej grupy co inna instytucja płatnicza, instytucja kredytowa, firma inwestycyjna, spółka zarządzania aktywami lub zakład ubezpieczeń. Niniejszy ustęp stosuje się również w przypadku, gdy instytucja płatnicza ma charakter mieszany i prowadzi również działalność o innym charakterze niż świadczenie usług płatniczych.
3. Jeżeli spełnione są warunki ustanowione w art. 7 rozporządzenia (UE) nr 575/2013, państwa członkowskie lub ich właściwe organy mogą postanowić o niestosowaniu art. 9 niniejszej dyrektywy do instytucji płatniczych, które są objęte nadzorem skonsolidowanym nad dominującą instytucją kredytową na mocy dyrektywy 2013/36/UE.

Artykuł 9

Obliczanie funduszy własnych

1. Niezależnie od wymogów dotyczących kapitału założycielskiego określonych w art. 7, państwa członkowskie wymagają od instytucji płatniczych, z wyjątkiem instytucji oferujących wyłącznie usługi, o których mowa w pkt 7 lub 8 załącznika I, posiadania w każdym momencie funduszy własnych obliczonych zgodnie z jedną z trzech następujących metod, określaną przez właściwe organy zgodnie z ustawodawstwem krajowym:

Metoda A

Kwota funduszy własnych instytucji płatniczej wynosi co najmniej 10 % jej stałych kosztów pośrednich z poprzedniego roku. Właściwe organy mogą skorygować ten wymóg, jeżeli od poprzedniego roku w działalności instytucji płatniczej zaszła istotna zmiana. Jeżeli w dniu dokonywania obliczenia instytucja płatnicza nie ukończyła jeszcze pełnego roku działalności, wymagana kwota jej funduszy własnych wynosi co najmniej 10 % odnośnych stałych kosztów pośrednich prognozowanych w biznesplanie, chyba że właściwe organy zażądają skorygowania tego biznesplanu.

Metoda B

Kwota funduszy własnych instytucji płatniczej jest równa co najmniej sumie następujących elementów pomnożonych przez współczynnik korygujący k , określony w ust. 2, gdzie wolumen płatności (WP) stanowi jedną dwunastą całkowitej kwoty transakcji płatniczych wykonanych przez daną instytucję płatniczą w poprzednim roku:

- a) 4,0 % części WP do 5 mln EUR;

plus

- b) 2,5 % części WP powyżej 5 mln EUR do 10 mln EUR;

plus

- c) 1 % części WP powyżej 10 mln EUR do 100 mln EUR;

plus

d) 0,5 % części WP powyżej 100 mln EUR do 250 mln EUR;

plus

e) 0,25 % części WP powyżej 250 mln EUR.

Metoda C

Kwota funduszy własnych instytucji płatniczej jest równa co najmniej stosownemu wskaźnikowi, określone w lit. a), pomnożonemu przez współczynnik mnożenia, określony w lit. b), i przez współczynnik korygujący k, określony w ust. 2.

a) Stosowny wskaźnik jest sumą następujących elementów:

(i) dochodów z odsetek;

(ii) kosztów odsetek;

(iii) otrzymanych prowizji i opłat; oraz

(iv) innych dochodów operacyjnych.

Każdy element sumy uwzględnia się z jego znakiem dodatnim lub ujemnym. Przy obliczaniu stosownego wskaźnika nie uwzględnia się dochodów z tytułu zdarzeń nadzwyczajnych lub występujących nieregularnie. Wydatki na usługi świadczone w ramach outsourcingu przez osoby trzecie mogą obniżyć stosowny wskaźnik, jeżeli wydatki te ponoszone są przez przedsiębiorstwo podlegające nadzorowi na mocy niniejszej dyrektywy. Stosowny wskaźnik obliczany jest na podstawie obserwacji z dwunastu miesięcy na koniec poprzedniego roku obrachunkowego. Stosowny wskaźnik obliczany jest w odniesieniu do poprzedniego roku obrachunkowego. Niemniej jednak fundusze własne obliczone według metody C nie mogą być niższe niż 80 % średniej z ostatnich trzech lat obrachunkowych dla stosownego wskaźnika. Jeżeli dane zweryfikowane przez biegłego rewidenta nie są dostępne, można wykorzystać dane szacunkowe przedsiębiorstwa.

b) Współczynnik mnożenia wynosi:

(i) 10 % części stosownego wskaźnika do 2,5 mln EUR;

(ii) 8 % części stosownego wskaźnika od 2,5 mln EUR do 5 mln EUR;

(iii) 6 % części stosownego wskaźnika od 5 mln EUR do 25 mln EUR;

(iv) 3 % części stosownego wskaźnika od 25 mln EUR do 50 mln EUR;

(v) 1,5 % powyżej 50 mln EUR.

2. Współczynnik korygujący k stosowany w metodach B i C wynosi:

a) 0,5, jeżeli instytucja płatnicza świadczy jedynie usługę płatniczą, o której mowa w pkt 6 załącznika I;

b) 1, jeżeli instytucja płatnicza świadczy dowolną z usług płatniczych, o których mowa w jednym z następujących punktów: pkt 1–5 załącznika I.

3. Właściwe organy mogą, na podstawie oceny procesów zarządzania ryzykiem, bazy danych związanych z ryzykiem strat i mechanizmów kontroli wewnętrznej instytucji płatniczej, zażądać od instytucji płatniczej posiadania kwoty funduszy własnych do 20 % wyższej od kwoty, która byłaby wynikiem zastosowania metody wybranej zgodnie z ust. 1, lub zezwolić instytucji płatniczej na posiadanie kwoty funduszy własnych do 20 % niższej od kwoty, która byłaby wynikiem zastosowania metody wybranej zgodnie z ust. 1.

Artykuł 10

Wymogi ochronne

1. Państwa członkowskie lub właściwe organy wymagają od instytucji płatniczej świadczącej usługi płatnicze, o których mowa w pkt 1–6 załącznika I, by chroniła wszystkie środki pieniężne otrzymane od użytkowników usług płatniczych lub za pośrednictwem innego dostawcy usług płatniczych w celu wykonania transakcji płatniczych, w jeden z następujących sposobów:

- a) środki pieniężne nie są w żadnym momencie łączone ze środkami pieniężnymi osoby fizycznej lub prawnej niebędącej użytkownikiem usług płatniczych, w którego imieniu te środki pieniężne są przechowywane, oraz, jeżeli na koniec dnia roboczego następującego po dniu otrzymania tych środków pieniężnych nadal znajdują się w posiadaniu instytucji płatniczej i nie zostały jeszcze dostarczone odbiorcy lub transferowane do innego dostawcy usług płatniczych, zostają zdeponowane na odrębnym rachunku w instytucji kredytowej lub zainwestowane w bezpieczne, płynne aktywa o niskim ryzyku, określone przez właściwe organy państwa członkowskiego pochodzenia; przedmiotowe środki pieniężne są chronione zgodnie z prawem krajowym w interesie użytkowników usług płatniczych przed roszczeniami innych wierzycieli instytucji płatniczej, szczególnie w przypadku niewypłacalności;
- b) środki pieniężne objęte są polisą ubezpieczeniową lub inną porównywalną gwarancją wydaną przez zakład ubezpieczeń lub instytucję kredytową, która nie należy do tej samej grupy co dana instytucja płatnicza, na kwotę równoważną tej, która byłaby wydzielona w przypadku braku polisy ubezpieczeniowej lub innej porównywalnej gwarancji, płatną w przypadku niemożności wywiązania się przez instytucję płatniczą ze swoich zobowiązań finansowych.

2. Jeżeli instytucja płatnicza ma obowiązek chronić środki pieniężne zgodnie z ust. 1 i część tych środków ma być wykorzystywana do celów przyszłych transakcji płatniczych, a pozostała kwota – do celów usług innych niż usługi płatnicze, ta część środków pieniężnych, która ma być wykorzystana do celów przyszłych transakcji płatniczych, również podlega wymogom ust. 1. W przypadku gdy taka część jest zmienna lub nieznana z wyprzedzeniem, państwa członkowskie zezwalają instytucjom płatniczym na stosowanie przepisów niniejszego ustępu na podstawie reprezentatywnej części uznawanej za wykorzystywaną do celów usług płatniczych, pod warunkiem że taką reprezentatywną część można rozsądnie oszacować na podstawie danych historycznych w sposób zadowalający właściwe organy.

Artykuł 11

Udzielenie zezwolenia

1. Państwa członkowskie zobowiązują przedsiębiorstwa inne niż te, o których mowa w art. 1 ust. 1 lit. a), b), c), e) i f), i inne niż osoby fizyczne lub prawne korzystające ze zwolnienia zgodnie z art. 32 lub 33, które zamierzają świadczyć usługi płatnicze, do uzyskania zezwolenia na działalność w charakterze instytucji płatniczej przed rozpoczęciem świadczenia usług płatniczych. Zezwolenia takiego udziela się wyłącznie osobom prawnym mającym siedzibę w państwie członkowskim.

2. Właściwe organy udzielają zezwolenia, jeżeli informacje i dokumentacja dołączone do wniosku są zgodne z wszystkimi wymogami określonymi w art. 5 i jeżeli ogólna ocena dokonana przez właściwe organy, po starannym rozpatrzeniu wniosku, jest pozytywna. Przed udzieleniem zezwolenia właściwe organy mogą, w stosownych przypadkach, przeprowadzić konsultacje z krajowym bankiem centralnym lub innymi odpowiednimi organami publicznymi.

3. Instytucja płatnicza, która zgodnie z prawem krajowym swojego państwa członkowskiego pochodzenia jest zobowiązana do posiadania siedziby statutowej, musi posiadać siedzibę zarządu w tym samym państwie członkowskim, w którym znajduje się jej siedziba statutowa, i musi prowadzić przynajmniej część swojej działalności związanej z usługami płatniczymi w tym państwie członkowskim.

4. Właściwe organy udzielają zezwolenia jedynie wtedy, gdy mając na uwadze potrzebę zapewnienia należytego i ostrożnego zarządzania instytucją płatniczą, instytucja płatnicza posiada solidne zasady zarządzania swoją działalnością związaną z usługami płatniczymi, w tym jasną strukturę organizacyjną z dobrze określonymi, przejrzystymi i spójnymi zakresami odpowiedzialności, skuteczne procedury identyfikowania ryzyk, na które instytucja jest lub może być narażona,

zarządzania tymi ryzykami, monitorowania ich oraz ich zgłaszania, a także odpowiednie mechanizmy kontroli wewnętrznej, w tym należyte procedury administracyjne i księgowość; te zasady, procedury i mechanizmy są wszechstronne i proporcjonalne do charakteru, skali i stopnia złożoności usług płatniczych świadczonych przez daną instytucję płatniczą.

5. W przypadku gdy instytucja płatnicza świadczy dowolną z usług płatniczych, o których mowa w pkt 1–7 załącznika I i jednocześnie prowadzi inny rodzaj działalności, właściwe organy mogą zażądać utworzenia odrębnego podmiotu zajmującego się działalnością w zakresie usług płatniczych, jeżeli działalność instytucji płatniczej inna niż świadczenie usług płatniczych osłabia lub może osłabić dobrą kondycję finansową instytucji płatniczej albo zdolność właściwych organów do monitorowania wypełniania przez instytucję płatniczą wszystkich obowiązków ustanowionych niniejszą dyrektywą.

6. Właściwe organy odmawiają udzielenia zezwolenia, jeżeli mając na uwadze potrzebę zapewnienia należytego i ostrożnego zarządzania instytucją płatniczą, nie są przekonane co do odpowiedniego charakteru akcjonariuszy lub udziałowców posiadających znaczne pakiety akcji.

7. W przypadku bliskich powiązań zgodnie z definicją w art. 4 ust. 1 pkt 38 rozporządzenia (UE) nr 575/2013 między instytucją płatniczą a inną osobą fizyczną lub prawną właściwe organy udzielają zezwolenia tylko wówczas, gdy powiązania te nie stanowią przeszkody w skutecznym wykonywaniu przez nie funkcji nadzorczych.

8. Właściwe organy udzielają zezwolenia tylko wówczas, gdy przepisy ustawowe, wykonawcze lub administracyjne państwa trzeciego mające zastosowanie do co najmniej jednej osoby fizycznej lub prawnej, z którą dana instytucja płatnicza ma bliskie powiązania, lub trudności związane z egzekwowaniem tych przepisów ustawowych, wykonawczych lub administracyjnych nie uniemożliwiają skutecznego wykonywania przez nie funkcji nadzorczych.

9. Zezwolenie jest ważne we wszystkich państwach członkowskich i pozwala danej instytucji płatniczej na świadczenie usług płatniczych, które są objęte zezwoleniem, w całej Unii w ramach swobody świadczenia usług lub swobody przedsiębiorczości.

Artykuł 12

Powiadamianie o decyzji

W terminie trzech miesięcy od daty otrzymania wniosku lub – w przypadku gdy wniosek jest niekompletny – od daty otrzymania wszystkich informacji wymaganych do podjęcia decyzji właściwe organy powiadamiają wnioskodawcę o udzieleniu zezwolenia lub o odmowie jego udzielenia. W przypadku odmowy udzielenia zezwolenia właściwy organ podaje uzasadnienie.

Artykuł 13

Cofnięcie zezwolenia

1. Właściwe organy mogą cofnąć zezwolenie wydane instytucji płatniczej jedynie wówczas, gdy dana instytucja:
  - a) nie skorzysta z zezwolenia w ciągu 12 miesięcy, wyraźnie zrzeknie się zezwolenia lub nie prowadzi działalności od ponad sześciu miesięcy, o ile zainteresowane państwo członkowskie nie wprowadziło przepisu przewidującego, że w takich przypadkach zezwolenie wygasa;
  - b) uzyskała zezwolenie wskutek przedłożenia nieprawdziwych informacji lub w inny niezgodny z prawem sposób;
  - c) przestała spełniać warunki, na podstawie których udzielono zezwolenia, lub nie powiadomiła właściwego organu o istotnych zmianach w tym zakresie;
  - d) kontynuując swoją działalność w zakresie usług płatniczych, stanowiłaby zagrożenie dla stabilności systemu płatności lub dla zaufania do tego systemu; lub

- e) spełnia jeden z pozostałych warunków cofnięcia zezwolenia przewidzianych prawem krajowym.
2. W przypadku cofnięcia zezwolenia właściwy organ podaje uzasadnienie i powiadamia o nim zainteresowanych.
3. Cofnięcie zezwolenia podawane jest przez właściwy organ do wiadomości publicznej, w tym w rejestrach, o których mowa w art. 14 i 15.

Artykuł 14

Rejestracja w państwie członkowskim pochodzenia

1. Państwa członkowskie tworzą publiczny rejestr, do którego wpisuje się:
- a) posiadające zezwolenie instytucje płatnicze oraz ich agentów;
- b) osoby fizyczne i prawne korzystające ze zwolnienia zgodnie z art. 32 lub 33 oraz ich agentów; oraz
- c) instytucje, o których mowa w art. 2 ust. 5, które na mocy prawa krajowego są uprawnione do świadczenia usług płatniczych.

Oddziały instytucji płatniczych są wpisywane do rejestru państwa członkowskiego pochodzenia, jeżeli oddziały te świadczą usługi płatnicze w państwie członkowskim innym niż ich państwo członkowskie pochodzenia.

2. W publicznym rejestrze wyszczególnione są usługi płatnicze, na świadczenie których instytucja płatnicza uzyskała zezwolenie lub do świadczenia których osoba fizyczna lub prawna została zarejestrowana. W ramach rejestru oddzielnie prowadzony jest wykaz posiadających zezwolenie instytucji płatniczych, a oddzielnie – wykaz osób fizycznych i prawnych, które korzystają ze zwolnienia zgodnie z art. 32 lub 33. Rejestr jest publicznie udostępniany do wglądu, dostępny *online* i bezzwłocznie aktualizowany.

3. Właściwe organy wpisują do przedmiotowego publicznego rejestru wszelkie przypadki cofnięcia zezwolenia i wszelkie przypadki cofnięcia zwolnienia przyznanego zgodnie z art. 32 lub 33.

4. Właściwe organy powiadamiają EUNB o przyczynach cofnięcia zezwolenia i cofnięcia zwolnienia przyznanego zgodnie z art. 32 lub 33.

Artykuł 15

Rejestr EUNB

1. EUNB opracowuje, obsługuje i prowadzi elektroniczny centralny rejestr, który zawiera informacje przekazywane przez właściwe organy zgodnie z ust. 2. EUNB odpowiada za prawidłowe przedstawienie tych informacji.

EUNB udostępnia rejestr publicznie na swojej stronie internetowej oraz bezpłatnie umożliwia łatwy dostęp i łatwe przeszukiwanie wymienionych informacji.

2. Właściwe organy bezzwłocznie powiadamiają EUNB o informacjach wpisanych do ich rejestrów publicznych, o których mowa w art. 14, w języku zwyczajowo używanym w dziedzinie finansów.

3. Właściwe organy odpowiadają za prawidłowość informacji określonych w ust. 2 i za aktualizowanie tych informacji na bieżąco.

4. EUNB opracowuje projekt regulacyjnych standardów technicznych określających techniczne wymogi w zakresie opracowania, obsługi i prowadzenia przedmiotowego elektronicznego centralnego rejestru i w zakresie dostępu do informacji w nim zawartych. Te techniczne wymogi zapewniają, by wyłącznie właściwy organ i EUNB miały możliwość wprowadzania zmian w odnośnych informacjach.

EUNB przedstawia Komisji projekty tych regulacyjnych standardów technicznych do dnia 13 stycznia 2018 r.

Komisji powierza się uprawnienie do przyjęcia regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010.

5. EUNB opracowuje projekty wykonawczych standardów technicznych dotyczących szczegółów i struktury informacji przekazywanych zgodnie z ust. 1, w tym wspólnego formatu i wzoru używanych do przedstawiania tych informacji.

EUNB przedstawia Komisji projekty tych wykonawczych standardów technicznych do dnia 13 lipca 2017 r.

Komisji powierza się uprawnienie do przyjęcia wykonawczych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 15 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010.

Artykuł 16

Utrzymanie zezwolenia

Instytucja płatnicza powiadamia bez zbędnej zwłoki właściwe organy swojego państwa członkowskiego pochodzenia o każdej zmianie mającej wpływ na prawidłowość informacji i dokumentacji złożonej zgodnie z art. 5.

Artykuł 17

Rachunkowość i badanie ustawowe

1. Do instytucji płatniczych stosuje się odpowiednio dyrektywy 86/635/EWG i 2013/34/UE oraz rozporządzenie (WE) nr 1606/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady (¹).

2. O ile nie przewidziano zwolnienia na podstawie dyrektywy 2013/34/UE i, w stosownych przypadkach, dyrektywy 86/635/EWG, roczne sprawozdania finansowe i skonsolidowane sprawozdania finansowe instytucji płatniczych badane są przez biegłych rewidentów lub firmy audytorskie w rozumieniu dyrektywy 2006/43/WE.

3. Do celów nadzorczych państwa członkowskie wymagają od instytucji płatniczych przedstawiania oddzielnych informacji dotyczących rachunkowości w odniesieniu do usług płatniczych oraz w odniesieniu do rodzajów działalności, o których mowa w art. 18 ust. 1, które to informacje są przedmiotem sprawozdania z badania. Sprawozdanie to przygotowują, w stosownych przypadkach, biegli rewidentzi lub firma audytorska.

4. Obowiązki ustanowione w art. 63 dyrektywy 2013/36/UE stosuje się odpowiednio do biegłych rewidentów lub firm audytorskich instytucji płatniczych w odniesieniu do działalności w zakresie usług płatniczych.

Artykuł 18

Rodzaje działalności

1. Oprócz świadczenia usług płatniczych instytucje płatnicze są uprawnione do prowadzenia następujących rodzajów działalności:

a) świadczenia usług operacyjnych i ściśle powiązanych usług pomocniczych, takich jak: zapewnianie wykonania transakcji płatniczych, usługi wymiany walut, działalność związana z przechowywaniem, a także przechowywanie i przetwarzanie danych;

(¹) Rozporządzenie (WE) nr 1606/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 19 lipca 2002 r. w sprawie stosowania międzynarodowych standardów rachunkowości (Dz.U. L 243 z 11.9.2002, s. 1).

- b) obsługi systemów płatności, z zastrzeżeniem art. 35;
- c) działalności gospodarczej innej niż świadczenie usług płatniczych, z uwzględnieniem mających zastosowanie przepisów prawa Unii i prawa krajowego.
2. Jeżeli instytucje płatnicze zajmują się świadczeniem co najmniej jednej z usług płatniczych, mogą one prowadzić tylko rachunki płatnicze wykorzystywane wyłącznie do transakcji płatniczych.
3. Wszelkie środki pieniężne otrzymywane przez instytucje płatnicze od użytkowników usług płatniczych w celu świadczenia usług płatniczych nie stanowią depozytu ani innych środków podlegających zwrotowi w rozumieniu art. 9 dyrektywy 2013/36/UE, ani też pieniądza elektronicznego zgodnie z definicją w art. 2 pkt 2 dyrektywy 2009/110/WE.
4. Instytucje płatnicze mogą udzielać kredytów związanych z usługami płatniczymi, o których mowa w pkt 4 lub 5 załącznika I, jedynie w przypadku spełnienia wszystkich następujących warunków:
- a) kredyt ma charakter pomocniczy i udzielany jest wyłącznie w związku z wykonaniem transakcji płatniczej;
- b) niezależnie od krajowych przepisów dotyczących udzielania kredytów za pośrednictwem kart kredytowych, kredyt udzielony w związku z płatnością i zrealizowany zgodnie z art. 11 ust. 9 i art. 28 jest spłacany w krótkim terminie, który w żadnym przypadku nie przekracza 12 miesięcy;
- c) kredyt taki nie jest udzielany ze środków pieniężnych otrzymanych lub posiadanych w celu wykonania transakcji płatniczej;
- d) fundusze własne instytucji płatniczej są w każdym momencie i w sposób zadowalający organy nadzorcze adekwatne do całkowitej kwoty udzielonych kredytów.
5. Instytucje płatnicze nie mogą prowadzić działalności polegającej na przyjmowaniu depozytów lub innych środków podlegających zwrotowi w rozumieniu art. 9 dyrektywy 2013/36/UE.
6. Niniejsza dyrektywa pozostaje bez uszczerbku dla przepisów dyrektywy 2008/48/WE, innych odpowiednich przepisów prawa Unii lub prawa krajowego odnośnie do warunków udzielania kredytów konsumentom, które to warunki nie zostały zharmonizowane niniejszą dyrektywą i są zgodne z prawem Unii.

Sekcja 2

Inne wymogi

Artykuł 19

Korzystanie z usług agentów, oddziałów lub podmiotów świadczących usługi w ramach outsourcingu

1. W przypadku gdy instytucja płatnicza zamierza świadczyć usługi płatnicze za pośrednictwem agenta, przekazuje ona właściwym organom swojego państwa członkowskiego pochodzenia następujące informacje:
- a) imię i nazwisko lub nazwę oraz adres agenta;
- b) opis mechanizmów kontroli wewnętrznej, z których będzie korzystał agent w celu dopełnienia obowiązków związanych z zapobieganiem praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu zgodnie z dyrektywą (UE) 2015/849; opis ten należy bezzwłocznie aktualizować w przypadku każdej istotnej zmiany danych przekazanych w ramach pierwotnego powiadomienia;
- c) tożsamość dyrektorów i osób odpowiedzialnych za zarządzanie agentem, którego usługi mają być wykorzystywane w ramach świadczenia usług płatniczych, a także – w przypadku agentów innych niż dostawcy usług płatniczych – dokumentację potwierdzającą, że posiadają oni właściwe kompetencje i reputację;
- d) usługi płatnicze instytucji płatniczej, do świadczenia których dany agent jest upoważniony; oraz

e) w stosownych przypadkach, unikatowy kod lub numer identyfikacyjny agenta.

2. W terminie dwóch miesięcy od otrzymania informacji, o których mowa w ust. 1, właściwy organ państwa członkowskiego pochodzenia powiadamia daną instytucję płatniczą o tym, czy dany agent został wpisany do rejestru przewidzianego w art. 14. Po wpisaniu do rejestru agent może rozpocząć świadczenie usług płatniczych.

3. Jeżeli właściwe organy uznają, że dostarczone im informacje są nieprawidłowe, podejmują one dalsze działania w celu sprawdzenia tych informacji przed wpisaniem agenta do rejestru.

4. Jeżeli po przeprowadzeniu działań w celu sprawdzenia tych informacji właściwe organy nie są przekonane o prawidłowości informacji dostarczonych im zgodnie z ust. 1, odmawiają wpisania agenta do rejestru przewidzianego w art. 14 i bez zbędnej zwłoki informują o tym instytucję płatniczą.

5. Jeżeli instytucja płatnicza zamierza świadczyć usługi płatnicze w innym państwie członkowskim poprzez zaangażowanie agenta lub utworzenie oddziału, postępuje zgodnie z procedurami określonymi w art. 28.

6. Jeżeli instytucja płatnicza zamierza zlecić wykonywanie funkcji operacyjnych usług płatniczych w ramach outsourcingu, powiadamia o tym właściwe organy państwa członkowskiego pochodzenia.

Zlecenie w ramach outsourcingu ważnych funkcji operacyjnych, łącznie z systemami informatycznymi, nie może odbywać się w sposób istotnie obniżający jakość kontroli wewnętrznej instytucji płatniczej oraz zdolność właściwych organów do monitorowania i odtworzenia przestrzegania przez instytucję płatniczą wszystkich obowiązków określonych w niniejszej dyrektywie.

Na potrzeby akapitu drugiego funkcję operacyjną uznaje się za ważną, jeżeli jej niepoprawne wykonanie lub brak jej wykonania miałyby znaczący niekorzystny wpływ na ciągłość przestrzegania przez instytucję płatniczą wymogów udzielenia zezwolenia na podstawie niniejszego tytułu, inne obowiązki tej instytucji na podstawie niniejszej dyrektywy, wyniki finansowe danej instytucji, lub rzetelność, lub ciągłość świadczonych przez nią usług płatniczych. Państwa członkowskie zapewniają, by w przypadku gdy instytucje płatnicze zlecają w ramach outsourcingu ważne funkcje operacyjne, instytucje te spełniały następujące warunki:

a) outsourcing nie może prowadzić do delegowania przez kadrę kierowniczą wyższego szczebla swoich obowiązków;

b) stosunek i obowiązki instytucji płatniczej wobec jej użytkowników usług płatniczych na podstawie niniejszej dyrektywy nie mogą ulec zmianie;

c) warunki, jakie musi spełnić instytucja płatnicza, aby uzyskać i zachować zezwolenie zgodnie z niniejszym tytułem, pozostają nienaruszone;

d) żaden z pozostałych warunków, na podstawie których udzielono zezwolenia instytucji płatniczej, nie może przestać obowiązywać ani ulec zmianie.

7. Instytucje płatnicze zapewniają, aby agenci lub oddziały działające w ich imieniu informowali o tym fakcie użytkowników usług płatniczych.

8. Instytucje płatnicze bez zbędnej zwłoki informują właściwe organy państwa członkowskiego pochodzenia o wszelkich zmianach dotyczących korzystania z podmiotów świadczących usługi w ramach outsourcingu oraz, zgodnie z procedurą określoną w ust. 2, 3 i 4, z agentów, w tym dodatkowych agentów.

*Artykuł 20***Odpowiedzialność**

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby instytucje płatnicze powierzające wykonywanie funkcji operacyjnych osobom trzecim podejmowały stosowne kroki w celu zapewnienia spełnienia wymogów niniejszej dyrektywy.
2. Państwa członkowskie nakładają na instytucje płatnicze wymóg, zgodnie z którym instytucje te ponoszą pełną odpowiedzialność za wszelkie działania ich pracowników lub agentów, oddziałów lub podmiotów świadczących usługi w ramach outsourcingu.

*Artykuł 21***Przechowywanie dokumentacji**

Państwa członkowskie nakładają na instytucje płatnicze wymóg przechowywania całej stosownej dokumentacji do celów niniejszego tytułu przez co najmniej pięć lat, z zastrzeżeniem dyrektywy (UE) 2015/849 lub innych właściwych przepisów prawa Unii.

*Sekcja 3***Właściwe organy i nadzór***Artykuł 22***Wyznaczenie właściwych organów**

1. Państwa członkowskie wyznaczają jako właściwe organy, które są odpowiedzialne za udzielanie zezwoleń instytucjom płatniczym i za sprawowanie nadzoru ostrożnościowego nad nimi i które mają wykonywać obowiązki przewidziane w niniejszym tytule, organy publiczne albo podmioty uznane przez prawo krajowe lub przez organy publiczne wyraźnie upoważnione do tego celu przez prawo krajowe, w tym krajowe banki centralne.

Wyznacza się takie właściwe organy, które gwarantują niezależność od podmiotów gospodarczych i unikają konfliktów interesów. Bez uszczerbku dla akapitu pierwszego nie wyznacza się jako właściwych organów instytucji płatniczych, instytucji kredytowych, instytucji pieniądza elektronicznego ani instytucji świadczących żyro pocztowe.

Państwa członkowskie powiadamiają o tym stosownie Komisję.

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby właściwe organy wyznaczone zgodnie z ust. 1 posiadały wszystkie uprawnienia niezbędne do wykonywania ich obowiązków.
3. Państwa członkowskie, na których terytorium istnieje więcej niż jeden organ właściwy do spraw objętych przepisami niniejszego tytułu, zapewniają, aby organy te ściśle ze sobą współpracowały w sposób umożliwiający im skuteczne wykonywanie ich obowiązków. Przepis ten ma również zastosowanie w przypadkach, gdy organy właściwe do spraw objętych przepisami niniejszego tytułu nie są właściwymi organami odpowiedzialnymi za nadzór nad instytucjami kredytowymi.
4. Za wykonanie zadań właściwych organów wyznaczonych zgodnie z ust. 1 odpowiadają właściwe organy państwa członkowskiego pochodzenia.
5. Przepisy ust. 1 nie oznaczają, że właściwe organy mają obowiązek nadzorować działalność gospodarczą instytucji płatniczych inną niż świadczenie usług płatniczych oraz rodzaje działalności, o których mowa w art. 18 ust. 1 lit. a).

*Artykuł 23***Nadzór**

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby przeprowadzane przez właściwe organy kontrole mające na celu sprawdzanie ciągłości przestrzegania przepisów niniejszego tytułu były proporcjonalne, adekwatne i odpowiednie do ryzyk, na które narażone są instytucje płatnicze.

W celu sprawdzenia przestrzegania przepisów niniejszego tytułu właściwe organy są uprawnione w szczególności do podjęcia następujących kroków:

- a) zażądania od instytucji płatniczej dostarczenia wszelkich informacji niezbędnych do monitorowania przestrzegania przepisów, wraz z określeniem celu takiego żądania, stosownie do sytuacji, i terminu, w którym informacje te należy przedstawić;
- b) przeprowadzenia inspekcji w pomieszczeniach instytucji płatniczej, każdego agenta lub oddziału świadczącego usługi płatnicze, za których działania odpowiedzialność ponosi dana instytucja płatnicza, lub każdego podmiotu świadczącego usługi w ramach outsourcingu;
- c) wydania zaleceń, wytycznych, a w stosownych przypadkach – wiążących przepisów administracyjnych;
- d) zawieszenia lub cofnięcia zezwolenia zgodnie z art. 13.

2. Bez uszczerbku dla postępowania dotyczącego cofnięcia zezwolenia oraz przepisów prawa karnego państwa członkowskie zapewniają, by ich odpowiednie właściwe organy mogły przyjmować lub nakładać sankcje lub środki w stosunku do instytucji płatniczych lub osób sprawujących faktyczną kontrolę nad działalnością instytucji płatniczych, które naruszają przepisy ustawowe, wykonawcze lub administracyjne dotyczące nadzoru nad ich działalnością w zakresie usług płatniczych lub prowadzenia tej działalności, przy czym celem takich sankcji lub środków jest w szczególności położenie kresu stwierdzonym naruszeniom lub usunięcie ich przyczyn.

3. Niezależnie od wymogów art. 7, art. 8 ust. 1 i 2 oraz art. 9, państwa członkowskie zapewniają, by właściwe organy były uprawnione do podejmowania kroków określonych w ust. 1 niniejszego artykułu w celu zapewnienia kapitału wystarczającego dla świadczenia usług płatniczych, szczególnie w przypadkach gdy działalność instytucji płatniczej inna niż świadczenie usług płatniczych osłabia lub mogłaby osłabić dobrą kondycję finansową instytucji płatniczej.

Artykuł 24

Tajemnica zawodowa lub służbowa

1. Państwa członkowskie zapewniają, by wszystkie osoby pracujące obecnie lub w przeszłości dla właściwych organów, łącznie z ekspertami działającymi w imieniu właściwych organów, były zobowiązane do dochowania tajemnicy zawodowej lub służbowej, chyba że chodzi o sprawy wchodzące w zakres prawa karnego.
2. Przy wymianie informacji zgodnie z art. 26 tajemnica zawodowa lub służbowa jest bezwzględnie dochowywana w celu zapewnienia ochrony praw osób fizycznych i przedsiębiorstw.
3. Państwa członkowskie mogą stosować przepisy niniejszego artykułu z uwzględnieniem, odpowiednio, art. 53–61 dyrektywy 2013/36/UE.

Artykuł 25

Prawo odwołania się do sądu

1. Państwa członkowskie zapewniają możliwość odwołania się do sądu od decyzji podjętych przez właściwe organy zgodnie z przepisami ustawowymi, wykonawczymi i administracyjnymi przyjętymi zgodnie z niniejszą dyrektywą.
2. Ust. 1 stosuje się także w przypadku zaniechania działania.

Artykuł 26

Wymiana informacji

1. Właściwe organy poszczególnych państw członkowskich współpracują ze sobą i, w stosownych przypadkach, z EBC i krajowymi bankami centralnymi państw członkowskich, EUNB oraz z innymi odpowiednimi właściwymi organami wyznaczonymi na mocy przepisów prawa Unii lub prawa krajowego mających zastosowanie do dostawców usług płatniczych.

2. Państwa członkowskie umożliwiają ponadto wymianę informacji między swoimi właściwymi organami a:
- właściwymi organami innych państw członkowskich odpowiedzialnymi za udzielanie zezwoleń instytucjom płatniczym i nadzór nad nimi;
  - EBC i krajowymi bankami centralnymi państw członkowskich działającymi w charakterze organów kształtujących politykę pieniężną i odpowiedzialnych za nadzór oraz, w stosownych przypadkach, innymi organami publicznymi odpowiedzialnymi za nadzór nad systemami płatności i rozrachunku;
  - innymi odpowiednimi organami wyznaczonymi zgodnie z niniejszą dyrektywą, dyrektywą (UE) 2015/849 i innymi przepisami prawa Unii mającymi zastosowanie do dostawców usług płatniczych, takimi jak przepisy prawa mające zastosowanie do zapobiegania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu;
  - EUNB, działającym w charakterze organu przyczyniającego się do konsekwentnego i spójnego funkcjonowania mechanizmów nadzorczych, zgodnie z art. 1 ust. 5 lit. a) rozporządzenia (UE) nr 1093/2010.

Artykuł 27

Rozstrzyganie sporów między właściwymi organami poszczególnych państw członkowskich

- W przypadku gdy właściwy organ jednego państwa członkowskiego stwierdzi, że w konkretnej sprawie współpraca transgraniczna z właściwymi organami innego państwa członkowskiego, o której mowa w art. 26, 28, 29, 30 lub 31 niniejszej dyrektywy, nie przebiega zgodnie z tymi przepisami, może skierować sprawę do EUNB oraz zwrócić się do niego o udzielenie pomocy zgodnie z art. 19 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010.
- W przypadku gdy – zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu – EUNB otrzymało wniosek o udzielenie pomocy, podejmuje on bez zbędnej zwłoki decyzję na podstawie art. 19 ust. 3 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010. EUNB może też z własnej inicjatywy, zgodnie z art. 19 ust. 1 akapit drugi tego rozporządzenia, udzielić pomocy właściwym organom w osiągnięciu porozumienia. W każdym przypadku zainteresowane właściwe organy wstrzymują się z podjęciem decyzji do czasu rozstrzygnięcia na podstawie art. 19 tego rozporządzenia.

Artykuł 28

Wniosek o skorzystanie ze swobody przedsiębiorczości i swobody świadczenia usług

- Każda posiadająca zezwolenie instytucja płatnicza, która korzystając ze swobody przedsiębiorczości lub swobody świadczenia usług, zamierza po raz pierwszy świadczyć usługi płatnicze w państwie członkowskim innym niż jej państwo członkowskie pochodzenia, przekazuje właściwym organom w swoim państwie członkowskim pochodzenia następujące informacje:
  - nazwę, adres i, o ile ma to zastosowanie, numer zezwolenia danej instytucji płatniczej;
  - państwo lub państwa członkowskie, w których zamierza prowadzić działalność;
  - rodzaj lub rodzaje usług płatniczych, które mają być świadczone;
  - w przypadku gdy dana instytucja płatnicza zamierza korzystać z usług agenta – informacje wymienione w art. 19 ust. 1;
  - w przypadku gdy dana instytucja płatnicza zamierza korzystać z usług oddziału – informacje wymienione w art. 5 ust. 1 lit. b) i e) w odniesieniu do działalności w zakresie usług płatniczych w przyjmującym państwie członkowskim, opis struktury organizacyjnej oddziału oraz tożsamość osób odpowiedzialnych za zarządzanie oddziałem.

W przypadku gdy instytucja płatnicza zamierza w ramach outsourcingu zlecić wykonywanie funkcji operacyjnych usług płatniczych innym podmiotom w przyjmującym państwie członkowskim, powiadamia o tym właściwe organy państwa członkowskiego pochodzenia.

2. W terminie jednego miesiąca od otrzymania wszystkich informacji, o których mowa w ust. 1, właściwe organy państwa członkowskiego pochodzenia przekazują je właściwym organom przyjmującego państwa członkowskiego.

W terminie jednego miesiąca od otrzymania informacji od właściwych organów państwa członkowskiego pochodzenia właściwe organy przyjmującego państwa członkowskiego dokonują oceny tych informacji i przekazują właściwym organom państwa członkowskiego pochodzenia stosowne informacje w związku z zamierzonym świadczeniem usług płatniczych przez daną instytucję płatniczą w ramach korzystania ze swobody przedsiębiorczości lub swobody świadczenia usług. Właściwe organy przyjmującego państwa członkowskiego informują właściwe organy państwa członkowskiego pochodzenia w szczególności o wszelkich uzasadnionych powodach do obaw w związku z zamierzonym zaangażowaniem agenta lub utworzeniem oddziału, w odniesieniu do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu w rozumieniu dyrektywy (UE) 2015/849.

W przypadku gdy właściwe organy państwa członkowskiego pochodzenia nie zgadzają się z oceną właściwych organów przyjmującego państwa członkowskiego, przekazują tym ostatnim organom uzasadnienie swojej decyzji.

Jeżeli ocena właściwych organów państwa członkowskiego pochodzenia, w szczególności w świetle informacji otrzymanych od właściwych organów przyjmującego państwa członkowskiego, nie jest pozytywna, właściwe organy państwa członkowskiego pochodzenia odmawiają zarejestrowania agenta lub oddziału lub cofają rejestrację, jeżeli została już ona dokonana.

3. W terminie trzech miesięcy od otrzymania informacji, o których mowa w ust. 1, właściwe organy państwa członkowskiego pochodzenia przekazują swoją decyzję właściwym organom przyjmującego państwa członkowskiego oraz danej instytucji płatniczej.

Po wpisaniu do rejestru, o którym mowa w art. 14, agent lub oddział mogą rozpocząć działalność w danym przyjmującym państwie członkowskim.

Instytucja płatnicza powiadamia właściwe organy państwa członkowskiego pochodzenia o dacie rozpoczęcia swojej działalności za pośrednictwem agenta lub oddziału w danym przyjmującym państwie członkowskim. Właściwe organy państwa członkowskiego pochodzenia informują o tym właściwe organy przyjmującego państwa członkowskiego.

4. Instytucja płatnicza bez zbędnej zwłoki informuje właściwe organy państwa członkowskiego pochodzenia o wszelkich istotnych zmianach dotyczących informacji przekazanych zgodnie z ust. 1, łącznie z dodatkowymi agentami, oddziałami lub podmiotami świadczącymi usługi w ramach outsourcingu w przyjmujących państwach członkowskich, w których prowadzi ona działalność. Zastosowanie ma procedura określona w ust. 2 i 3.

5. EUNB opracowuje projekty regulacyjnych standardów technicznych określających ramy współpracy i wymiany informacji między właściwymi organami państwa członkowskiego pochodzenia a właściwymi organami przyjmującego państwa członkowskiego, zgodnie z niniejszym artykułem. W tych projektach regulacyjnych standardów technicznych określa się metody, środki i szczegóły dotyczące współpracy w zakresie powiadamiania o instytucjach płatniczych prowadzących działalność transgraniczną, a w szczególności zakres i sposób postępowania z przedkładanymi informacjami, w tym wspólną terminologię i standardowe wzory powiadomień, tak by zapewnić spójną i skuteczną procedurę powiadamiania.

EUNB przedstawia Komisji projekty tych regulacyjnych standardów technicznych do dnia 13 stycznia 2018 r.

Komisji powierza się uprawnienie do przyjmowania regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010.

Artykuł 29

Nadzór nad instytucjami płatniczymi korzystającymi ze swobody przedsiębiorczości i swobody świadczenia usług

1. W celu przeprowadzenia kontroli i podjęcia niezbędnych kroków przewidzianych w niniejszym tytule i w przepisach prawa krajowego transponujących tytuły III i IV, zgodnie z art. 100 ust. 4, w odniesieniu do agenta lub oddziału instytucji płatniczej znajdujących się na terytorium innego państwa członkowskiego, właściwe organy państwa członkowskiego pochodzenia współpracują z właściwymi organami przyjmującego państwa członkowskiego.

W ramach współpracy zgodnie z akapitem pierwszym właściwe organy państwa członkowskiego pochodzenia powiadają właściwe organy przyjmującego państwa członkowskiego o tym, że zamierzają przeprowadzić inspekcję w pomieszczeniach podmiotu znajdujących się na terytorium tego ostatniego.

Właściwe organy państwa członkowskiego pochodzenia mogą jednak przekazać właściwym organom przyjmującego państwa członkowskiego zadanie przeprowadzenia inspekcji w pomieszczeniach danej instytucji.

2. Właściwe organy przyjmujących państw członkowskich mogą wymagać, aby instytucje płatnicze posiadające agentów lub oddziały na ich terytorium przekazywały im okresowo sprawozdania dotyczące działalności prowadzonej na ich terytorium.

Sprawozdania takie są wymagane do celów informacyjnych lub statystycznych oraz, o ile agenci i oddziały prowadzą działalność w zakresie usług płatniczych w ramach swobody przedsiębiorczości, w celu monitorowania przestrzegania przepisów prawa krajowego transponujących tytuły III i IV. Tacy agenci oraz takie oddziały podlegają wymogom tajemnicy zawodowej lub służbowej co najmniej równoważnym wymogom, o których mowa w art. 24.

3. Właściwe organy przekazują sobie wzajemnie wszelkie istotne i stosowne informacje, w szczególności w przypadku naruszeń lub podejrzenia naruszeń popełnionych przez agenta lub oddział oraz w przypadku gdy naruszenia te pojawiły się w kontekście korzystania ze swobody świadczenia usług. W tym względzie właściwe organy przekazują, na wniosek, wszystkie stosowne informacje i, z własnej inicjatywy, wszystkie istotne informacje, w tym dotyczące spełniania przez daną instytucję płatniczą warunków przewidzianych w art. 11 ust. 3.

4. Państwa członkowskie mogą wymagać od instytucji płatniczych, które prowadzą działalność na ich terytorium za pośrednictwem agentów w ramach swobody przedsiębiorczości i których siedziba zarządu znajduje się w innym państwie członkowskim, by wyznaczyły centralny punkt kontaktowy na ich terytorium w celu zapewnienia odpowiedniej komunikacji i zgłaszania informacji dotyczących przestrzegania przepisów tytułów III i IV, bez uszczerbku dla wszelkich przepisów dotyczących przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu, oraz w celu ułatwienia sprawowania nadzoru przez właściwe organy państwa członkowskiego pochodzenia i przyjmujących państw członkowskich, w tym poprzez dostarczanie właściwym organom, na wniosek, dokumentów i informacji.

5. EUNB opracowuje projekty regulacyjnych standardów technicznych precyzujących kryteria, które mają być stosowane podczas określania, zgodnie z zasadą proporcjonalności, okoliczności, w jakich wyznaczenie centralnego punktu kontaktowego jest właściwe, oraz funkcji tych punktów kontaktowych, na podstawie ust. 4.

Te projekty regulacyjnych standardów technicznych uwzględniają w szczególności:

- a) całkowity wolumen i wartość transakcji przeprowadzonych przez daną instytucję płatniczą w przyjmujących państwach członkowskich;
- b) rodzaj świadczonych usług płatniczych; oraz
- c) całkowitą liczbę agentów mających siedzibę w przyjmującym państwie członkowskim.

EUNB przedstawi Komisji te projekty regulacyjnych standardów technicznych do dnia 13 stycznia 2017 r.

6. EUNB opracowuje projekty regulacyjnych standardów technicznych określających ramy współpracy i wymiany informacji między właściwymi organami państwa członkowskiego pochodzenia a właściwymi organami przyjmującego państwa członkowskiego zgodnie z niniejszym tytułem i w celu monitorowania przestrzegania przepisów prawa krajowego transponujących tytuły III i IV. W projektach regulacyjnych standardów technicznych określa się metodę, środki i szczegóły współpracy w dziedzinie nadzoru nad instytucjami płatniczymi prowadzącymi działalność transgraniczną, a w szczególności zakres i sposób postępowania z informacjami będącymi przedmiotem wymiany, aby zapewnić spójny i skuteczny nadzór nad instytucjami płatniczymi świadczącymi usługi płatnicze w wymiarze transgranicznym.

W tych projektach regulacyjnych standardów technicznych określa się również środki i szczegóły wszelkich sprawozdań wymaganych przez przyjmujące państwa członkowskie od instytucji płatniczych dotyczących działalności w zakresie usług płatniczych prowadzonej na ich terytoriach zgodnie z ust. 2, w tym częstotliwość takich sprawozdań.

EUNB przedstawia Komisji projekty tych regulacyjnych standardów technicznych do dnia 13 stycznia 2018 r.

7. Komisji powierza się uprawnienie do przyjmowania regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w ust. 5 i 6, zgodnie z art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010.

Artykuł 30

Środki podejmowane w przypadku nieprzestrzegania przepisów, w tym środki zapobiegawcze

1. Bez uszczerbku dla odpowiedzialności właściwych organów państwa członkowskiego pochodzenia, w przypadku gdy właściwy organ przyjmującego państwa członkowskiego ustali, że instytucja płatnicza posiadająca agentów lub oddziały na jego terytorium nie przestrzega niniejszego tytułu lub przepisów prawa krajowego transponujących tytuły III lub IV, niezwłocznie informuje o tym właściwy organ państwa członkowskiego pochodzenia.

Właściwy organ państwa członkowskiego pochodzenia, po przeprowadzeniu oceny informacji otrzymanych na podstawie akapitu pierwszego, bez zbędnej zwłoki podejmuje wszystkie stosowne środki w celu zapewnienia, by dana instytucja płatnicza położyła kres takiej nieprawidłowości. Właściwy organ państwa członkowskiego pochodzenia niezwłocznie powiadamia o tych środkach właściwy organ przyjmującego państwa członkowskiego oraz właściwe organy każdego innego zainteresowanego państwa członkowskiego.

2. W sytuacjach nadzwyczajnych, gdy niezbędne jest niezwłoczne działanie, aby zaradzić poważnemu zagrożeniu dla zbiorowych interesów użytkowników usług płatniczych w przyjmującym państwie członkowskim, właściwe organy przyjmującego państwa członkowskiego mogą – równoległe z transgraniczną współpracą między właściwymi organami i w oczekiwaniu na podjęcie środków przez właściwe organy państwa członkowskiego pochodzenia zgodnie z art. 29 – podjąć środki zapobiegawcze.

3. Wszelkie środki zapobiegawcze na podstawie ust. 2 są odpowiednie i proporcjonalne do zamierzonego celu, czyli zapewnienia ochrony przed poważnym zagrożeniem dla zbiorowych interesów użytkowników usług płatniczych w przyjmującym państwie członkowskim. Środki te nie mogą skutkować preferencyjnym traktowaniem użytkowników usług płatniczych danej instytucji płatniczej w przyjmującym państwie członkowskim w stosunku do użytkowników usług płatniczych danej instytucji płatniczej w innych państwach członkowskich.

Środki zapobiegawcze mają charakter tymczasowy i zaprzestaje się ich stosowania, gdy zaradzi się stwierdzonym poważnym zagrożeniom, w tym z pomocą właściwych organów państwa członkowskiego pochodzenia lub we współpracy z tymi organami lub z EUNB zgodnie z art. 27 ust. 1.

4. Jeżeli jest to możliwe w sytuacji nadzwyczajnej właściwe organy przyjmującego państwa członkowskiego informują z wyprzedzeniem, a w każdym razie bez zbędnej zwłoki, właściwe organy państwa członkowskiego pochodzenia i właściwe organy każdego innego zainteresowanego państwa członkowskiego, Komisję i EUNB – o środkach zapobiegawczych podjętych na podstawie ust. 2 oraz o uzasadnieniu podjęcia tych środków.

Artykuł 31

Uzasadnienie i przekazywanie informacji

1. Wszelkie środki podjęte przez właściwe organy na podstawie art. 23, 28, 29 lub 30 obejmujące sankcje lub ograniczenia w korzystaniu ze swobody świadczenia usług lub swobody przedsiębiorczości są odpowiednio uzasadniane i przekazywane zainteresowanej instytucji płatniczej.

2. Art. 28, 29 i 30 pozostają bez uszczerbku dla obowiązku spoczywającego na właściwych organach na podstawie dyrektywy (UE) 2015/849 i rozporządzenia (UE) 2015/847, w szczególności na podstawie art. 48 ust. 1 dyrektywy (UE) 2015/849 i art. 22 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2015/847, dotyczącego nadzorowania lub monitorowania spełnienia wymogów ustanowionych w tych instrumentach prawnych.

Sekcja 4

Zwolnienie

Artykuł 32

Warunki

1. Państwa członkowskie mogą zwolnić ze stosowania lub zezwolić swoim właściwym organom na zwolnienie osób fizycznych lub prawnych świadczących usługi płatnicze, o których mowa w pkt 1–6 załącznika I, ze stosowania całości lub części procedury i warunków określonych w sekcjach 1, 2 i 3, z wyjątkiem art. 14, 15, 22, 24, 25 i 26, w przypadku gdy:

- a) średnia miesięczna całkowita wartość transakcji płatniczych wykonanych podczas ostatnich 12 miesięcy przez zainteresowaną osobę, w tym wszelkich agentów, za działania których ponosi ona pełną odpowiedzialność, nie przekracza limitu ustalonego przez dane państwo członkowskie, który jednak w żadnym razie nie przekracza 3 mln EUR. Wymóg ten oceniany jest na podstawie całkowitej kwoty transakcji płatniczych prognozowanej w biznesplanie danej osoby, chyba że właściwe organy zażądają skorygowania tego biznesplanu; oraz
- b) żadna z osób fizycznych odpowiedzialnych za zarządzanie przedsiębiorstwem lub za jego prowadzenie nie została skazana za przestępstwa związane z praniem pieniędzy lub finansowaniem terroryzmu lub za inne przestępstwa finansowe.

2. Siedziba zarządu lub miejsce zamieszkania osoby fizycznej lub prawnej, zarejestrowanych zgodnie z ust. 1, muszą znajdować się w państwie członkowskim, w którym faktycznie dana osoba prowadzi swoją działalność.

3. Osoby, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, traktuje się jako instytucje płatnicze; nie stosuje się jednak do nich art. 11 ust. 9 oraz art. 28, 29 i 30.

4. Państwa członkowskie mogą również ustanowić przepis, zgodnie z którym każda osoba fizyczna lub prawna zarejestrowana zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu może prowadzić tylko niektóre rodzaje działalności spośród wymienionych w art. 18.

5. Osoby, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, zgłaszają właściwym organom każdą zmianę swojej sytuacji wpływającą na warunki określone w tym ustępie. Państwa członkowskie podejmują niezbędne kroki w celu zapewnienia, by w przypadkach gdy przestają być spełniane warunki określone w ust. 1, 2 lub 4 niniejszego artykułu, zainteresowane osoby miały obowiązek wystąpienia w terminie 30 dni kalendarzowych z wnioskiem o udzielenie zezwolenia zgodnie z art. 11.

6. Ust. 1–5 niniejszego artykułu nie stosuje się do dyrektywy (UE) 2015/849 ani krajowych przepisów dotyczących przeciwdziałania praniu pieniędzy.

Artykuł 33

Dostawcy świadczący usługę dostępu do informacji o rachunku

1. Osoby fizyczne lub prawne świadczące wyłącznie usługę płatniczą, o której mowa w pkt 8 załącznika I, są zwolnione ze stosowania procedury i warunków określonych w sekcjach 1 i 2, z wyjątkiem art. 5 ust. 1 lit. a), b), e)–h), j), l), n), p) i q), art. 5 ust. 3 oraz art. 14 i 15. Przepisy sekcji 3 mają zastosowanie, z wyjątkiem art. 23 ust. 3.

2. Osoby, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, traktuje się jako instytucje płatnicze; nie stosuje się jednak do nich przepisów tytułów III i IV, z wyjątkiem art. 41, 45 i 52 oraz, w stosownych przypadkach, art. 67, 69 i art. 95–98.

Artykuł 34

Powiadamianie i informacja

Jeżeli państwo członkowskie korzysta ze zwolnienia zgodnie z art. 32, powiadamia ono o swojej decyzji Komisję do dnia 13 stycznia 2018 r.; niezwłocznie powiadamia ono też Komisję o wszelkich późniejszych zmianach. Ponadto państwo członkowskie informuje Komisję o liczbie osób fizycznych i prawnych objętych zwolnieniem, oraz – co roku – o całkowitej wartości transakcji płatniczych wykonanych na dzień 31 grudnia każdego roku kalendarzowego, zgodnie z art. 32 ust. 1 lit. a).

ROZDZIAŁ 2

Przepisy wspólne

Artykuł 35

Dostęp do systemów płatności

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby przepisy dotyczące dostępu posiadających zezwolenie lub zarejestrowanych dostawców usług płatniczych będących osobami prawnymi do systemów płatności były obiektywne, niedyskryminujące i proporcjonalne oraz aby przepisy te nie ograniczały dostępu do tych systemów bardziej niż jest to konieczne dla ochrony przed szczególnymi ryzykami, takimi jak ryzyko rozliczenia, ryzyko operacyjne i ryzyko biznesowe, oraz dla ochrony stabilności finansowej i operacyjnej systemu płatności.

Systemy płatności nie mogą nakładać na dostawców usług płatniczych, użytkowników usług płatniczych ani na inne systemy płatności żadnego z następujących wymogów:

- a) ograniczeń dotyczących skutecznego uczestnictwa w innych systemach płatności;
- b) zasad, które wprowadzają odmienny sposób traktowania pomiędzy posiadającymi zezwolenie dostawcami usług płatniczych lub pomiędzy zarejestrowanymi dostawcami usług płatniczych w odniesieniu do ich praw, obowiązków i uprawnień jako uczestników systemu płatności;
- c) ograniczeń ze względu na status instytucjonalny.

2. Ust. 1 nie ma zastosowania do:

- a) systemów płatności wyznaczonych na podstawie dyrektywy 98/26/WE;
- b) systemów płatności, w których skład wchodzi wyłącznie dostawcy usług płatniczych należący do grupy.

Na potrzeby lit. a) akapitu pierwszego państwa członkowskie zapewniają, by w przypadku gdy uczestnik w wyznaczonym systemie zezwala posiadającemu zezwolenie lub zarejestrowanemu dostawcy usług płatniczych, który nie jest uczestnikiem tego systemu, na przekazywanie zleceń transferu za pośrednictwem systemu, uczestnik ten – gdy otrzyma taki wniosek – zapewnia taką samą możliwość w sposób obiektywny, proporcjonalny i niedyskryminujący innym posiadającym zezwolenie lub zarejestrowanym dostawcom usług płatniczych zgodnie z ust. 1.

W przypadku odmowy uczestnik przekazuje dostawcy usług płatniczych, który zwrócił się do niego ze stosownym wnioskiem, pełne uzasadnienie takiej odmowy.

Artykuł 36

Dostęp do rachunków prowadzonych w instytucji kredytowej

Państwa członkowskie zapewniają, by instytucje płatnicze miały dostęp do świadczonych przez instytucje kredytowe usług w zakresie rachunków płatniczych w oparciu o obiektywne, niedyskryminujące i proporcjonalne zasady. Taki dostęp powinien być wystarczająco szeroki, aby umożliwić instytucjom płatniczym świadczenie usług płatniczych w sposób wolny od przeszkód i efektywny.

Instytucja kredytowa przekazuje właściwemu organowi należycie umotywowane uzasadnienie każdej odmowy.

Artykuł 37

Zakaz świadczenia usług płatniczych przez osoby niebędące dostawcami usług płatniczych oraz obowiązek powiadomienia

1. Państwa członkowskie zakazują świadczenia usług płatniczych przez osoby fizyczne lub prawne, które nie są dostawcami usług płatniczych ani nie są wyraźnie wyłączone z zakresu stosowania niniejszej dyrektywy.

2. Państwa członkowskie nakładają wymóg, by dostawcy usług prowadzący jeden z rodzajów działalności określonych w art. 3 lit. k) ppkt (i) lub (ii) lub oba rodzaje działalności, w przypadku których całkowita wartość transakcji płatniczych wykonanych podczas ostatnich dwunastu miesięcy przekracza 1 mln EUR, przesyłali właściwym organom powiadomienie zawierające opis oferowanych usług, precyzując na podstawie którego wyłączenia określonego w art. 3 lit. k) ppkt (i) oraz (ii) uznaje się, że dany rodzaj działalności jest wykonywany.

Na podstawie tego powiadomienia właściwy organ podejmuje należycie umotywowaną decyzję w oparciu o kryteria, o których mowa w art. 3 lit. k), w przypadku gdy dany rodzaj działalności nie kwalifikuje się jako działalność w ramach ograniczonej sieci, i informuje o tym dostawcę usług.

3. Państwa członkowskie nakładają wymóg, by dostawcy usług prowadzący rodzaj działalności określonej w art. 3 lit. l) przesyłali właściwym organom powiadomienie oraz by przedstawiali właściwym organom roczną opinię pokontrolną, poświadczającą, że dany rodzaj działalności jest zgodny z limitami określonymi w art. 3 lit. l).

4. Niezależnie od ust. 1 właściwe organy informują EUNB o usługach będących przedmiotem powiadomień zgodnie z ust. 2 i 3, podając przy tym informację o wyłączeniu, na mocy którego prowadzona jest danego rodzaju działalność.

5. Opis działalności będącej przedmiotem powiadomień na mocy ust. 2 i 3 niniejszego artykułu jest podawany do wiadomości publicznej w rejestrach, o których mowa w art. 14 i 15.

TYTUŁ III

PRZEJRZYŚĆ WARUNKÓW ORAZ WYMOGI INFORMACYJNE DOTYCZĄCE USŁUG PŁATNICZYCH

ROZDZIAŁ 1

Przepisy ogólne

Artykuł 38

Zakres stosowania

1. Niniejszy tytuł stosuje się do pojedynczych transakcji płatniczych, do umów ramowych i transakcji płatniczych objętych tymi umowami. Strony mogą uzgodnić, że przepisów tych nie stosuje się w całości lub części, jeżeli użytkownik usług płatniczych nie jest konsumentem.

2. Państwa członkowskie mogą stosować przepisy niniejszego tytułu do mikroprzedsiębiorstw w taki sam sposób jak do konsumentów.

3. Niniejsza dyrektywa pozostaje bez uszczerbku dla dyrektywy 2008/48/WE, innych odpowiednich przepisów prawa Unii lub środków krajowych dotyczących niezharmonizowanych niniejszą dyrektywą warunków udzielania kredytów konsumentom, które są zgodne z prawem Unii.

Artykuł 39

Inne przepisy prawa Unii

Przepisy niniejszego tytułu pozostają bez uszczerbku dla przepisów prawa Unii zawierających dodatkowe wymogi w zakresie informacji wstępnych.

W zakresie, w jakim stosuje się dyrektywę 2002/65/WE, wymogi informacyjne określone w art. 3 ust. 1 tej dyrektywy – z wyjątkiem pkt 2 lit. c)–g), pkt 3 lit. a), d) i e) oraz pkt 4 lit. b) tego ustępu – zastępuje się art. 44, 45, 51 i 52 niniejszej dyrektywy.

Artykuł 40

Opłaty za informacje

1. Dostawca usług płatniczych nie może pobierać od użytkownika usług płatniczych opłat za udostępnianie informacji na podstawie niniejszego tytułu.

2. Dostawca usług płatniczych i użytkownik usług płatniczych mogą uzgodnić opłaty za informacje dodatkowe lub informacje przekazywane z większą częstotliwością lub za ich przekazywanie za pomocą środków porozumiewania się innych niż określone w umowie ramowej, jeżeli informacje te są przekazywane na wniosek użytkownika usług płatniczych.

3. Jeżeli dostawca usług płatniczych może nakładać opłaty za udostępnianie informacji zgodnie z ust. 2, opłaty te muszą być rozsądne i zgodne z faktycznie poniesionymi przez dostawcę usług płatniczych kosztami.

Artykuł 41

Ciężar dowodu w odniesieniu do wymogów informacyjnych

Państwa członkowskie ustanawiają przepis, zgodnie z którym na dostawcy usług płatniczych spoczywa obowiązek udowodnienia, że spełnił on wymogi informacyjne określone w niniejszym tytule.

Artykuł 42

Odstępstwo od wymogów informacyjnych w przypadku instrumentów przeznaczonych do dokonywania płatności niskokwotowych i pieniądza elektronicznego

1. W przypadku instrumentów płatniczych, które zgodnie z odpowiednią umową ramową dotyczą wyłącznie indywidualnych transakcji płatniczych na kwotę nieprzekraczającą 30 EUR lub które mają limit wydatków w wysokości 150 EUR albo służą do przechowywania środków pieniężnych w kwocie nieprzekraczającej w żadnym momencie 150 EUR:

- a) na zasadzie odstępstwa od art. 51, 52 i 56, dostawca usług płatniczych przekazuje płatnikowi jedynie informacje o najważniejszych cechach usługi płatniczej, w tym o możliwych sposobach korzystania z instrumentu płatniczego, odpowiedzialności i pobieranych opłatach, oraz inne istotne informacje niezbędne do podjęcia świadomej decyzji; wskazuje on również, gdzie można w łatwy sposób uzyskać dostęp do wszelkich innych informacji i warunków określonych w art. 52;
- b) można uzgodnić, że – na zasadzie odstępstwa od art. 54 – dostawca usług płatniczych nie ma obowiązku proponowania zmian warunków umowy ramowej w taki sam sposób, jak przewidziano w art. 51 ust. 1;
- c) można uzgodnić, że – na zasadzie odstępstwa od art. 57 i 58 – po wykonaniu transakcji płatniczej:
  - (i) dostawca usług płatniczych dostarcza lub udostępnia jedynie numer identyfikacyjny umożliwiający użytkownikowi usług płatniczych zidentyfikowanie transakcji płatniczej, jej kwotę, ewentualne opłaty lub – w przypadku kilku transakcji płatniczych tego samego rodzaju i na rzecz tego samego odbiorcy – informacje o całkowitej kwocie tych transakcji płatniczych i opłatach pobranych z ich tytułu;
  - (ii) dostawca usług płatniczych nie ma obowiązku dostarczania lub udostępniania informacji, o których mowa w pkt (i), jeżeli instrument płatniczy używany jest anonimowo lub jeżeli z innych względów dostawca usług płatniczych nie ma technicznej możliwości ich dostarczenia. Dostawca usług płatniczych zapewnia jednak płatnikowi możliwość sprawdzenia kwoty przechowywanych środków pieniężnych.

2. W przypadku krajowych transakcji płatniczych państwa członkowskie lub ich właściwe organy mogą zmniejszyć lub podwoić kwoty, o których mowa w ust. 1. W przypadku przedpłaconych instrumentów płatniczych państwa członkowskie mogą zwiększyć te kwoty do wysokości 500 EUR.

ROZDZIAŁ 2

Pojedyncze transakcje płatnicze

Artykuł 43

Zakres stosowania

1. Niniejszy rozdział ma zastosowanie do pojedynczych transakcji płatniczych nieobjętych umową ramową.
2. W przypadku gdy zlecenie płatnicze dotyczące pojedynczej transakcji płatniczej jest przekazywane przez instrument płatniczy objęty umową ramową, dostawca usług płatniczych nie jest zobowiązany do dostarczania ani udostępniania informacji, którą użytkownik usług płatniczych już otrzymał na podstawie umowy ramowej z innym dostawcą usług płatniczych lub którą otrzyma na podstawie tej umowy ramowej.

*Artykuł 44***Wstępne informacje ogólne**

1. Państwa członkowskie nakładają wymóg, zgodnie z którym zanim użytkownik usług płatniczych zwiąże się umową lub ofertą dotyczącą pojedynczej usługi płatniczej, dostawca usług płatniczych ma obowiązek udostępnić użytkownikowi usług płatniczych, w łatwo dostępny sposób, informacje i warunki określone w art. 45 dotyczące świadczonych przez niego usług. Na wniosek użytkownika usług płatniczych dostawca usług płatniczych dostarcza informacje i warunki w formie papierowej lub na innym trwałym nośniku informacji. Informacje i warunki muszą być sformułowane w sposób łatwo zrozumiały oraz w przejrzystej i czytelnej formie, w języku urzędowym państwa członkowskiego, w którym usługa płatnicza jest oferowana, lub w innym języku uzgodnionym przez strony.

2. Jeżeli umowa o pojedynczą usługę płatniczą została zawarta na wniosek użytkownika usług płatniczych przy użyciu środków porozumiewania się na odległość, które nie pozwalają dostawcy usług płatniczych na spełnienie wymogów ust. 1, dostawca usług płatniczych wypełnia swoje obowiązki wynikające z tego ustępu niezwłocznie po wykonaniu danej transakcji płatniczej.

3. Obowiązki wynikające z ust. 1 niniejszego artykułu można również wypełnić, dostarczając kopię projektu umowy o pojedynczą usługę płatniczą lub kopię projektu zlecenia płatniczego zawierających informacje i warunki określone w art. 45.

*Artykuł 45***Informacje i warunki**

1. Państwa członkowskie zapewniają dostarczanie lub udostępnianie przez dostawcę usług płatniczych następujących informacji i warunków użytkownikowi usług płatniczych:

- a) wyszczególnienie informacji lub wskazanie unikatowego identyfikatora, które mają być podane przez użytkownika usług płatniczych, aby zlecenie płatnicze mogło zostać prawidłowo zainicjowane lub wykonane;
- b) maksymalny czas wykonania świadczonej usługi płatniczej;
- c) wszelkie opłaty należne dostawcy usług płatniczych od użytkownika usług płatniczych i, w stosownych przypadkach, wyszczególnienie tych opłat;
- d) w stosownych przypadkach, faktyczny lub referencyjny kurs walutowy, który ma zostać zastosowany do transakcji płatniczej.

2. Ponadto państwa członkowskie zapewniają, by dostawcy świadczący usługę inicjowania płatności – przed zainicjowaniem płatności – dostarczali lub udostępniali płatnikowi następujące jasne i wyczerpujące informacje:

- a) nazwę dostawcy świadczącego usługę inicjowania płatności, adres geograficzny siedziby jego zarządu oraz, w stosownych przypadkach, adres geograficzny jego agenta lub oddziału z siedzibą w państwie członkowskim, w którym usługa płatnicza jest oferowana, oraz inne dane kontaktowe, w tym adres poczty elektronicznej, mające znaczenie do celów porozumiewania się z dostawcą świadczącym usługę inicjowania płatności; oraz
- b) dane kontaktowe właściwego organu.

3. W stosownych przypadkach wszelkie inne mające znaczenie informacje i warunki określone w art. 52 są udostępniane użytkownikowi usług płatniczych w łatwo dostępny sposób.

*Artykuł 46***Informacje dla płatnika i odbiorcy po zainicjowaniu zlecenia płatniczego**

Oprócz informacji i warunków określonych w art. 45, w przypadku gdy zlecenie płatnicze jest inicjowane za pośrednictwem dostawcy świadczącego usługę inicjowania płatności, dostawca ten – bezzwłocznie po zainicjowaniu – dostarcza lub udostępnia płatnikowi i, w stosownych przypadkach, odbiorcy wszystkie następujące dane:

- a) potwierdzenie pomyślnego zainicjowania zlecenia płatniczego u dostawcy usług płatniczych prowadzącego rachunek dla płatnika;
- b) numer identyfikacyjny umożliwiający płatnikowi i odbiorcy zidentyfikowanie transakcji płatniczej, a, w stosownych przypadkach, odbiorcy zidentyfikowanie płatnika oraz wszelkie inne informacje przekazane wraz z transakcją płatniczą;
- c) kwotę transakcji płatniczej;
- d) w stosownych przypadkach, kwotę wszelkich opłat należnych z tytułu transakcji na rzecz dostawcy świadczącego usługę inicjowania płatności i, w stosownych przypadkach, wyszczególnienie kwot takich opłat.

Artykuł 47

Informacje dla dostawcy usług płatniczych prowadzącego rachunek dla płatnika w przypadku usługi inicjowania płatności

Jeżeli zlecenie płatnicze jest inicjowane za pośrednictwem dostawcy świadczącego usługę inicjowania płatności, dostawca ten udostępnia dostawcy usług płatniczych prowadzącemu rachunek dla płatnika numer identyfikacyjny transakcji płatniczej.

Artykuł 48

Informacje dla płatnika po otrzymaniu zlecenia płatniczego

Bezpośrednio po otrzymaniu zlecenia płatniczego dostawca usług płatniczych płatnika dostarcza lub udostępnia płatnikowi, w ten sam sposób jak określony w art. 44 ust. 1, wszystkie następujące dane dotyczące świadczonych przez niego usług:

- a) numer identyfikacyjny umożliwiający płatnikowi zidentyfikowanie transakcji płatniczej i, w stosownych przypadkach, informacje dotyczące odbiorcy;
- b) kwotę transakcji płatniczej w walucie użytej w zleceniu płatniczym;
- c) kwotę wszelkich opłat należnych od płatnika z tytułu transakcji płatniczej i, w stosownych przypadkach, wyszczególnienie kwot takich opłat;
- d) w stosownych przypadkach, kurs walutowy zastosowany w danej transakcji płatniczej przez dostawcę usług płatniczych płatnika lub odniesienie do tego kursu, o ile różni się on od kursu podawanego zgodnie z art. 45 ust. 1 lit. d), oraz kwotę transakcji płatniczej po przeliczeniu walut;
- e) datę otrzymania zlecenia płatniczego.

Artykuł 49

Informacje dla odbiorcy po wykonaniu transakcji płatniczej

Bezpośrednio po wykonaniu transakcji płatniczej dostawca usług płatniczych odbiorcy dostarcza lub udostępnia odbiorcy, w ten sam sposób jak określony w art. 44 ust. 1, wszystkie następujące dane dotyczące świadczonych przez niego usług:

- a) numer identyfikacyjny umożliwiający odbiorcy zidentyfikowanie transakcji płatniczej i, w stosownych przypadkach, płatnika, oraz wszelkie informacje przekazane wraz z transakcją płatniczą;
- b) kwotę transakcji płatniczej w walucie, w której środki pieniężne są udostępniane odbiorcy;
- c) kwotę wszelkich opłat należnych od odbiorcy z tytułu transakcji płatniczej i, w stosownych przypadkach, wyszczególnienie kwot takich opłat;

- d) w stosownych przypadkach, kurs walutowy zastosowany w danej transakcji płatniczej przez dostawcę usług płatniczych odbiorcy oraz kwotę transakcji płatniczej przed przeliczeniem walut;
- e) datę waluty zastosowaną przy uznaniu rachunku.

ROZDZIAŁ 3

Umowy ramowe

Artykuł 50

Zakres stosowania

Niniejszy rozdział ma zastosowanie do transakcji płatniczych objętych umową ramową.

Artykuł 51

Wstępne informacje ogólne

1. Państwa członkowskie nakładają wymóg, zgodnie z którym w odpowiednim czasie, zanim umowa ramowa lub oferta staną się dla użytkownika usług płatniczych wiążące, dostawca usług płatniczych dostarcza użytkownikowi usług płatniczych – w formie papierowej lub na innym trwałym nośniku – informacje i warunki określone w art. 52. Informacje i warunki muszą być sformułowane w sposób łatwo zrozumiały oraz w przejrzystej i czytelnej formie, w języku urzędowym państwa członkowskiego, w którym usługa płatnicza jest oferowana, lub w innym języku uzgodnionym przez strony.
2. Jeżeli umowa ramowa została zawarta na wniosek użytkownika usług płatniczych przy użyciu środków porozumiewania się na odległość, które nie pozwalają dostawcy usług płatniczych na spełnienie wymogów ust. 1, dostawca usług płatniczych wypełnia swoje obowiązki wynikające z tego ustępu niezwłocznie po zawarciu umowy ramowej.
3. Obowiązki wynikające z ust. 1 można również wypełnić, dostarczając kopię projektu umowy ramowej zawierającego informacje i warunki określone w art. 52.

Artykuł 52

Informacje i warunki

Państwa członkowskie zapewniają, aby użytkownik usług płatniczych otrzymywał następujące informacje i warunki:

- 1) dotyczące dostawcy usług płatniczych:
  - a) nazwę dostawcy usług płatniczych, adres geograficzny siedziby jego zarządu oraz, w stosownych przypadkach, adres geograficzny jego agenta lub oddziału prowadzącego działalność w państwie członkowskim, w którym usługa płatnicza jest oferowana, a także wszelkie inne adresy, w tym adres poczty elektronicznej, mające znaczenie do celów porozumiewania się z dostawcą usług płatniczych;
  - b) szczegółowe informacje na temat stosownych organów nadzoru i rejestru, o którym mowa w art. 14, lub innego stosownego publicznego rejestru, do którego dostawca usług płatniczych wpisany jest jako posiadający zezwolenie, oraz numer wpisu lub równoważne środki identyfikacji w tym rejestrze;
- 2) dotyczące korzystania z usługi płatniczej:
  - a) opis najważniejszych cech świadczonej usługi płatniczej;
  - b) wskazanie informacji lub unikatowego identyfikatora, które muszą być podane przez użytkownika usług płatniczych, aby zlecenie płatnicze mogło zostać prawidłowo zainicjowane lub wykonane;
  - c) informacje na temat formy i procedury udzielania zgody na zainicjowanie zlecenia płatniczego lub wykonanie transakcji płatniczej oraz cofnięcia takiej zgody zgodnie z art. 64 i 80;

- d) informacje na temat momentu otrzymania zlecenia płatniczego zgodnie z art. 78 oraz nieprzekraczalny termin, o ile taki jest, ustanowiony przez dostawcę usług płatniczych;
  - e) informacje na temat maksymalnego czasu wykonania usługi płatniczej, która ma być świadczona;
  - f) ustalenie możliwości uzgodnienia limitów wydatków przewidzianych dla korzystania z instrumentu płatniczego zgodnie z art. 68 ust. 1;
  - g) w przypadku opartych na karcie instrumentów płatniczych wspólnych marek (co-badged) – informacje na temat praw przysługujących użytkownikowi usług płatniczych na podstawie art. 8 rozporządzenia (UE) 2015/751;
- 3) dotyczące opłat, stóp procentowych i kursów walutowych:
- a) wszelkie opłaty należne na rzecz dostawcy usług płatniczych od użytkownika usług płatniczych, w tym opłaty związane ze sposobem i częstotliwością dostarczania lub udostępniania informacji na podstawie niniejszej dyrektywy, i – w stosownych przypadkach – wyszczególnienie kwot takich opłat;
  - b) w stosownych przypadkach, stopy procentowe i kursy walutowe, które zostaną zastosowane, lub, jeżeli mają być zastosowane referencyjne stopy procentowe i referencyjne kursy walutowe – sposób obliczania rzeczywistej wysokości odsetek oraz stosowna data i wskaźnik lub podstawa stosowana do ustalenia takiej referencyjnej stopy procentowej lub referencyjnego kursu walutowego;
  - c) o ile zostało to uzgodnione, natychmiastowe zastosowanie zmian referencyjnej stopy procentowej lub referencyjnego kursu walutowego oraz wymogi w zakresie informowania o zmianach zgodnie z art. 54 ust. 2;
- 4) dotyczące porozumiewania się:
- a) w stosownych przypadkach, środki porozumiewania się, w tym wymogi techniczne dla sprzętu i oprogramowania użytkownika usług płatniczych, uzgodnione przez strony do przekazywania informacji lub dokonywania powiadomień lub zgłoszeń zgodnie z niniejszą dyrektywą;
  - b) sposób i częstotliwość dostarczania lub udostępniania informacji zgodnie z niniejszą dyrektywą;
  - c) język lub języki, w jakich zawarta zostanie umowa ramowa oraz w jakich strony porozumiewają się w trakcie tego stosunku umownego;
  - d) prawo użytkownika usług płatniczych do otrzymania warunków umownych regulujących daną umowę ramową oraz informacji i warunków zgodnie z art. 53;
- 5) dotyczące środków ochronnych i naprawczych:
- a) w stosownych przypadkach, opis środków, jakie musi przedsięwziąć użytkownik usług płatniczych w celu bezpiecznego przechowywania instrumentu płatniczego, oraz informacje dotyczące sposobu dokonania dostawcy usług płatniczych zgłoszenia na potrzeby art. 69 ust. 1 lit. b);
  - b) opis bezpiecznej procedury powiadamiania użytkownika usług płatniczych przez dostawcę usług płatniczych w przypadku podejrzenia lub faktycznego wystąpienia oszustwa lub zagrożeń dla bezpieczeństwa;
  - c) o ile zostało to uzgodnione, warunki, na jakich dostawca usług płatniczych zastrzega sobie prawo zablokowania instrumentu płatniczego zgodnie z art. 68;

- d) odpowiedzialność płatnika zgodnie z art. 74, w tym informacje dotyczące stosownej kwoty;
  - e) sposób, w jaki użytkownik usług płatniczych ma obowiązek zgłosić dostawcy usług płatniczych wszelkie przypadki nieautoryzowanych lub nieprawidłowo zainicjowanych lub wykonanych transakcji płatniczych zgodnie z art. 71, oraz termin takiego zgłoszenia, jak również odpowiedzialność dostawcy usług płatniczych za nieautoryzowane transakcje płatnicze zgodnie z art. 73;
  - f) odpowiedzialność dostawcy usług płatniczych za zainicjowanie lub wykonanie transakcji płatniczych zgodnie z art. 89;
  - g) warunki uzyskania zwrotu zgodnie z art. 76 i 77;
- 6) dotyczące zmian i wypowiedzenia umowy ramowej:
- a) o ile zostało to uzgodnione, informację o tym, że jeżeli przed proponowanym dniem wejścia w życie zmian warunków użytkownik usług płatniczych nie zgłosi dostawcy usług płatniczych sprzeciwu wobec takich zmian, to uznaje się, że użytkownik wyraził na nie zgodę zgodnie z art. 54;
  - b) okres obowiązywania umowy ramowej;
  - c) prawo użytkownika usług płatniczych do wypowiedzenia umowy ramowej i wszelkie inne uzgodnienia dotyczące wypowiedzenia umowy zgodnie z art. 54 ust. 1 i art. 55;
- 7) dotyczące dochodzenia roszczeń:
- a) wszelkie klauzule umowne dotyczące prawa mającego zastosowanie do umowy ramowej lub właściwego sądu;
  - b) procedury alternatywnego rozstrzygania sporów dostępne dla użytkownika usług płatniczych zgodnie z art. 99–102.

Artykuł 53

Dostępność informacji i warunków dotyczących umowy ramowej

W każdym momencie trwania stosunku umownego użytkownik usług płatniczych ma prawo otrzymać, na wniosek, warunki umowne dotyczące umowy ramowej, a także informacje i warunki określone w art. 52, w formie papierowej lub na innym trwałym nośniku informacji.

Artykuł 54

Zmiany warunków umowy ramowej

1. Wszelkie zmiany umowy ramowej lub informacji i warunków określonych w art. 52 są proponowane przez dostawcę usług płatniczych w taki sam sposób jak przewidziany w art. 51 ust. 1, i nie później niż dwa miesiące przed proponowaną datą rozpoczęcia ich stosowania. Użytkownik usług płatniczych może zaakceptować albo odrzucić zmiany przed terminem ich proponowanej daty wejścia w życie.

W stosownych przypadkach, zgodnie z art. 52 ust. 6 lit. a), dostawca usług płatniczych informuje użytkownika usług płatniczych, że jeżeli przed proponowaną datą wejścia w życie tych zmian użytkownik usług płatniczych nie zgłosi dostawcy sprzeciwu wobec tych zmian, to uznaje się, że wyraził na nie zgodę. Dostawca usług płatniczych informuje także użytkownika usług płatniczych, że jeżeli użytkownik usług płatniczych odrzuci te zmiany, to użytkownik ten ma prawo wypowiedzieć umowę ramową bezpłatnie i ze skutkiem od dowolnej daty aż do dnia, w którym dane zmiany zostałyby zastosowane.

2. Zmiany stóp procentowych lub kursów walutowych mogą być stosowane natychmiastowo i bez wcześniejszego powiadomienia, pod warunkiem że takie prawo zostało uzgodnione w umowie ramowej oraz że podstawą zmian stóp procentowych lub kursów walutowych są referencyjne stopy procentowe lub referencyjne kursy walutowe uzgodnione zgodnie z art. 52 ust. 3 lit. b) i c). Użytkownik usług płatniczych otrzymuje tak szybko jak to możliwe informacje na temat wszelkich zmian stopy procentowej w taki sam sposób jak przewidziany w art. 51 ust. 1, chyba że strony uzgodniły określoną częstotliwość lub sposób dostarczania lub udostępniania informacji. Zmiany stóp procentowych lub kursów walutowych na korzystniejsze dla użytkowników usług płatniczych mogą być jednak dokonywane bez wcześniejszego powiadomienia.

3. Zmiany stóp procentowych lub kursów walutowych stosowanych w transakcjach płatniczych są wprowadzane i obliczane w sposób neutralny, który nie dyskryminuje użytkowników usług płatniczych.

Artykuł 55

Wypowiedzenie

1. Użytkownik usług płatniczych może wypowiedzieć umowę ramową w dowolnym momencie, chyba że strony uzgodniły okres wypowiedzenia. Okres ten nie przekracza jednego miesiąca.

2. Wypowiedzenie umowy ramowej jest dla użytkownika usług płatniczych bezpłatne, z wyjątkiem przypadków gdy dana umowa obowiązuje krócej niż sześć miesięcy. Jeżeli przewidziane są opłaty z tytułu wypowiedzenia umowy ramowej, muszą być one adekwatne i zgodne z kosztami.

3. Jeżeli tak uzgodniono w umowie ramowej, dostawca usług płatniczych może wypowiedzieć umowę ramową zawartą na czas nieoznaczony z co najmniej dwumiesięcznym wypowiedzeniem w taki sam sposób, jak przewidziany w art. 51 ust. 1.

4. Pobierane regularnie opłaty z tytułu usług płatniczych są uiszczane przez użytkownika usług płatniczych wyłącznie w sposób proporcjonalny aż do wygaśnięcia umowy. Jeżeli tego rodzaju opłaty uiszczono z góry, podlegają one proporcjonalnemu zwrotowi.

5. Przepisy niniejszego artykułu pozostają bez uszczerbku dla przepisów ustawowych i wykonawczych państw członkowskich regulujących prawa stron do uznania umowy ramowej za niewykonalną lub nieważną.

6. Państwa członkowskie mogą przewidzieć korzystniejsze przepisy dla użytkowników usług płatniczych.

Artykuł 56

Informacje przed wykonaniem indywidualnych transakcji płatniczych

W przypadku indywidualnej transakcji płatniczej dokonywanej na podstawie umowy ramowej i zainicjowanej przez płatnika dostawca usług płatniczych dostarcza, na wniosek płatnika, w odniesieniu do tej konkretnej transakcji płatniczej jednoznacznych informacji dotyczących wszystkich następujących kwestii:

- a) maksymalnego terminu wykonania transakcji;
- b) opłat należnych od płatnika;
- c) w stosownych przypadkach – wyszczególnienia kwot ewentualnych opłat.

Artykuł 57

Informacje dla płatnika dotyczące indywidualnych transakcji płatniczych

1. Po obciążeniu rachunku płatnika kwotą indywidualnej transakcji płatniczej lub – w przypadku gdy płatnik nie korzysta z rachunku płatniczego – po otrzymaniu zlecenia płatniczego dostawca usług płatniczych płatnika bez zbędnej zwłoki dostarcza płatnikowi, w taki sam sposób, jak określony w art. 51 ust. 1, wszystkich następujących informacji:

- a) numer identyfikacyjny umożliwiający płatnikowi zidentyfikowanie każdej transakcji płatniczej i, w stosownych przypadkach, informacje dotyczące odbiorcy;
- b) kwotę transakcji płatniczej w walucie, w jakiej obciążono rachunek płatniczy płatnika, lub w walucie wykorzystanej do zlecenia płatniczego;
- c) kwotę wszelkich opłat z tytułu transakcji płatniczej i, w stosownych przypadkach, wyszczególnienie kwot takich opłat, lub odsetki należne od płatnika;
- d) w stosownych przypadkach, kurs walutowy zastosowany w danej transakcji płatniczej przez dostawcę usług płatniczych płatnika oraz kwotę transakcji płatniczej po przeliczeniu walut;
- e) datę waluty zastosowaną przy obciążeniu rachunku lub datę otrzymania zlecenia płatniczego.

2. Umowa ramowa musi zawierać warunek, zgodnie z którym płatnik może wymagać, by informacje, o których mowa w ust. 1, były dostarczane lub udostępniane okresowo co najmniej raz w miesiącu, bezpłatnie i w uzgodniony sposób umożliwiający płatnikowi przechowywanie i odtwarzanie tych informacji w niezmienionej postaci.

3. Państwa członkowskie mogą jednak wprowadzić wymóg, zgodnie z którym dostawcy usług płatniczych co najmniej raz w miesiącu, bezpłatnie, dostarczają informacje w formie papierowej lub na innym trwałym nośniku informacji.

Artykuł 58

Informacje dla odbiorcy dotyczące indywidualnych transakcji płatniczych

1. Po wykonaniu indywidualnej transakcji płatniczej dostawca usług płatniczych odbiorcy bez zbędnej zwłoki dostarcza odbiorcy w taki sam sposób jak określony w art. 51 ust. 1, wszystkich następujących informacji:

- a) numer identyfikacyjny umożliwiający odbiorcy zidentyfikowanie transakcji płatniczej i płatnika oraz wszelkie informacje przekazane wraz z transakcją płatniczą;
- b) kwotę transakcji płatniczej w walucie, w której uznawany jest rachunek płatniczy odbiorcy;
- c) kwotę wszelkich opłat z tytułu transakcji płatniczej i, w stosownych przypadkach, wyszczególnienie kwot takich opłat, lub odsetki należne od odbiorcy;
- d) w stosownych przypadkach, kurs walutowy zastosowany w danej transakcji płatniczej przez dostawcę usług płatniczych odbiorcy oraz kwotę transakcji płatniczej przed przeliczeniem walut;
- e) datę waluty zastosowaną przy uznaniu rachunku.

2. Umowa ramowa może zawierać warunek, zgodnie z którym informacje określone w ust. 1 należy dostarczać lub udostępniać okresowo co najmniej raz w miesiącu i w uzgodniony sposób umożliwiający odbiorcy przechowywanie i odtwarzanie tych informacji w niezmienionej postaci.

3. Państwa członkowskie mogą jednak wprowadzić wymóg, zgodnie z którym dostawcy usług płatniczych co najmniej raz w miesiącu, bezpłatnie, dostarczają informacje w formie papierowej lub na innym trwałym nośniku informacji.

ROZDZIAŁ 4

Przepisy wspólne

Artykuł 59

Waluta i przeliczanie walut

1. Płatności dokonywane są w walucie uzgodnionej przez strony.
2. W przypadku gdy usługa przeliczenia waluty oferowana jest przed zainicjowaniem transakcji płatniczej i gdy usługa ta jest oferowana w bankomacie, punkcie sprzedaży lub przez odbiorcę, strona oferująca płatnikowi usługę przeliczenia waluty ujawnia płatnikowi informacje dotyczące wszelkich opłat, jak również kurs walutowy, który ma być zastosowany przy przeliczaniu waluty transakcji płatniczej.

Na tej podstawie płatnik wyraża zgodę na usługę przeliczenia waluty.

Artykuł 60

Informacje dotyczące dodatkowych opłat lub zniżek

1. W przypadku gdy za korzystanie z danego instrumentu płatniczego odbiorca żąda opłaty lub oferuje zniżkę, odbiorca informuje o tym płatnika przed zainicjowaniem transakcji płatniczej.
2. W przypadku gdy za korzystanie z danego instrumentu płatniczego dostawca usług płatniczych lub inna strona biorąca udział w transakcji żądają opłaty, dostawca usług płatniczych lub ta inna strona informują o tym użytkownika usług płatniczych przed zainicjowaniem transakcji płatniczej.
3. Płatnik jest zobowiązany do uiszczenia opłat, o których mowa w ust. 1 i 2, tylko wtedy, gdy całkowita kwota tych opłat została podana do wiadomości przed zainicjowaniem transakcji płatniczej.

TYTUŁ IV

PRAWA I OBOWIĄZKI W ODNIESIENIU DO ŚWIADCZENIA USŁUG PŁATNICZYCH I KORZYSTANIA Z NICH

ROZDZIAŁ 1

Przepisy wspólne

Artykuł 61

Zakres stosowania

1. W przypadku gdy użytkownik usług płatniczych nie jest konsumentem, użytkownik usług płatniczych i dostawca usług płatniczych mogą uzgodnić, że nie stosuje się art. 62 ust. 1, art. 64 ust. 3 oraz art. 72, 74, 76, 77, 80 i 89 w całości lub w części. Użytkownik usług płatniczych i dostawca usług płatniczych mogą także uzgodnić inne terminy niż określone w art. 71.
2. Państwa członkowskie mogą postanowić, że w przypadku gdy użytkownik usług płatniczych nie jest konsumentem, nie stosuje się art. 102.
3. Państwa członkowskie mogą postanowić, że przepisy niniejszego tytułu mają zastosowanie do mikroprzedsiębiorstw w taki sam sposób jak do konsumentów.
4. Niniejsza dyrektywa pozostaje bez uszczerbku dla dyrektywy 2008/48/WE, innych odpowiednich przepisów prawa Unii lub prawa krajowego dotyczących warunków udzielania kredytów konsumentom, niezharmonizowanych niniejszą dyrektywą, które są zgodne z prawem Unii.

Artykuł 62

Obowiązujące opłaty

1. Dostawca usług płatniczych nie może pobierać od użytkownika usług płatniczych opłat za wypełnienie swoich obowiązków informacyjnych lub za środki naprawcze i zapobiegawcze na podstawie niniejszego tytułu, chyba że w art. 79 ust. 1, art. 80 ust. 5 i art. 88 ust. 2 określono inaczej. Opłaty te są uzgadniane pomiędzy użytkownikiem usług płatniczych a dostawcą usług płatniczych i muszą być adekwatne i zgodne z kosztami faktycznie poniesionymi przez dostawcę usług płatniczych.

2. Państwa członkowskie wprowadzają wymóg, zgodnie z którym w przypadku transakcji płatniczych realizowanych na terytorium Unii, gdy zarówno dostawca usług płatniczych płatnika, jak i dostawca usług płatniczych odbiorcy, bądź też jedyny dostawca usług płatniczych w danej transakcji płatniczej znajdują się na terytorium Unii, odbiorca uiszcza opłaty nałożone przez swojego dostawcę usług płatniczych, a płatnik – opłaty nałożone przez swojego dostawcę usług płatniczych.

3. Dostawca usług płatniczych nie uniemożliwia odbiorcy żądania od płatnika opłaty, oferowania mu zniżki lub kierowania jego wyboru w inny sposób tak, by skorzystał z określonego instrumentu płatniczego. Ewentualne zastosowane opłaty nie mogą przekraczać kosztów bezpośrednich ponoszonych przez odbiorcę z tytułu korzystania z określonego instrumentu płatniczego.

4. W każdym razie państwa członkowskie zapewniają, by odbiorca nie żądał opłat za korzystanie z instrumentów płatniczych, w przypadku których opłaty interchange są regulowane na mocy rozdziału II rozporządzenia (UE) 2015/751, ani za te usługi płatnicze, do których zastosowanie ma rozporządzenie (UE) nr 260/2012.

5. Państwa członkowskie mogą zakazać żądania opłat lub ograniczyć prawo odbiorcy do żądania opłat, mając na uwadze potrzebę pobudzania konkurencji i promowania korzystania z wydajnych instrumentów płatniczych.

Artykuł 63

Odstępstwo dotyczące instrumentów płatniczych przeznaczonych do dokonywania płatności niskokwotowych i pieniądza elektronicznego

1. W przypadku instrumentów płatniczych, które zgodnie z umową ramową dotyczą wyłącznie indywidualnych transakcji płatniczych na kwotę nieprzekraczającą 30 EUR lub które mają limit wydatków w wysokości 150 EUR albo służą do przechowywania środków pieniężnych w kwocie nieprzekraczającej w żadnym momencie 150 EUR, dostawcy usług płatniczych mogą uzgodnić ze swoimi użytkownikami usług płatniczych, że:

- a) art. 69 ust. 1 lit. b), art. 70 ust. 1 lit. c) i d) i art. 74 ust. 3 nie mają zastosowania, jeżeli instrument płatniczy nie pozwala na jego zablokowanie lub uniemożliwienie jego dalszego używania;
- b) art. 72 i 73 oraz art. 74 ust. 1 i 3 nie mają zastosowania, jeżeli instrument płatniczy jest używany anonimowo lub dostawca usług płatniczych z innych przyczyn nieodłącznie związanych z instrumentem płatniczym nie jest w stanie udowodnić, że transakcja płatnicza była autoryzowana;
- c) na zasadzie odstępstwa od art. 79 ust. 1 dostawca usług płatniczych nie ma obowiązku powiadomienia użytkownika usług płatniczych o odmowie wykonania zlecenia płatniczego, jeżeli niewykonanie zlecenia jasno wynika z kontekstu;
- d) na zasadzie odstępstwa od art. 80 płatnik nie może odwołać zlecenia płatniczego po przekazaniu zlecenia płatniczego lub udzieleniu zgody na wykonanie transakcji płatniczej na rzecz odbiorcy;
- e) na zasadzie odstępstwa od art. 83 i 84 stosuje się inne terminy wykonania.

2. W przypadku krajowych transakcji płatniczych państwa członkowskie lub ich właściwe organy mogą zmniejszyć lub podwoić kwoty, o których mowa w ust. 1. W przypadku przedpłaconych instrumentów płatniczych mogą one zwiększyć te kwoty do wysokości 500 EUR.

3. Art. 73 i 74 niniejszej dyrektywy mają zastosowanie także do pieniądza elektronicznego zgodnie z definicją w art. 2 pkt 2 dyrektywy 2009/110/WE, z wyjątkiem przypadku gdy dostawca usług płatniczych płatnika nie ma możliwości zamrożenia rachunku płatniczego, na którym pieniądz elektroniczny jest przechowywany, lub zablokowania instrumentu płatniczego. Państwa członkowskie mogą ograniczyć to odstępstwo do rachunków płatniczych, na których pieniądz elektroniczny jest przechowywany, lub do instrumentów płatniczych o określonej wartości.

ROZDZIAŁ 2

Autoryzacja transakcji płatniczych

Artykuł 64

Udzielenie i cofnięcie zgody

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby transakcję płatniczą uznawano za autoryzowaną tylko pod warunkiem udzielenia przez płatnika zgody na wykonanie transakcji płatniczej. Transakcja płatnicza może być autoryzowana przez płatnika przed wykonaniem transakcji płatniczej lub, jeżeli płatnik i dostawca usług płatniczych tak uzgodnili, po jej wykonaniu.

2. Udzielenie zgody na wykonanie jednej transakcji płatniczej lub kilku transakcji płatniczych odbywa się w sposób uzgodniony pomiędzy płatnikiem a dostawcą usług płatniczych. Zgody na wykonanie transakcji płatniczej można również udzielić za pośrednictwem odbiorcy lub dostawcy świadczącego usługę inicjowania płatności.

W przypadku braku zgody transakcję płatniczą uznaje się za nieautoryzowaną.

3. Płatnik może cofnąć zgodę w każdej chwili, ale nie później niż do momentu, w którym zlecenie płatnicze stało się nieodwołalne zgodnie z art. 80. Zgoda na wykonanie kilku transakcji płatniczych może również zostać cofnięta; w takim przypadku wszelkie przyszłe transakcje płatnicze uznaje się za nieautoryzowane.

4. Procedura udzielania zgody jest uzgadniana pomiędzy płatnikiem a odpowiednim dostawcą lub odpowiednimi dostawcami usług płatniczych.

Artykuł 65

Potwierdzenie dostępności środków pieniężnych

1. Państwa członkowskie zapewniają, by dostawca usług płatniczych prowadzący rachunek – na wniosek dostawcy usług płatniczych wydającego instrumenty płatnicze oparte na karcie – bezzwłocznie potwierdzał dostępność na rachunku płatniczym płatnika kwoty niezbędnej do wykonania transakcji płatniczej realizowanej w oparciu o kartę, pod warunkiem że spełnione są wszystkie następujące warunki:

- a) rachunek płatniczy płatnika jest dostępny za pośrednictwem internetu w momencie występowania z wnioskiem;
- b) płatnik udzielił dostawcy usług płatniczych prowadzącemu rachunek wyraźnej zgody na odpowiadanie na wnioski od określonego dostawcy usług płatniczych w celu potwierdzenia, że kwota odpowiadająca określonej transakcji płatniczej realizowanej w oparciu o kartę jest dostępna na rachunku płatniczym płatnika;
- c) zgoda, o której mowa w lit. b), została udzielona przed wystąpieniem z pierwszym wnioskiem o potwierdzenie.

2. Dostawca usług płatniczych może wystąpić z wnioskiem o potwierdzenie, o którym mowa w ust. 1, gdy spełnione są wszystkie następujące warunki:

- a) płatnik udzielił dostawcy usług płatniczych wyraźnej zgody na występowanie z wnioskiem o potwierdzenie, o którym mowa w ust. 1;
- b) płatnik zainicjował transakcję płatniczą realizowaną w oparciu o kartę na daną kwotę przy użyciu instrumentu płatniczego opartego na karcie wydanego przez danego dostawcę usług płatniczych;
- c) dostawca usług płatniczych uwierzytelnia samego siebie wobec dostawcy usług płatniczych prowadzącego rachunek przed każdym wnioskiem o potwierdzenie oraz w sposób bezpieczny porozumiewa się z dostawcą usług płatniczych prowadzącym rachunek zgodnie z art. 98 ust. 1 lit. d).

3. Zgodnie z dyrektywą 95/46/WE potwierdzenie, o którym mowa w ust. 1, polega na udzieleniu prostej odpowiedzi „tak” lub „nie”, nie zaś na podaniu salda rachunku. Odpowiedzi tej nie przechowuje się ani nie wykorzystuje do celów innych niż wykonanie transakcji płatniczej realizowanej w oparciu o kartę.

4. Potwierdzenie, o którym mowa w ust. 1, nie umożliwia dostawcy usług płatniczych prowadzącemu rachunek zablokowania środków pieniężnych na rachunku płatniczym płatnika.
5. Płatnik może zwrócić się do dostawcy usług płatniczych prowadzącego rachunek o przekazanie mu danych identyfikujących dostawcę usług płatniczych oraz udzielonej odpowiedzi.
6. Niniejszy artykuł nie ma zastosowania do transakcji płatniczych zainicjowanych za pośrednictwem instrumentów płatniczych opartych na karcie, na których przechowywany jest pieniądz elektroniczny zgodnie z definicją w art. 2 pkt 2 dyrektywy 2009/110/WE.

Artykuł 66

Przepisy dotyczące dostępu do rachunku płatniczego w przypadku usług inicjowania płatności

1. Państwa członkowskie zapewniają, by płatnik miał prawo do korzystania z dostawcy świadczącego usługę inicjowania płatności w celu otrzymania usług płatniczych, o których mowa w pkt 7 załącznika I. Prawo do korzystania z dostawcy świadczącego usługę inicjowania płatności nie ma zastosowania, gdy rachunek płatniczy nie jest dostępny *online*.
2. W przypadku gdy płatnik udziela wyraźnej zgody na wykonanie płatności zgodnie z art. 64, dostawca usług płatniczych prowadzący rachunek wykonuje czynności określone w ust. 4 niniejszego artykułu, aby zapewnić prawo płatnika do korzystania z usługi inicjowania płatności.
3. Dostawca świadczący usługę inicjowania płatności:
  - a) nie posiada w żadnym momencie środków pieniężnych płatnika w związku ze świadczeniem usługi inicjowania płatności;
  - b) zapewnia, by indywidualne dane uwierzytelniające użytkownika usług płatniczych nie były – z wyjątkiem użytkownika i wydawcy takich indywidualnych danych uwierzytelniających – dostępne dla innych stron oraz by były przekazywane przez dostawcę świadczącego usługę inicjowania płatności za pośrednictwem bezpiecznych i wydajnych kanałów;
  - c) zapewnia, by wszelkie inne informacje o użytkowniku usług płatniczych, uzyskane w trakcie świadczenia usług inicjowania płatności, były dostarczane tylko odbiorcy i wyłącznie za wyraźną zgodą użytkownika usług płatniczych;
  - d) każdorazowo, gdy inicjowana jest płatność – identyfikuje samego siebie wobec dostawcy usług płatniczych prowadzącego rachunek na rzecz płatnika i porozumiewa się z dostawcą usług płatniczych prowadzącym rachunek, płatnikiem i odbiorcą w sposób bezpieczny, zgodnie z art. 98 ust. 1 lit. d);
  - e) nie przechowuje szczególnie chronionych danych dotyczących płatności użytkownika usług płatniczych;
  - f) nie żąda od użytkownika usług płatniczych żadnych danych innych niż dane niezbędne do wykonania usługi inicjowania płatności;
  - g) nie używa, nie uzyskuje ani nie przechowuje żadnych danych do celów innych niż do wykonania usługi inicjowania płatności wyraźnie zleconej przez płatnika;
  - h) nie zmienia kwoty, odbiorcy ani żadnych innych cech transakcji.
4. Dostawca usług płatniczych prowadzący rachunek:
  - a) porozumiewa się w sposób bezpieczny z dostawcami świadczącymi usługę inicjowania płatności zgodnie z art. 98 ust. 1 lit. d);

- b) bezzwłocznie po otrzymaniu zlecenia płatniczego od dostawcy świadczącego usługę inicjowania płatności przekazuje lub udostępnia dostawcy świadczącemu usługę inicjowania płatności wszystkie informacje o zainicjowaniu transakcji płatniczej oraz wszystkie informacje dostępne dostawcy usług płatniczych prowadzącemu rachunek w odniesieniu do wykonania transakcji płatniczej;
  - c) traktuje zlecenia płatnicze przekazane za pośrednictwem dostawcy świadczącego usługę inicjowania płatności w sposób niedyskryminujący – chyba że postępowanie dyskryminujące jest uzasadnione obiektywnymi przyczynami – w szczególności pod względem czasu wykonania, priorytetowego charakteru lub opłat, w stosunku do zleceń płatniczych przekazanych bezpośrednio przez samego płatnika.
5. Świadczenia usług inicjowania płatności nie można uzależniać od istnienia stosunku umownego pomiędzy dostawcami świadczącymi usługę inicjowania płatności a dostawcami usług płatniczych prowadzącymi rachunek do tego celu.

Artykuł 67

Przepisy dotyczące dostępu do informacji o rachunku płatniczym oraz wykorzystywania takich informacji w przypadku usług dostępu do informacji o rachunku

1. Państwa członkowskie zapewniają, by użytkownik usług płatniczych miał prawo do korzystania z usług umożliwiających dostęp do informacji o rachunku, o których to usługach mowa w pkt 8 załącznika I. Prawo takie nie ma zastosowania, gdy rachunek płatniczy nie jest dostępny *online*.
2. Dostawca świadczący usługę dostępu do informacji o rachunku:
  - a) świadczy usługi wyłącznie na podstawie wyraźnej zgody użytkownika usług płatniczych;
  - b) zapewnia, by indywidualne dane uwierzelniające użytkownika usług płatniczych nie były – z wyjątkiem użytkownika i wydawcy indywidualnych danych uwierzelniających – dostępne dla innych stron oraz by, w przypadku gdy są one przekazywane przez dostawcę świadczącego usługę dostępu do informacji o rachunku, odbywało się to za pośrednictwem bezpiecznych i wydajnych kanałów;
  - c) dla każdej sesji komunikacyjnej – identyfikuje samego siebie wobec dostawcy lub dostawców usług płatniczych prowadzących rachunek na rzecz użytkownika usług płatniczych oraz porozumiewa się w sposób bezpieczny z dostawcą usług płatniczych prowadzącym rachunek i użytkownikiem usług płatniczych, zgodnie z art. 98 ust. 1 lit. d);
  - d) uzyskuje dostęp wyłącznie do informacji dotyczących wyznaczonych rachunków płatniczych i związanych z nimi transakcji płatniczych;
  - e) nie żąda szczególnie chronionych danych dotyczących płatności związanych z rachunkami płatniczymi;
  - f) nie używa, nie uzyskuje ani nie przechowuje żadnych danych do celów innych niż do wykonania usługi dostępu do informacji o rachunku wyraźnie zleconej przez użytkownika usług płatniczych, zgodnie z przepisami o ochronie danych.
3. W odniesieniu do rachunków płatniczych dostawca usług płatniczych prowadzący rachunek:
  - a) porozumiewa się w sposób bezpieczny z dostawcami świadczącymi usługę dostępu do informacji o rachunku, zgodnie z art. 98 ust. 1 lit. d); oraz
  - b) traktuje wnioski o udostępnienie danych przekazane za pośrednictwem dostawcy świadczącego usługę dostępu do informacji o rachunku w sposób niedyskryminujący, chyba że postępowanie dyskryminujące jest uzasadnione obiektywnymi przyczynami.
4. Świadczenia usług dostępu do informacji o rachunku nie można uzależniać od istnienia stosunku umownego pomiędzy dostawcami świadczącymi usługę dostępu do informacji o rachunku a dostawcami usług płatniczych prowadzącymi rachunek do tego celu.

Artykuł 68

Limity wykorzystania instrumentu płatniczego i dostępu do rachunków płatniczych dla dostawców usług płatniczych

1. W przypadku gdy do celów udzielania zgody używany jest określony instrument płatniczy, płatnik i jego dostawca usług płatniczych mogą uzgodnić limity wydatków dla transakcji płatniczych wykonywanych za pomocą tego instrumentu płatniczego.
2. Jeżeli zostało to uzgodnione w umowie ramowej, dostawca usług płatniczych może zastrzec sobie prawo blokowania instrumentu płatniczego z obiektywnie uzasadnionych względów związanych z bezpieczeństwem instrumentu płatniczego, podejrzeniem nieuprawnionego lub nielegalnego użycia instrumentu płatniczego, lub, w przypadku instrumentu płatniczego z linią kredytową, ze znacznym zwiększeniem ryzyka, że płatnik może nie być w stanie wywiązać się ze zobowiązania do zapłaty.
3. W takich przypadkach dostawca usług płatniczych w uzgodniony sposób informuje płatnika o zablokowaniu instrumentu płatniczego i jego przyczynach, o ile jest to możliwe przed zablokowaniem instrumentu płatniczego, a najpóźniej – bezzwłocznie po jego zablokowaniu, chyba że przekazanie takiej informacji byłoby niewskazane z obiektywnie uzasadnionych względów bezpieczeństwa lub jest zabronione na mocy innych odpowiednich przepisów prawa Unii lub prawa krajowego.
4. Dostawca usług płatniczych odblokowuje instrument płatniczy lub zastępuje go nowym instrumentem płatniczym, gdy tylko przestaną istnieć przyczyny takiej blokady.
5. Dostawca usług płatniczych prowadzący rachunek może odmówić dostawcy świadczącemu usługę dostępu do informacji o rachunku lub dostawcy świadczącemu usługę inicjowania płatności dostępu do danego rachunku płatniczego z obiektywnie uzasadnionych i należycie udokumentowanych względów związanych z nieuprawnionym lub nielegalnym dostępem do rachunku płatniczego przez tego dostawcę świadczącego usługę dostępu do informacji o rachunku lub tego dostawcę świadczącego usługę inicjowania płatności, łącznie z nieuprawnionym lub nielegalnym zainicjowaniem transakcji płatniczej. W takich przypadkach dostawca usług płatniczych prowadzący rachunek w uzgodniony sposób informuje płatnika o odmowie dostępu do rachunku płatniczego i jej przyczynach. Informacja ta, o ile jest to możliwe, jest przekazywana płatnikowi przed odmową dostępu, a najpóźniej – bezzwłocznie po takiej odmowie, chyba że przekazanie takiej informacji byłoby niewskazane z obiektywnie uzasadnionych względów bezpieczeństwa lub jest zabronione na mocy innych odpowiednich przepisów prawa Unii lub prawa krajowego.

Dostawca usług płatniczych prowadzący rachunek umożliwia dostęp do rachunku płatniczego, gdy tylko ustaną przyczyny uzasadniające odmowę dostępu.

6. W przypadkach, o których mowa w ust. 5, dostawca usług płatniczych prowadzący rachunek bezzwłocznie zgłasza właściwemu organowi incydent związany z dostawcą świadczącym usługę dostępu do informacji o rachunku lub dostawcą świadczącym usługę inicjowania płatności. Informacje te obejmują istotne szczegóły sprawy i powody podjęcia działań. Właściwy organ analizuje sprawę i – w razie potrzeby – podejmuje odpowiednie środki.

Artykuł 69

Obowiązki użytkownika usług płatniczych związane z instrumentami płatniczymi oraz indywidualne dane uwierzytelniające

1. Użytkownik usług płatniczych uprawniony do korzystania z instrumentu płatniczego:
  - a) korzysta z instrumentu płatniczego zgodnie z warunkami wydawania i użytkowania tego instrumentu płatniczego, które muszą być obiektywne, niedyskryminujące i proporcjonalne;
  - b) po stwierdzeniu utraty, kradzieży, przywłaszczenia lub nieuprawnionego użycia instrumentu płatniczego – zgłasza to bez zbędnej zwłoki dostawcy usług płatniczych lub podmiotowi wskazanemu przez tego dostawcę.
2. Na potrzeby ust. 1 lit. a) użytkownik usług płatniczych w szczególności, z chwilą otrzymania instrumentu płatniczego, podejmuje wszelkie racjonalne kroki, by chronić swoje indywidualne dane uwierzytelniające.

*Artykuł 70***Obowiązki dostawcy usług płatniczych związane z instrumentami płatniczymi**

1. Dostawca usług płatniczych wydający instrument płatniczy:
  - a) upewnia się, że indywidualne dane uwierzytelniające nie są dostępne dla stron innych niż użytkownik usług płatniczych, który jest uprawniony do używania tego instrumentu płatniczego, bez uszczerbku dla obowiązków użytkownika usług płatniczych określonych w art. 69;
  - b) powstrzymuje się od wysyłania niezamówionego instrumentu płatniczego, z wyjątkiem sytuacji, w których instrument płatniczy przekazany już użytkownikowi usług płatniczych podlega wymianie;
  - c) zapewnia stałą dostępność odpowiednich środków umożliwiających użytkownikowi usług płatniczych dokonanie zgłoszenia zgodnie z art. 69 ust. 1 lit. b) lub wystąpienie z wnioskiem o odblokowanie instrumentu płatniczego zgodnie z art. 68 ust. 4; na wniosek użytkownika usług płatniczych dostawca usług płatniczych zapewnia mu możliwość udowodnienia dokonania takiego zgłoszenia w ciągu 18 miesięcy od tego zgłoszenia;
  - d) zapewnia użytkownikowi usług płatniczych możliwość bezpłatnego dokonania zgłoszenia zgodnie z art. 69 ust. 1 lit. b) oraz nakłada opłatę, o ile w ogóle, jedynie z tytułu kosztów zastąpienia bezpośrednio związanych z instrumentem płatniczym;
  - e) uniemożliwia wszelkie korzystanie z instrumentu płatniczego po dokonaniu zgłoszenia zgodnie z art. 69 ust. 1 lit. b).
2. Dostawca usług płatniczych ponosi ryzyko związane z przesłaniem płatnikowi instrumentu płatniczego lub wszelkich indywidualnych danych uwierzytelniających odnoszących się do użytkownika usług płatniczych.

*Artykuł 71***Zgłaszanie i korekty nieautoryzowanych lub nieprawidłowo wykonanych transakcji płatniczych**

1. Użytkownik usług płatniczych uzyskuje od dostawcy usług płatniczych korektę nieautoryzowanej lub nieprawidłowo wykonanej transakcji płatniczej wyłącznie, jeżeli dokona dostawcy usług płatniczych zgłoszenia bez zbędnej zwłoki, gdy tylko stwierdzi taką transakcję płatniczą uprawniającą do wystąpienia z roszczeniem, w tym na podstawie art. 89, i nie później niż w ciągu 13 miesięcy od daty obciążenia rachunku.

Terminów na dokonanie zgłoszenia określonych w akapicie pierwszym nie stosuje się, jeżeli dostawca usług płatniczych nie dostarczył lub nie udostępnił informacji o danej transakcji płatniczej zgodnie z tytułem III.

2. W przypadku gdy zaangażowany jest dostawca świadczący usługę inicjowania płatności, użytkownik usług płatniczych uzyskuje korektę od dostawcy usług płatniczych prowadzącego rachunek zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu, bez uszczerbku dla art. 73 ust. 2 i art. 89 ust. 1.

*Artykuł 72***Dowód uwierzytelnienia i wykonania transakcji płatniczych**

1. Państwa członkowskie nakładają wymóg, zgodnie z którym w przypadku gdy użytkownik usług płatniczych zaprzecza, że autoryzował wykonaną transakcję płatniczą, lub twierdzi, że transakcja płatnicza została wykonana nieprawidłowo, do dostawcy usług płatniczych należy udowodnienie, że transakcja ta została uwierzytelniona, dokładnie zapisana, ujęta w księgach i że na transakcję nie miała wpływu awaria techniczna ani innego rodzaju usterka związana z usługą świadczoną przez danego dostawcę usług płatniczych.

Jeżeli transakcja płatnicza jest inicjowana za pośrednictwem dostawcy świadczącego usługę inicjowania płatności, to na dostawcy świadczącym usługę inicjowania płatności spoczywa ciężar udowodnienia, że – w zakresie jego właściwości – transakcja płatnicza została uwierzytelniona, dokładnie zapisana i że na transakcję płatniczą nie miała wpływu awaria techniczna ani innego rodzaju usterka związana z usługą płatniczą, za którą ten dostawca odpowiada.

2. W przypadku gdy użytkownik usług płatniczych zaprzecza, że autoryzował wykonaną transakcję płatniczą, użycie instrumentu płatniczego zarejestrowane przez dostawcę usług płatniczych, w tym dostawcę świadczącego usługę inicjowania płatności, stosownie do sytuacji, samo w sobie niekoniecznie jest wystarczające do udowodnienia, że dana transakcja płatnicza została przez płatnika autoryzowana albo że płatnik działał w nieuczciwych zamiarach lub dopuścił się celowego lub rażącego zaniedbania co najmniej jednego z obowiązków przewidzianych w art. 69. Dostawca usług płatniczych, w tym, stosownie do sytuacji, dostawca świadczący usługę inicjowania płatności, stosownie do sytuacji, przekazuje dokumentację w celu udowodnienia oszustwa lub rażącego zaniedbania ze strony użytkownika usług płatniczych.

Artykuł 73

Odpowiedzialność dostawcy usług płatniczych za nieautoryzowane transakcje płatnicze

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby – bez uszczerbku dla art. 71 – w przypadku nieautoryzowanej transakcji płatniczej dostawca usług płatniczych płatnika dokonywał na rzecz płatnika zwrotu kwoty nieautoryzowanej transakcji płatniczej, bezzwłocznie, a w każdym razie nie później niż do końca następnego dnia roboczego, po odnotowaniu danej transakcji lub po otrzymaniu stosownego zgłoszenia, z wyjątkiem sytuacji gdy dostawca usług płatniczych płatnika ma uzasadnione podstawy, by podejrzewać oszustwo, i poinformuje na piśmie o tych podstawach odpowiedni organ krajowy. W stosownych przypadkach dostawca usług płatniczych płatnika przywraca obciążony rachunek płatniczy do stanu, jaki istniałby, gdyby nie miała miejsca nieautoryzowana transakcja płatnicza. Obejmuje to również zapewnienie, by data waluty w odniesieniu do uznania rachunku płatniczego płatnika nie była późniejsza od daty obciążenia tą kwotą.

2. W przypadku gdy transakcja płatnicza jest inicjowana za pośrednictwem dostawcy świadczącego usługę inicjowania płatności, dostawca usług płatniczych prowadzący rachunek zwraca, bezzwłocznie, a w każdym razie nie później niż do końca następnego dnia roboczego, kwotę nieautoryzowanej transakcji płatniczej i, w stosownych przypadkach, przywraca obciążony rachunek płatniczy do stanu, jaki istniałby, gdyby nie miała miejsca nieautoryzowana transakcja płatnicza.

Jeżeli dostawca świadczący usługę inicjowania płatności jest odpowiedzialny za nieautoryzowaną transakcję płatniczą, niezwłocznie rekompensuje dostawcy usług płatniczych prowadzącemu rachunek, na jego wniosek, straty poniesione lub sumy zapłacone w wyniku dokonania zwrotu na rzecz płatnika, łącznie z kwotą nieautoryzowanej transakcji płatniczej. Zgodnie z art. 72 na dostawcy świadczącym usługę inicjowania płatności spoczywa ciężar udowodnienia, że – w zakresie jego właściwości – transakcja płatnicza została uwierzytelniona, dokładnie zapisana i że na transakcję płatniczą nie miała wpływu awaria techniczna ani innego rodzaju usterka związana z usługą płatniczą, za którą ten dostawca odpowiada.

3. Dalsze rekompensaty finansowe mogą zostać ustalone zgodnie z przepisami mającymi zastosowanie do umowy zawartej między płatnikiem a dostawcą usług płatniczych lub, w stosownym przypadku, do umowy zawartej między płatnikiem a dostawcą świadczącym usługę inicjowania płatności.

Artykuł 74

Odpowiedzialność płatnika za nieautoryzowane transakcje płatnicze

1. Na zasadzie odstępstwa od art. 73 płatnik może być zobowiązany do poniesienia strat związanych z wszelkimi nieautoryzowanymi transakcjami płatniczymi, do maksymalnej wysokości 50 EUR, będących skutkiem posłużenia się utraconym lub skradzionym instrumentem płatniczym lub przywłaszczenia instrumentu płatniczego.

Akapit pierwszy nie ma zastosowania, gdy:

- a) płatnik nie miał możliwości stwierdzenia utraty, kradzieży lub przywłaszczenia instrumentu płatniczego przed płatnością, z wyjątkiem sytuacji gdy płatnik działał w nieuczciwych zamiarach; lub
- b) utrata została spowodowana działaniami lub brakiem działań ze strony pracownika, agenta lub oddziału dostawcy usług płatniczych lub podmiotu świadczącego na jego rzecz usługi w ramach outsourcingu.

Płatnik ponosi wszelkie straty związane z nieautoryzowanymi transakcjami płatniczymi, jeżeli płatnik poniósł je, działając w nieuczciwych zamiarach lub dopuszczając się celowego lub rażącego zaniedbania co najmniej jednego z obowiązków określonych w art. 69. W takich przypadkach nie ma zastosowania maksymalna kwota, o której mowa w akapicie pierwszym.

W przypadku gdy płatnik nie działał w nieuczciwych zamiarach ani nie zaniedbał celowo swoich obowiązków, o których mowa w art. 69, państwa członkowskie mogą ograniczyć odpowiedzialność, o której mowa w niniejszym ustępie, biorąc pod uwagę w szczególności charakter indywidualnych danych uwierzytelniających oraz konkretne okoliczności, w których dany instrument płatniczy został utracony, skradziony lub przywłaszczony.

2. W przypadku gdy dostawca usług płatniczych płatnika nie wymaga silnego uwierzytelnienia klienta, płatnik nie ponosi żadnych szkód finansowych, chyba że płatnik działał w złej wierze. W przypadku gdy odbiorca lub dostawca usług płatniczych odbiorcy nie akceptują silnego uwierzytelnienia klienta, zwracają szkody finansowe wyrządzone dostawcy usług płatniczych płatnika.

3. Po dokonaniu zgłoszenia zgodnie z art. 69 ust. 1 lit. b) płatnik nie ponosi żadnych konsekwencji finansowych będących skutkiem posłużenia się utraconym, skradzionym lub przywłaszczonym instrumentem płatniczym, chyba że działał w nieuczciwych zamiarach.

Jeżeli dostawca usług płatniczych nie zapewnia odpowiednich środków umożliwiających w dowolnym momencie dokonanie zgłoszenia utraty, kradzieży lub przywłaszczenia instrumentu płatniczego, zgodnie z wymogami art. 70 ust. 1 lit. c), płatnik nie ponosi odpowiedzialności za konsekwencje finansowe będące skutkiem posłużenia się takim instrumentem płatniczym, chyba że działał w nieuczciwych zamiarach.

Artykuł 75

Transakcje płatnicze, w przypadku których kwota transakcji nie jest znana z wyprzedzeniem

1. W przypadku gdy transakcja płatnicza jest inicjowana przez odbiorcę lub za jego pośrednictwem w związku z transakcją płatniczą realizowaną w oparciu o kartę, a jej dokładna kwota nie jest znana w momencie, gdy płatnik wyraża zgodę na wykonanie transakcji płatniczej, dostawca usług płatniczych płatnika może zablokować środki pieniężne na rachunku płatniczym płatnika wyłącznie wtedy, gdy płatnik wyraził zgodę na zablokowanie dokładnej kwoty środków pieniężnych.

2. Dostawca usług płatniczych płatnika uwalnia środki pieniężne zablokowane na rachunku płatniczym płatnika zgodnie z ust. 1 bez zbędnej zwłoki po otrzymaniu informacji o dokładnej kwocie transakcji płatniczej, najpóźniej niezwłocznie po otrzymaniu zlecenia płatniczego.

Artykuł 76

Zwroty z tytułu transakcji płatniczych zainicjowanych przez odbiorcę lub za jego pośrednictwem

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby płatnik był uprawniony do otrzymania od dostawcy usług płatniczych zwrotu kwoty autoryzowanej transakcji płatniczej, która została zainicjowana przez odbiorcę lub za jego pośrednictwem i która została już wykonana, jeżeli spełnione są obydwa następujące warunki:

a) autoryzacja nie określała dokładnej kwoty transakcji płatniczej w momencie, gdy była udzielana;

b) kwota transakcji płatniczej była wyższa od kwoty, jakiej płatnik racjonalnie mógł się spodziewać, uwzględniając wcześniejszy schemat wydatków, warunki zawarte w umowie ramowej i istotne dla danej sprawy okoliczności.

Na wniosek dostawcy usług płatniczych płatnik ponosi ciężar udowodnienia, że warunki te zostały spełnione.

Zwrot obejmuje pełną kwotę wykonanej transakcji płatniczej. Data waluty w odniesieniu do uznania rachunku płatniczego płatnika nie jest późniejsza od daty obciążenia tą kwotą.

Bez uszczerbku dla ust. 3 państwa członkowskie zapewniają, by oprócz prawa, o którym mowa w niniejszym ustępie, w odniesieniu do poleceń zapłaty, o których mowa w art. 1 rozporządzenia (UE) nr 260/2012, płatnik posiadał bezwarunkowe prawo do otrzymania zwrotu w terminach określonych w art. 77 niniejszej dyrektywy.

2. Jednak na potrzeby ust. 1 akapit pierwszy lit. b) płatnik nie może powoływać się na przyczyny związane z wymianą waluty, jeżeli zastosowany został referencyjny kurs walutowy uzgodniony z jego dostawcą usług płatniczych zgodnie z art. 45 ust. 1 lit. d) i art. 52 ust. 3 lit. b).

3. W umowie ramowej między płatnikiem a dostawcą usług płatniczych można uzgodnić, że płatnik nie ma prawa do zwrotu, w przypadku gdy:

a) płatnik udzielił zgody na wykonanie transakcji płatniczej bezpośrednio dostawcy usług płatniczych; i

b) w stosownych przypadkach, informacja o przyszłej transakcji płatniczej została dostarczona lub udostępniona płatnikowi w uzgodniony sposób przez dostawcę usług płatniczych lub przez odbiorcę co najmniej cztery tygodnie przed terminem wykonania zlecenia.

4. W odniesieniu do poleceń zapłaty w walutach innych niż euro państwa członkowskie mogą wymagać od swoich dostawców usług płatniczych, by oferowali korzystniejsze warunki zwrotu zgodnie ze swoimi systemami polecenia zapłaty, o ile są one bardziej korzystne dla płatnika.

Artykuł 77

Wnioski o zwroty z tytułu transakcji płatniczych zainicjowanych przez odbiorcę lub za jego pośrednictwem

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby płatnik mógł występować o zwrot, o którym mowa w art. 76, z tytułu autoryzowanej transakcji płatniczej zainicjowanej przez odbiorcę lub za jego pośrednictwem przez okres ośmiu tygodni od daty obciążenia rachunku.

2. W terminie 10 dni roboczych od daty otrzymania wniosku o zwrot dostawca usług płatniczych dokonuje zwrotu pełnej kwoty transakcji płatniczej albo przekazuje płatnikowi uzasadnienie odmowy dokonania zwrotu i wskazuje organy, do których płatnik może skierować sprawę zgodnie z art. 99–102, jeżeli płatnik nie zgadza się z przedstawionym uzasadnieniem.

Określone w akapicie pierwszym niniejszego ustępu prawo dostawcy usług płatniczych do odmowy zwrotu nie ma zastosowania w przypadku określonym w art. 76 ust. 1 akapit czwarty.

ROZDZIAŁ 3

Wykonanie transakcji płatniczych

Sekcja 1

Zlecenia płatnicze i transferowane kwoty

Artykuł 78

Otrzymywanie zleceń płatniczych

1. Państwa członkowskie zapewniają, by za moment otrzymania zlecenia uznawano otrzymanie zlecenia płatniczego przez dostawcę usług płatniczych płatnika.

Nie obciąża się rachunku płatnika przed otrzymaniem zlecenia płatniczego. Jeżeli moment otrzymania zlecenia płatniczego nie przypada na dzień roboczy dostawcy usług płatniczych płatnika, uznaje się, że zlecenie płatnicze zostało otrzymane następnego dnia roboczego. Dostawca usług płatniczych może ustalić nieprzekraczalny termin pod koniec dnia roboczego, po którego upływie wszelkie otrzymane zlecenia płatnicze uznaje się za otrzymane następnego dnia roboczego.

2. Jeżeli użytkownik usług płatniczych inicjujący zlecenie płatnicze i dostawca usług płatniczych uzgodnią, że wykonanie zlecenia płatniczego rozpocznie się określonego dnia lub pod koniec wskazanego okresu lub w dniu, w którym płatnik przekazał do dyspozycji dostawcy usług płatniczych środki pieniężne, taki uzgodniony dzień uznaje się za moment otrzymania zlecenia na potrzeby art. 83. Jeżeli uzgodniony dzień nie jest dniem roboczym dla dostawcy usług płatniczych, uznaje się, że otrzymane zlecenie płatnicze zostało otrzymane następnego dnia roboczego.

*Artykuł 79***Odmowa wykonania zleceń płatniczych**

1. W przypadku gdy dostawca usług płatniczych odmawia wykonania zlecenia płatniczego lub zainicjowania transakcji płatniczej, powiadomienie o odmowie i, w miarę możliwości, o jej przyczynach oraz o procedurze korekty ewentualnych błędów rzeczowych, które spowodowały odmowę, jest przekazywane użytkownikowi usług płatniczych, chyba że zakazują tego inne właściwe przepisy prawa Unii lub prawa krajowego.

Dostawca usług płatniczych dostarcza lub udostępnia takie powiadomienie w uzgodniony sposób niezwłocznie, a w każdym przypadku, w terminach określonych w art. 83.

Umowa ramowa może zawierać warunek, zgodnie z którym dostawca usług płatniczych może pobierać rozsądną opłatę za taką odmowę, jeżeli odmowa ta jest obiektywnie uzasadniona.

2. W przypadku gdy wszystkie warunki określone w umowie ramowej płatnika zostały spełnione, dostawca usług płatniczych prowadzący rachunek dla płatnika nie może odmówić wykonania autoryzowanego zlecenia płatniczego, niezależnie od tego, czy zlecenie płatnicze jest inicjowane przez płatnika, w tym za pośrednictwem dostawcy świadczącego usługę inicjowania płatności, lub przez odbiorcę lub za jego pośrednictwem, chyba że zakazują tego inne właściwe przepisy prawa Unii lub prawa krajowego.

3. Na potrzeby art. 83 i 89 zlecenie płatnicze, którego wykonania odmówiono, uznaje się za nieotrzymane.

*Artykuł 80***Nieodwołalność zlecenia płatniczego**

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby użytkownik usług płatniczych nie odwołał zlecenia płatniczego od momentu jego otrzymania przez dostawcę usług płatniczych płatnika, chyba że w niniejszym artykule określono inaczej.

2. W przypadku gdy transakcja płatnicza jest inicjowana przez dostawcę świadczącego usługę inicjowania płatności lub przez odbiorcę lub za jego pośrednictwem, płatnik nie może odwołać zlecenia płatniczego po udzieleniu dostawcy świadczącemu usługę inicjowania płatności zgody na zainicjowanie transakcji płatniczej bądź też po udzieleniu zgody na wykonanie transakcji płatniczej na rzecz odbiorcy.

3. W przypadku polecenia zapłaty i bez uszczerbku dla praw do zwrotu płatnik może jednak odwołać zlecenie płatnicze nie później niż do końca dnia roboczego poprzedzającego uzgodniony dzień obciążenia rachunku.

4. W przypadku, o którym mowa w art. 78 ust. 2, użytkownik usług płatniczych może odwołać zlecenie płatnicze nie później niż do końca dnia roboczego poprzedzającego uzgodniony dzień.

5. Po upływie terminów określonych w ust. 1–4 zlecenie płatnicze można odwołać wyłącznie, jeżeli zostało to uzgodnione między użytkownikiem usług płatniczych a odpowiednimi dostawcami usług płatniczych. W przypadku, o którym mowa w ust. 2 i 3, wymagana jest również zgoda odbiorcy. Jeżeli zostało to uzgodnione w umowie ramowej, odpowiedni dostawca usług płatniczych może pobierać opłatę za odwołanie zlecenia płatniczego.

*Artykuł 81***Kwoty transferowane i kwoty otrzymane**

1. Państwa członkowskie nakładają na dostawcę lub dostawców usług płatniczych płatnika, dostawcę lub dostawców usług płatniczych odbiorcy i wszelkich pośredników dostawców usług płatniczych wymóg transferowania pełnej kwoty transakcji płatniczej i powstrzymania się od potrącania opłat od transferowanej kwoty.

2. Odbiorca i dostawca usług płatniczych mogą jednak uzgodnić, że dany dostawca usług płatniczych potrąca z transferowanej kwoty pobierane przez siebie opłaty, zanim uzna rachunek odbiorcy kwotą transakcji. W takim przypadku pełna kwota transakcji płatniczej i opłaty są przedstawiane oddzielnie w informacji podawanej odbiorcy.

3. Jeżeli od transferowanej kwoty potrącane są inne opłaty niż te, o których mowa w ust. 2, dostawca usług płatniczych płatnika zapewnia, by odbiorca otrzymał pełną kwotę transakcji płatniczej zainicjowanej przez płatnika. Jeżeli transakcja płatnicza jest inicjowana przez odbiorcę lub za jego pośrednictwem, dostawca usług płatniczych odbiorcy zapewnia, by odbiorca otrzymał pełną kwotę transakcji płatniczej.

Sekcja 2

Termin wykonania i data waluty

Artykuł 82

Zakres stosowania

1. Niniejszą sekcję stosuje się do:

a) transakcji płatniczych w euro;

b) krajowych transakcji płatniczych w walucie państwa członkowskiego spoza strefy euro;

c) transakcji płatniczych obejmujących tylko jedno przeliczenie waluty między euro a walutą państwa członkowskiego spoza strefy euro, pod warunkiem że wymagane przeliczenie waluty jest dokonane w danym państwie członkowskim spoza strefy euro, a w przypadku transgranicznych transakcji płatniczych – że transfer transgraniczny jest dokonywany w euro.

2. Niniejsza sekcja ma zastosowanie do transakcji płatniczych innych niż wymienione w ust. 1, chyba że użytkownik usług płatniczych i dostawca usług płatniczych uzgodnili inaczej, z wyjątkiem art. 87, którego strony nie mogą zmienić. Jeżeli jednak użytkownik usług płatniczych i dostawca usług płatniczych uzgodnią okres dłuższy niż ten, który określono w art. 83, ten dłuższy okres nie może przekraczać, w przypadku wewnątrzunijnych transakcji płatniczych, czterech dni roboczych od momentu otrzymania zlecenia, o którym mowa w art. 78.

Artykuł 83

Transakcje płatnicze na rachunek płatniczy

1. Państwa członkowskie wprowadzają wymóg, zgodnie z którym dostawca usług płatniczych płatnika zapewnia, by po momencie otrzymania zlecenia, o którym mowa w art. 78, rachunek dostawcy usług płatniczych odbiorcy został uznany kwotą transakcji płatniczej do końca następnego dnia roboczego. Termin ten może zostać przedłużony o kolejny dzień roboczy w odniesieniu do transakcji płatniczych inicjowanych na papierze.

2. Państwa członkowskie wprowadzają wymóg, zgodnie z którym dostawca usług płatniczych odbiorcy udostępnia kwotę transakcji płatniczej na rachunku płatniczym odbiorcy z datą waluty po otrzymaniu środków pieniężnych przez dostawcę usług płatniczych zgodnie z art. 87.

3. Państwa członkowskie wprowadzają wymóg, zgodnie z którym dostawca usług płatniczych odbiorcy przekazuje zlecenie płatnicze zainicjowane przez odbiorcę lub za jego pośrednictwem dostawcy usług płatniczych płatnika w terminie uzgodnionym między odbiorcą a dostawcą usług płatniczych, umożliwiając rozrachunek, w odniesieniu do polecenia zapłaty, w uzgodnionym terminie płatności.

Artykuł 84

Brak rachunku płatniczego odbiorcy u dostawcy usług płatniczych

W przypadku gdy odbiorca nie posiada rachunku płatniczego u dostawcy usług płatniczych, środki pieniężne są udostępniane odbiorcy przez dostawcę usług płatniczych, który otrzymuje środki pieniężne dla odbiorcy w terminie określonym w art. 83.

*Artykuł 85***Gotówka złożona na rachunku płatniczym**

W przypadku gdy konsument składa gotówkę na rachunku płatniczym u dostawcy usług płatniczych w walucie tego rachunku płatniczego, dostawca usług płatniczych zapewnia, aby kwota ta została udostępniona z datą waluty przypadającą natychmiast po momencie otrzymania środków pieniężnych. Jeżeli użytkownik usług płatniczych nie jest konsumentem, kwota ta zostaje udostępniona z datą waluty przypadającą nie później niż następnego dnia roboczego po otrzymaniu środków pieniężnych.

*Artykuł 86***Krajowe transakcje płatnicze**

Dla krajowych transakcji płatniczych państwa członkowskie mogą ustanowić krótsze maksymalne terminy wykonania niż przewidziano to w niniejszej sekcji.

*Artykuł 87***Data waluty i dostępność środków pieniężnych**

1. Państwa członkowskie zapewniają, by data waluty w odniesieniu do uznania rachunku płatniczego odbiorcy nie była późniejsza niż dzień roboczy, w którym rachunek dostawcy usług płatniczych odbiorcy został uznany kwotą transakcji płatniczej.

2. Dostawca usług płatniczych odbiorcy zapewnia, by kwota transakcji płatniczej była do dyspozycji odbiorcy natychmiast po uznaniu tą kwotą rachunku dostawcy usług płatniczych odbiorcy, w przypadku gdy po stronie dostawcy usług płatniczych odbiorcy:

- a) nie następuje przeliczenie waluty; lub
- b) następuje przeliczenie waluty między euro a walutą państwa członkowskiego lub między dwiema walutami państw członkowskich.

Obowiązek ustanowiony w niniejszym ustępie ma zastosowanie również do płatności w ramach jednego dostawcy usług płatniczych.

3. Państwa członkowskie zapewniają, by przy obciążaniu rachunku płatniczego płatnika data waluty nie była wcześniejsza niż moment, w którym rachunek ten został obciążony kwotą transakcji płatniczej.

*Sekcja 3***Odpowiedzialność***Artykuł 88***Nieprawidłowe unikatowe identyfikatory**

1. Jeżeli zlecenie płatnicze jest wykonywane zgodnie z unikatowym identyfikatorem, zlecenie płatnicze uznaje się za wykonane prawidłowo w odniesieniu do odbiorcy określonego za pomocą danego unikatowego identyfikatora.

2. Jeżeli unikatowy identyfikator podany przez użytkownika usług płatniczych jest nieprawidłowy, dostawca usług płatniczych nie ponosi odpowiedzialności na podstawie art. 89 za niewykonanie lub nienależyte wykonanie transakcji płatniczej.

3. Dostawca usług płatniczych płatnika podejmuje jednak rozsądne działania, aby odzyskać środki pieniężne będące przedmiotem transakcji płatniczej. Dostawca usług płatniczych odbiorcy współpracuje w podejmowaniu tych działań, również w drodze przekazywania dostawcy usług płatniczych płatnika wszystkich stosownych informacji na potrzeby pobrania środków pieniężnych.

W przypadku gdy pobranie środków pieniężnych zgodnie z akapitem pierwszym nie jest możliwe, dostawca usług płatniczych płatnika dostarcza płatnikowi, na pisemny wniosek, wszystkie informacje dostępne dla dostawcy usług płatniczych płatnika i istotne dla płatnika, aby mógł on zgłosić roszczenie prawne w celu odzyskania środków pieniężnych.

4. Jeżeli zostało to uzgodnione w umowie ramowej, dostawca usług płatniczych może pobrać od użytkownika usług płatniczych opłatę z tytułu odzyskania środków.

5. Jeżeli użytkownik usług płatniczych dostarcza dodatkowe informacje oprócz informacji określonych w art. 45 ust. 1 lit. a) lub art. 52 ust. 2 lit. b), dostawca usług płatniczych ponosi odpowiedzialność jedynie za wykonanie transakcji płatniczych zgodnie z unikatowym identyfikatorem podanym przez użytkownika usług płatniczych.

Artykuł 89

Odpowiedzialność dostawców usług płatniczych za niewykonanie transakcji płatniczych lub za nienależyte lub opóźnione ich wykonanie

1. W przypadku gdy zlecenie płatnicze jest inicjowane bezpośrednio przez płatnika, dostawca usług płatniczych płatnika, bez uszczerbku dla art. 71, art. 88 ust. 2 i 3 oraz art. 93, ponosi wobec płatnika odpowiedzialność za prawidłowe wykonanie transakcji płatniczej, chyba że może udowodnić płatnikowi oraz, w stosownych przypadkach, dostawcy usług płatniczych odbiorcy, że dostawca usług płatniczych odbiorcy otrzymał kwotę transakcji płatniczej zgodnie z art. 83 ust. 1. W takim przypadku odpowiedzialność wobec odbiorcy za prawidłowe wykonanie transakcji płatniczej ponosi dostawca usług płatniczych odbiorcy.

W przypadku gdy dostawca usług płatniczych płatnika ponosi odpowiedzialność zgodnie z akapitem pierwszym, bez zbędnej zwłoki zwraca on płatnikowi kwotę niewykonanej lub nienależycie wykonanej transakcji płatniczej i, w stosownych przypadkach, przywraca obciążony rachunek płatniczy do stanu, jaki istniałby, gdyby nie miało miejsca nienależyte wykonanie transakcji płatniczej.

Data waluty w odniesieniu do uznania rachunku płatniczego płatnika nie może być późniejsza od daty obciążenia tą kwotą.

W przypadku gdy dostawca usług płatniczych odbiorcy ponosi odpowiedzialność zgodnie z akapitem pierwszym, niezwłocznie oddaje on do dyspozycji odbiorcy kwotę transakcji płatniczej oraz, w stosownych przypadkach, uznaje rachunek płatniczy odbiorcy odpowiednią kwotą.

Data waluty w odniesieniu do uznania rachunku płatniczego odbiorcy nie może być późniejsza od daty waluty, z którą kwota zostałaby uznana, gdyby transakcja została wykonana prawidłowo, zgodnie z art. 87.

W przypadku gdy transakcja płatnicza jest wykonywana z opóźnieniem, dostawca usług płatniczych odbiorcy zapewnia – na wniosek dostawcy usług płatniczych płatnika działającego w imieniu płatnika – by data waluty w odniesieniu do uznania rachunku płatniczego odbiorcy nie była późniejsza od daty waluty, z którą kwota zostałaby uznana, gdyby transakcja została wykonana prawidłowo.

W przypadku niewykonanej lub nienależycie wykonanej transakcji płatniczej, jeżeli zlecenie płatnicze jest inicjowane przez płatnika, dostawca usług płatniczych płatnika, bez względu na odpowiedzialność ponoszoną zgodnie z niniejszym ustępem, podejmuje, na wniosek, natychmiastowe działania w celu przesłедzenia transakcji płatniczej i powiadamia płatnika o wyniku tych działań. Czynności te są dla płatnika bezpłatne.

2. W przypadku gdy zlecenie płatnicze jest inicjowane przez odbiorcę lub za jego pośrednictwem, dostawca usług płatniczych odbiorcy – bez uszczerbku dla art. 71, art. 88 ust. 2 i 3 oraz art. 93 – ponosi wobec odbiorcy odpowiedzialność za prawidłowe przekazanie zlecenia płatniczego dostawcy usług płatniczych płatnika zgodnie z art. 83 ust. 3. W przypadku gdy dostawca usług płatniczych odbiorcy ponosi odpowiedzialność zgodnie z niniejszym akapitem, niezwłocznie przekazuje on ponownie dane zlecenie płatnicze dostawcy usług płatniczych płatnika.

W przypadku opóźnionego przekazania zlecenia płatniczego kwota zostaje uznana na rachunku płatniczym odbiorcy z datą waluty nie późniejszą niż data waluty, z którą kwota zostałaby uznana, gdyby transakcja została wykonana prawidłowo.

Ponadto dostawca usług płatniczych odbiorcy – bez uszczerbku dla art. 71, art. 88 ust. 2 i 3 oraz art. 93 – ponosi wobec odbiorcy odpowiedzialność za obsługę transakcji płatniczej zgodnie z jego obowiązkami, o których mowa w art. 87. W przypadku gdy dostawca usług płatniczych odbiorcy ponosi odpowiedzialność zgodnie z niniejszym akapitem, zapewnia on, by kwota transakcji płatniczej była do dyspozycji odbiorcy niezwłocznie po uznaniu nią rachunku dostawcy usług płatniczych odbiorcy. Kwota zostaje uznana na rachunku płatniczym odbiorcy z datą waluty nie późniejszą niż data waluty, z którą kwota zostałaby uznana, gdyby transakcja została wykonana prawidłowo.

W przypadku niewykonanej lub nienależycie wykonanej transakcji płatniczej, za którą dostawca usług płatniczych odbiorcy nie ponosi odpowiedzialności zgodnie z akapitami pierwszym i drugim, odpowiedzialność wobec płatnika ponosi dostawca usług płatniczych płatnika. W przypadku gdy dostawca usług płatniczych płatnika ponosi w ten sposób odpowiedzialność, stosownie do sytuacji i bez zbędnej zwłoki zwraca on płatnikowi kwotę niewykonanej lub nienależycie wykonanej transakcji płatniczej i przywraca obciążony rachunek płatniczy do stanu, jaki istniałby, gdyby nie miało miejsca nienależyte wykonanie transakcji płatniczej. Data waluty w odniesieniu do uznania rachunku płatniczego płatnika nie może być późniejsza od daty obciążenia tą kwotą.

Obowiązek, o którym mowa w akapicie czwartym, nie ma zastosowania do dostawcy usług płatniczych płatnika, jeżeli dostawca usług płatniczych płatnika udowodni, że dostawca usług płatniczych odbiorcy otrzymał kwotę danej transakcji płatniczej, nawet jeżeli transakcja płatnicza została wykonana z opóźnieniem. W takim przypadku dostawca usług płatniczych odbiorcy uznaje kwotę na rachunku płatniczym odbiorcy z datą waluty nie późniejszą niż data waluty, z którą kwota zostałaby uznana, gdyby transakcja płatnicza została wykonana prawidłowo.

W przypadku niewykonanej lub nienależycie wykonanej transakcji płatniczej, jeżeli zlecenie płatnicze jest inicjowane przez odbiorcę lub za jego pośrednictwem, dostawca usług płatniczych odbiorcy, bez względu na odpowiedzialność ponoszoną zgodnie z niniejszym ustępem, podejmuje, na wniosek, natychmiastowe działania w celu przesłania transakcji płatniczej i powiadamia odbiorcę o wyniku tych działań. Czynności te są dla odbiorcy bezpłatne.

3. Ponadto dostawcy usług płatniczych ponoszą odpowiedzialność wobec swoich użytkowników usług płatniczych za wszelkie opłaty, za które są odpowiedzialni, oraz za wszelkie odsetki, którymi użytkownik usług płatniczych został obciążony w rezultacie niewykonania transakcji płatniczej lub nienależytego, w tym opóźnionego, jej wykonania.

Artykuł 90

Odpowiedzialność w przypadku usług inicjowania płatności w odniesieniu do niewykonania transakcji płatniczych, ich nienależytego lub opóźnionego wykonania

1. W przypadku gdy zlecenie płatnicze jest inicjowane przez płatnika za pośrednictwem dostawcy świadczącego usługę inicjowania płatności, dostawca usług płatniczych prowadzący rachunek – bez uszczerbku dla art. 71 i art. 88 ust. 2 i 3 – zwraca płatnikowi kwotę niewykonanej lub nienależycie wykonanej transakcji płatniczej i, w stosownych przypadkach, przywraca obciążony rachunek płatniczy do stanu, jaki istniałby, gdyby nie miało miejsca nienależyte wykonanie transakcji płatniczej.

Na dostawcy świadczącym usługę inicjowania płatności spoczywa ciężar udowodnienia, że dostawca usług płatniczych prowadzący rachunek dla płatnika otrzymał zlecenie płatnicze zgodnie z art. 78 i że – w zakresie jego właściwości – transakcja płatnicza została uwierzytelniona, prawidłowo zapisana i że na transakcję płatniczą nie miała wpływu awaria techniczna ani innego rodzaju usterka związana z niewykonaniem transakcji lub nienależytym lub opóźnionym jej wykonaniem.

2. Jeżeli dostawca świadczący usługę inicjowania płatności jest odpowiedzialny za niewykonanie transakcji płatniczej lub za nienależyte lub opóźnione jej wykonanie, niezwłocznie rekompensuje dostawcy usług płatniczych prowadzącemu rachunek, na jego wniosek, straty poniesione lub sumy zapłacone w wyniku dokonania zwrotu na rzecz płatnika.

Artykuł 91

Dodatkowa rekompensata finansowa

Wszelkie rekompensaty finansowe dodatkowe względem rekompensat przewidzianych w niniejszej sekcji mogą być ustalane zgodnie z przepisami mającymi zastosowanie do umowy zawartej między użytkownikiem usług płatniczych a dostawcą usług płatniczych.

Artykuł 92

Prawo do roszczeń zwrotnych

1. Jeżeli odpowiedzialność dostawcy usług płatniczych zgodnie z art. 73 i 89 można przypisać innemu dostawcy usług płatniczych lub pośrednikowi, ten dostawca usług płatniczych lub pośrednik rekompensują pierwszemu dostawcy usług płatniczych wszelkie straty poniesione lub sumy zapłacone zgodnie z art. 73 i 89. Obejmuje to rekompensatę w przypadku, gdy którykolwiek z dostawców usług płatniczych nie zastosuje silnego uwierzytelnienia klienta.

2. Dalsze rekompensaty finansowe można ustalić zgodnie z umowami między dostawcami usług płatniczych lub pośrednikami oraz z prawem mającym zastosowanie do umów zawartych między nimi.

Artykuł 93

Nadzwyczajne i nieprzewidywalne okoliczności

Odpowiedzialność, o której mowa w rozdziałach 2 lub 3, nie powstaje w przypadkach wystąpienia nadzwyczajnych i nieprzewidywalnych okoliczności będących poza kontrolą strony powołującej się na takie okoliczności, których skutki byłyby nieuniknione mimo wszelkich starań w celu zapobieżenia im, lub gdy dostawcę usług płatniczych wiązą inne zobowiązania prawne podlegające prawu Unii lub prawu krajowemu.

ROZDZIAŁ 4

Ochrona danych

Artykuł 94

Ochrona danych

1. Państwa członkowskie zezwalają na przetwarzanie danych osobowych przez systemy płatności i dostawców usług płatniczych, jeżeli jest to niezbędne, aby zagwarantować zapobieganie oszustwom płatniczym, prowadzenie dochodzeń w ich sprawie i wykrywanie ich. Do przekazywania osobom fizycznym informacji na temat przetwarzania danych osobowych oraz do przetwarzania takich danych osobowych i do wszelkiego innego przetwarzania danych osobowych na potrzeby niniejszej dyrektywy zastosowanie mają przepisy dyrektywy 95/46/WE, przepisy krajowe transponujące dyrektywę 95/46/WE oraz rozporządzenie (WE) nr 45/2001.

2. Dostawcy usług płatniczych uzyskują dostęp jedynie do danych osobowych niezbędnych do świadczenia swoich usług płatniczych, przetwarzają te dane i zatrzymują je za wyraźną zgodą użytkownika usług płatniczych.

ROZDZIAŁ 5

Ryzyka operacyjne i ryzyka dla bezpieczeństwa oraz uwierzytelnianie

Artykuł 95

Zarządzanie ryzykami operacyjnymi i ryzykami dla bezpieczeństwa

1. Państwa członkowskie zapewniają, by dostawcy usług płatniczych ustanawiali ramy obejmujące odpowiednie środki ograniczające ryzyko i mechanizmy kontroli służące zarządzaniu ryzykami operacyjnymi oraz ryzykami dla bezpieczeństwa, związanymi z usługami płatniczymi, które świadczą. Jako część tych ram dostawcy usług płatniczych ustanawiają i utrzymują skuteczne procedury zarządzania incydentami, w tym na potrzeby wykrywania i klasyfikacji poważnych incydentów operacyjnych i incydentów związanych z bezpieczeństwem.

2. Państwa członkowskie zapewniają, by dostawcy usług płatniczych przekazywali właściwemu organowi co roku – lub w krótszych odstępach określonych przez właściwy organ – zaktualizowaną i kompleksową ocenę dotyczącą ryzyk operacyjnych i ryzyk dla bezpieczeństwa, związanych z usługami płatniczymi, które świadczą, oraz dotyczącą adekwatności środków ograniczających ryzyko i mechanizmów kontroli wprowadzonych w odpowiedzi na te ryzyka.

3. Do dnia 13 lipca 2017 r. EUNB, w ścisłej współpracy z EBC i po przeprowadzeniu konsultacji ze wszystkimi stosownymi zainteresowanymi podmiotami, w tym podmiotami na rynku usług płatniczych, biorąc pod uwagę wszystkie stosowne interesy, wydaje zgodnie z art. 16 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010 wytyczne w odniesieniu do ustanowienia, wdrożenia i monitorowania środków bezpieczeństwa, w tym w stosownych przypadkach procedur certyfikacyjnych.

EUNB, w ścisłej współpracy z EBC, dokonuje przeglądu wytycznych, o których mowa w akapicie pierwszym, regularnie, a w żadnym razie nie rzadziej niż co dwa lata.

4. Biorąc pod uwagę doświadczenia zdobyte przy stosowaniu wytycznych, o których mowa w ust. 3, EUNB – gdy zostanie poproszony o to przez Komisję, stosownie do sytuacji – opracowuje projekt regulacyjnych standardów technicznych dotyczących kryteriów i warunków ustanawiania i monitorowania środków bezpieczeństwa.

Komisji powierza się uprawnienie do przyjęcia regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010.

5. EUNB wspiera współpracę, w tym wymianę informacji, w dziedzinie ryzyk operacyjnych i ryzyk dla bezpieczeństwa związanych z usługami płatniczymi, między właściwymi organami oraz między właściwymi organami i EBC i, w stosownych przypadkach, Agencją Unii Europejskiej ds. Bezpieczeństwa Sieci i Informacji.

Artykuł 96

Zgłaszanie incydentów

1. W przypadku poważnego incydentu operacyjnego lub incydentu związanego z bezpieczeństwem dostawcy usług płatniczych, bez zbędnej zwłoki, powiadamiają właściwy organ w państwie członkowskim pochodzenia dostawcy usług płatniczych.

W przypadku gdy incydent ma lub może mieć wpływ na interesy finansowe użytkowników usług płatniczych danego dostawcy usług płatniczych, dostawca ten bez zbędnej zwłoki powiadamia swoich użytkowników usług płatniczych o incydencie oraz informuje ich o wszystkich dostępnych środkach, które mogą oni podjąć w celu ograniczenia negatywnych skutków incydentu.

2. Po otrzymaniu powiadomienia, o którym mowa w ust. 1, właściwy organ w państwie członkowskim pochodzenia bez zbędnej zwłoki przekazuje EUNB i EBC stosowne szczegóły dotyczące incydentu. Dany właściwy organ, po dokonaniu oceny, czy dany incydent ma znaczenie dla odpowiednich organów tego państwa członkowskiego, stosownie powiadamia te organy.

EUNB i EBC, we współpracy z właściwym organem w państwie członkowskim pochodzenia, oceniają, czy dany incydent ma znaczenie dla innych odpowiednich organów unijnych i krajowych, oraz stosownie je o tym powiadamiają. EBC powiadamia członków Europejskiego Systemu Banków Centralnych o kwestiach mających znaczenie dla systemu płatności.

Na podstawie tego powiadomienia właściwe organy podejmują w stosownych przypadkach wszelkie niezbędne środki w celu ochrony bieżącego bezpieczeństwa systemu finansowego.

3. Do dnia 13 stycznia 2018 r. EUNB, w ścisłej współpracy z EBC i po przeprowadzeniu konsultacji z wszystkimi stosownymi zainteresowanymi podmiotami, w tym podmiotami na rynku usług płatniczych, biorąc pod uwagę wszystkie stosowne interesy, wydaje wytyczne zgodnie z art. 16 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010 skierowane do następujących adresatów:

- a) dostawców usług płatniczych – w sprawie klasyfikacji poważnych incydentów, o których mowa w ust. 1, oraz w sprawie treści, formatu – w tym standardowych wzorów zgłoszeń – i procedur do celów zgłaszania takich incydentów;
- b) właściwych organów – w sprawie kryteriów dotyczących oceny, czy dany incydent ma znaczenie, oraz szczegółów sprawozdań dotyczących incydentów udostępnianych innym organom krajowym.

4. EUNB, w ścisłej współpracy z EBC, dokonuje przeglądu wytycznych, o których mowa w ust. 3, regularnie, a w każdym razie nie rzadziej niż co dwa lata.

5. Przy wydawaniu i dokonywaniu przeglądu wytycznych, o których mowa w ust. 3, EUNB bierze pod uwagę standardy lub specyfikacje opracowane i opublikowane przez Agencję Unii Europejskiej ds. Bezpieczeństwa Sieci i Informacji dla sektorów prowadzących działalność inną niż świadczenie usług płatniczych.

6. Państwa członkowskie zapewniają, by dostawcy usług płatniczych co najmniej raz w roku przedstawiali swoim właściwym organom dane statystyczne dotyczące oszustw związanych z różnymi sposobami płatności. Te właściwe organy przekazują takie dane EUNB i EBC w zagregowanej formie.

Artykuł 97

Uwierzytelnianie

1. Państwa członkowskie zapewniają, by dostawca usług płatniczych stosował silne uwierzytelnianie klienta, w przypadku gdy płatnik:

- a) uzyskuje dostęp do swojego rachunku płatniczego w trybie *online*;
- b) inicjuje elektroniczną transakcję płatniczą;
- c) przeprowadza czynność za pomocą kanału zdalnego, która może wiązać się z ryzykiem oszustwa płatniczego lub innych nadużyć.

2. W odniesieniu do inicjowania elektronicznych transakcji płatniczych, o którym mowa w ust. 1 lit. b), państwa członkowskie zapewniają, by – w przypadku elektronicznych zdalnych transakcji płatniczych – dostawcy usług płatniczych stosowali silne uwierzytelnianie klienta obejmujące elementy, które dynamicznie łączą transakcję z określoną kwotą i określonym odbiorcą.

3. W odniesieniu do ust. 1 państwa członkowskie zapewniają, by dostawcy usług płatniczych wprowadzili adekwatne środki bezpieczeństwa w celu ochrony poufności i integralności indywidualnych danych uwierzytelniających użytkowników usług płatniczych.

4. Ust. 2 i 3 mają również zastosowanie, w przypadku gdy płatności są inicjowane za pośrednictwem dostawcy świadczącego usługę inicjowania płatności. Ust. 1 i 3 mają również zastosowanie, w przypadku gdy występuje się o podanie informacji za pośrednictwem dostawcy świadczącego usługę dostępu do informacji o rachunku.

5. Państwa członkowskie zapewniają, by dostawca usług płatniczych prowadzący rachunek zezwalał dostawcy świadczącemu usługę inicjowania płatności i dostawcy świadczącemu usługę dostępu do informacji o rachunku na poleganie na procedurach uwierzytelniania zapewnianych przez dostawcę usług płatniczych prowadzącego rachunek użytkownikowi usług płatniczych zgodnie z ust. 1 i 3, a w przypadku gdy zaangażowany jest dostawca świadczący usługę inicjowania płatności – zgodnie z ust. 1, 2 i 3.

Artykuł 98

Regulacyjne standardy techniczne dotyczące uwierzytelniania i komunikacji

1. EUNB, w ścisłej współpracy z EBC i po przeprowadzeniu konsultacji z wszystkimi stosownymi zainteresowanymi podmiotami, w tym podmiotami na rynku usług płatniczych, biorąc pod uwagę wszystkie stosowne interesy, opracowuje projekt regulacyjnych standardów technicznych skierowanych do dostawców usług płatniczych określonych w art. 1 ust. 1 niniejszej dyrektywy zgodnie z art. 10 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010, określających:

- a) wymogi dotyczące silnego uwierzytelniania klienta, o którym mowa w art. 97 ust. 1 i 2;
- b) wyłączenia ze stosowania art. 97 ust. 1, 2 i 3, na podstawie kryteriów ustanowionych w ust. 3 niniejszego artykułu;
- c) wymogi, jakie muszą spełniać środki bezpieczeństwa zgodnie z art. 97 ust. 3, w celu ochrony poufności i integralności indywidualnych danych uwierzytelniających użytkowników usług płatniczych; oraz
- d) wymogi w zakresie wspólnych i bezpiecznych otwartych standardów komunikacji do celów identyfikowania, uwierzytelniania, powiadamiania i informowania, jak również na potrzeby wdrożenia środków bezpieczeństwa, między dostawcami usług płatniczych prowadzącymi rachunek, dostawcami świadczącymi usługę inicjowania płatności, dostawcami świadczącymi usługę dostępu do informacji o rachunku, płatnikami, odbiorcami i innymi dostawcami usług płatniczych.

2. EUNB opracowuje projekt regulacyjnych standardów technicznych, o którym mowa w ust. 1, w celu:

- a) zapewnienia odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa dla użytkowników usług płatniczych i dostawców usług płatniczych poprzez przyjęcie skutecznych i opartych na analizie ryzyka wymogów;

- b) zapewnienia bezpieczeństwa środków pieniężnych i danych osobowych użytkowników usług płatniczych;
- c) zagwarantowania i zachowania uczciwej konkurencji między wszystkimi dostawcami usług płatniczych;
- d) zapewnienia neutralności technologii i modelu biznesowego;
- e) umożliwienia rozwoju przyjaznych dla użytkownika, dostępnych i innowacyjnych sposobów płatności.

3. Wyłączenia, o których mowa w ust. 1 lit. b), są oparte na następujących kryteriach:

- a) poziom ryzyka związanego ze świadczoną usługą;
- b) kwota lub powtarzalny charakter transakcji lub oba te elementy;
- c) kanał płatności używany do wykonania transakcji.

4. EUNB przedstawia Komisji projekty regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w ust. 1, do dnia 13 stycznia 2017 r.

Komisji powierza się uprawnienie do przyjęcia tych regulacyjnych standardów technicznych zgodnie z art. 10–14 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010.

5. EUNB, zgodnie z art. 10 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010, dokonuje regularnego przeglądu i, w stosownych przypadkach, aktualizuje regulacyjne standardy techniczne w celu, między innymi, uwzględnienia innowacji i postępu technologicznego.

ROZDZIAŁ 6

Procedury alternatywnego rozstrzygnięcia sporów

Sekcja 1

Procedury dotyczące skarg

Artykuł 99

Skargi

1. Państwa członkowskie zapewniają ustanowienie procedur umożliwiających użytkownikom usług płatniczych i innym zainteresowanym stronom, w tym organizacjom konsumenckim, składanie do właściwych organów skarg w odniesieniu do domniemych naruszeń przez dostawców usług płatniczych przepisów niniejszej dyrektywy.

2. W stosownych przypadkach i bez uszczerbku dla prawa do wszczęcia postępowania przed sądem zgodnie z krajowym prawem procesowym, odpowiedź właściwych organów zawiera informację dla skarżącego o istnieniu procedur alternatywnego rozstrzygnięcia sporów ustanowionych zgodnie z art. 102.

Artykuł 100

Właściwe organy

1. Państwa członkowskie wyznaczają właściwe organy w celu zapewnienia i monitorowania skutecznego przestrzegania niniejszej dyrektywy. Przedmiotowe właściwe organy podejmują wszelkie stosowne działania, aby zapewnić takie przestrzeganie.

Organami tymi są:

- a) właściwe organy w rozumieniu art. 4 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010; albo

- b) podmioty uznane na mocy prawa krajowego lub przez organy publiczne wyraźnie upoważnione do tego celu na mocy prawa krajowego.

Nie mogą być nimi dostawcy usług płatniczych, z wyjątkiem krajowych banków centralnych.

2. Organy, o których mowa w ust. 1, posiadają wszystkie uprawnienia i adekwatne zasoby niezbędne do wykonywania swoich obowiązków. W przypadku gdy do zapewnienia i monitorowania skutecznego przestrzegania niniejszej dyrektywy upoważniony jest więcej niż jeden właściwy organ, państwa członkowskie zapewniają ścisłą współpracę pomiędzy tymi organami, tak aby mogły one skutecznie wykonywać swoje odnośne obowiązki.

3. Właściwe organy wykonują swoje uprawnienia zgodnie z prawem krajowym:

- a) bezpośrednio na mocy własnych uprawnień lub pod nadzorem organów wymiaru sprawiedliwości; albo
- b) przez wniesienie powództwa do sądów właściwych do wydania niezbędnej decyzji, w tym, w stosownych przypadkach, przez wniesienie środka odwoławczego, jeżeli wniosek o wydanie niezbędnej decyzji został oddalony.

4. W przypadku naruszenia lub podejrzenia naruszenia przepisów prawa krajowego transponujących tytuły III i IV, właściwymi organami, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, są właściwe organy państwa członkowskiego pochodzenia dostawcy usług płatniczych, z wyjątkiem agentów i oddziałów prowadzonych na podstawie swobody przedsiębiorczości, w odniesieniu do których właściwymi organami są organy przyjmującego państwa członkowskiego.

5. Państwa członkowskie powiadamiają Komisję o wyznaczonych właściwych organach, o których mowa w ust. 1, jak najszybciej, a w każdym razie do dnia 13 stycznia 2018 r. Państwa członkowskie informują Komisję o podziale obowiązków między tymi organami. Państwa członkowskie niezwłocznie powiadamiają Komisję o każdej późniejszej zmianie dotyczącej wyznaczenia i odnośnych kompetencji tych organów.

6. EUNB, po konsultacji z EBC, wydaje wytyczne skierowane do właściwych organów zgodnie z art. 16 rozporządzenia (UE) nr 1093/2010 w zakresie procedur dotyczących skarg, które należy uwzględnić w celu zapewnienia przestrzegania ust. 1 niniejszego artykułu. Wytyczne te wydaje się do dnia 13 stycznia 2018 r. i regularnie aktualizuje, stosownie do sytuacji.

Sekcja 2

Procedury alternatywnego rozstrzygnięcia sporów i sankcje

Artykuł 101

Rozstrzygnięcie sporów

1. Państwa członkowskie zapewniają, by dostawcy usług płatniczych wprowadzili i stosowali adekwatne i skuteczne procedury rozpatrywania skarg użytkowników usług płatniczych związanych z prawami i obowiązkami wynikającymi z przepisów tytułów III i IV niniejszej dyrektywy, oraz monitorują wyniki działań dostawców usług płatniczych w tym zakresie.

Procedury te są stosowane w każdym państwie członkowskim, w którym dostawca usług płatniczych oferuje usługi płatnicze, i są dostępne w języku urzędowym danego państwa członkowskiego lub w innym języku, jeżeli zostało to uzgodnione między dostawcą usług płatniczych a użytkownikiem usług płatniczych.

2. Państwa członkowskie nakładają wymóg, by dostawcy usług płatniczych dokładali wszelkich starań w celu udzielenia – w formie papierowej lub, jeżeli zostało to uzgodnione między dostawcą usług płatniczych a użytkownikiem usług płatniczych, na innym trwałym nośniku informacji – odpowiedzi na skargi użytkowników usług płatniczych. W odpowiedzi takiej trzeba ustosunkować się do wszystkich podniesionych kwestii, w odpowiednim terminie i nie później niż w ciągu 15 dni roboczych od otrzymania skargi. W wyjątkowych sytuacjach, jeżeli odpowiedź nie może zostać udzielona w terminie 15 dni roboczych ze względów będących poza kontrolą dostawcy usług płatniczych, dostawca ten jest zobowiązany do przesłania wstępnej odpowiedzi, w której wyraźnie podaje się powód opóźnienia w udzieleniu odpowiedzi na skargę oraz termin, w którym użytkownik usług płatniczych otrzyma ostateczną odpowiedź. W żadnym razie termin otrzymania ostatecznej odpowiedzi nie może przekroczyć 35 dni roboczych.

Państwa członkowskie mogą ustanowić lub utrzymać przepisy dotyczące procedur rozstrzygnięcia sporów, które są bardziej korzystne dla użytkownika usług płatniczych niż przepis, o którym mowa w akapicie pierwszym. Jeżeli tak uczynią, zastosowanie mają te przepisy.

3. Dostawca usług płatniczych informuje użytkownika usług płatniczych o co najmniej jednym podmiocie alternatywnego rozstrzygnięcia sporów, który jest właściwy do rozstrzygnięcia sporów dotyczących praw i obowiązków wynikających z przepisów tytułów III i IV.

4. Informacje, o których mowa w ust. 3, są udostępniane w sposób jasny, wyczerpujący i łatwo dostępny na stronie internetowej dostawcy usług płatniczych, jeżeli strona taka istnieje, w oddziale i w ogólnych warunkach umowy między dostawcą usług płatniczych a użytkownikiem usług płatniczych. Określa się w nich również, w jaki sposób można uzyskać dostęp do bardziej szczegółowych informacji na temat danego podmiotu alternatywnego rozstrzygnięcia sporów oraz warunków korzystania z niego.

Artykuł 102

Procedury alternatywnego rozstrzygnięcia sporów

1. Państwa członkowskie zapewniają ustanowienie – zgodnie z właściwymi przepisami prawa krajowego i prawa Unii oraz zgodnie z dyrektywą 2013/11/UE Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽¹⁾ – adekwatnych, niezależnych, bezstronnych, przejrzystych i skutecznych procedur alternatywnego rozstrzygnięcia sporów między użytkownikami usług płatniczych a dostawcami usług płatniczych dotyczących praw i obowiązków wynikających z przepisów tytułów III i IV niniejszej dyrektywy, w stosownych przypadkach, z wykorzystaniem istniejących właściwych podmiotów. Państwa członkowskie zapewniają, by procedury alternatywnego rozstrzygnięcia sporów miały zastosowanie do dostawców usług płatniczych oraz by obejmowały one również działalność ustanowionych przedstawicieli.

2. Państwa członkowskie wymagają, by podmioty, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, skutecznie współpracowały w celu rozstrzygnięcia transgranicznych sporów dotyczących praw i obowiązków wynikających z przepisów tytułów III i IV.

Artykuł 103

Sankcje

1. Państwa członkowskie ustanawiają przepisy dotyczące sankcji mających zastosowanie w przypadku naruszeń przepisów prawa krajowego transponujących niniejszą dyrektywę i podejmują wszelkie niezbędne środki, aby zapewnić, by przepisy te były stosowane. Sankcje takie są skuteczne, proporcjonalne i odstraszające.

2. Państwa członkowskie zezwalają swoim właściwym organom na podanie do publicznej wiadomości każdej sankcji administracyjnej nałożonej za naruszenie środków przyjętych w ramach transpozycji niniejszej dyrektywy, chyba że ujawnienie takich informacji poważnie zagroziłoby rynkom finansowym lub w niewspółmierny sposób zaszkodziło zainteresowanym stronom.

TYTUŁ V

AKTY DELEGOWANE I REGULACYJNE STANDARDY TECHNICZNE

Artykuł 104

Akty delegowane

Komisja jest uprawniona do przyjęcia zgodnie z art. 105 aktów delegowanych dotyczących:

- a) dostosowania odesłania do zalecenia 2003/361/WE zawartego w art. 4 pkt 36 niniejszej dyrektywy, w przypadku zmiany tego zalecenia;
- b) aktualizacji kwot określonych w art. 32 ust. 1 i art. 74 ust. 1 w celu uwzględnienia inflacji.

⁽¹⁾ Dyrektywa 2013/11/UE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie alternatywnych metod rozstrzygnięcia sporów konsumenckich oraz zmiany rozporządzenia (WE) nr 2006/2004 i dyrektywy 2009/22/WE (dyrektywa w sprawie ADR w sporach konsumenckich) (Dz.U. L 165 z 18.6.2013, s. 63).

Artykuł 105

Wykonywanie przekazanych uprawnień

1. Powierzenie Komisji uprawnień do przyjęcia aktów delegowanych podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.
2. Uprawnienia do przyjęcia aktów delegowanych, o których mowa w art. 104, powierza się Komisji na czas nieokreślony od dnia 12 stycznia 2016 r.
3. Przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. 104, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna od następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* lub w określonym w tej decyzji późniejszym terminie. Nie wpływa ona na ważność już obowiązujących aktów delegowanych.
4. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje go równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.
5. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 104 wchodzi w życie tylko wówczas, gdy ani Parlament Europejski, ani Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie trzech miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, lub gdy przed upływem tego terminu zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o trzy miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.

Artykuł 106

Obowiązek informowania konsumentów o przysługujących im prawach

1. Do dnia 13 stycznia 2018 r. Komisja opracowuje przyjazną dla użytkownika elektroniczną broszurę, w której wymienione zostaną, w sposób jasny i łatwo zrozumiały, prawa konsumentów wynikające z niniejszej dyrektywy oraz powiązanego prawa Unii.
2. Komisja informuje państwa członkowskie, europejskie stowarzyszenia dostawców usług płatniczych i europejskie organizacje konsumenckie o publikacji broszury, o której mowa w ust. 1.

Komisja, EUNB i właściwe organy zapewniają udostępnienie broszury – w łatwo dostępny sposób – na swoich odpowiednich stronach internetowych.

3. Dostawcy usług płatniczych zapewniają udostępnienie broszury – w łatwo dostępny sposób – na swoich stronach internetowych, o ile takowe istnieją, oraz w wersji papierowej w swoich oddziałach, u swoich agentów i podmiotów świadczących usługi w ramach outsourcingu.
4. Dostawcy usług płatniczych nie pobierają od klientów opłat za udostępnianie informacji na podstawie niniejszego artykułu.
5. W odniesieniu do osób niepełnosprawnych przepisy niniejszego artykułu stosuje się z wykorzystaniem alternatywnych sposobów umożliwiających udostępnienie informacji w przystępnym formacie.

TYTUŁ VI

PRZEPISY KOŃCOWE

Artykuł 107

Pełna harmonizacja

1. Z zastrzeżeniem art. 2, art. 8 ust. 3, art. 32, art. 38 ust. 2, art. 42 ust. 2, art. 55 ust. 6, art. 57 ust. 3, art. 58 ust. 3, art. 61 ust. 2 i 3, art. 62 ust. 5, art. 63 ust. 2 i 3 oraz art. 74 ust. 1 akapit drugi i art. 86 państwa członkowskie nie utrzymują ani nie ustanawiają – w zakresie, w jakim niniejsza dyrektywa zawiera zharmonizowane przepisy – przepisów innych niż te ustanowione w niniejszej dyrektywie.

2. Jeżeli państwo członkowskie korzysta z dowolnej z możliwości, o których mowa w ust. 1, informuje Komisję o tym fakcie, jak również o wszelkich późniejszych zmianach. Komisja podaje tę informację do wiadomości publicznej na stronie internetowej lub w inny łatwo dostępny sposób.

3. Państwa członkowskie zapewniają, aby dostawcy usług płatniczych nie stosowali, ze szkodą dla użytkowników usług płatniczych, odstępstw od przepisów prawa krajowego transponujących niniejszą dyrektywę, chyba że taka możliwość została wyraźnie przewidziana w dyrektywie.

Dostawcy usług płatniczych mogą jednak podjąć decyzję o przyznaniu użytkownikom usług płatniczych bardziej korzystnych warunków.

Artykuł 108

Klauzula przeglądowa

Do dnia 13 stycznia 2021 r. Komisja przedłąda Parlamentowi Europejskiemu, Radzie, EBC i Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu sprawozdanie dotyczące stosowania i wpływu niniejszej dyrektywy, w szczególności na:

- a) adekwatność i wpływ przepisów dotyczących opłat określonych w art. 62 ust. 3, 4 i 5;
- b) stosowanie art. 2 ust. 3 i 4, łącznie z oceną tego, czy przepisy tytułów III i IV mogą – o ile to technicznie wykonalne – być w pełni stosowane do transakcji płatniczych, o których mowa w tych ustępach;
- c) dostęp do systemów płatności, z uwzględnieniem w szczególności poziomu konkurencji;
- d) adekwatność i wpływ progów w odniesieniu do transakcji płatniczych, o których mowa w art. 3 lit. l);
- e) adekwatność i wpływ progów w odniesieniu do zwolnienia, o którym mowa w art. 32 ust. 1 lit. a);
- f) to, czy, mając na uwadze rozwój wydarzeń, pożądane byłoby – w ramach uzupełnienia przepisów w art. 75 dotyczących transakcji płatniczych, w których kwota transakcji nie jest znana z wyprzedzeniem, a środki pieniężne są zablokowane – wprowadzenie maksymalnych limitów kwot do zablokowania na rachunku płatniczym płatnika w takich przypadkach.

W stosownych przypadkach, Komisja przedstawia wraz ze sprawozdaniem wnioszek ustawodawczy.

Artykuł 109

Przepis przejściowy

1. Państwa członkowskie zezwalają instytucjom płatniczym, które do dnia 13 stycznia 2018 r. podjęły działalność zgodnie z prawem krajowym transponującym dyrektywę 2007/64/WE, na kontynuowanie tej działalności do dnia 13 lipca 2018 r. zgodnie z wymogami przewidzianymi w dyrektywie 2007/64/WE, bez wymogu ubiegania się o zezwolenie zgodnie z art. 5 niniejszej dyrektywy ani przestrzegania pozostałych przepisów, które są zawarte lub o których mowa w tytule II niniejszej dyrektywy.

Państwa członkowskie wymagają, by takie instytucje płatnicze przekazały właściwym organom wszystkie stosowne informacje w celu umożliwienia właściwym organom – do dnia 13 lipca 2018 r. – przeprowadzenia oceny tego, czy te instytucje płatnicze spełniają wymogi określone w tytule II, a jeżeli nie, jakie środki trzeba podjąć w celu zapewnienia zgodności, lub czy odpowiednim środkiem jest cofnięcie zezwolenia.

Jeżeli w wyniku oceny przeprowadzonej przez właściwe organy stwierdzone zostanie, że instytucje płatnicze spełniają wymogi określone w tytule II, udziela się im zezwolenia i wpisuje do rejestrów, o których mowa w art. 14 i 15. W przypadku gdy te instytucje płatnicze nie spełniają wymogów określonych w tytule II do dnia 13 lipca 2018 r., zakazuje się im – zgodnie z art. 37 – świadczenia usług płatniczych.

2. Państwa członkowskie mogą przewidzieć, by instytucje płatnicze, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, automatycznie otrzymywały zezwolenie i były wpisywane do rejestrów, o których mowa w art. 14 i 15, jeżeli właściwe organy posiadają już dokumentację potwierdzającą, że spełniono wymogi ustanowione w art. 5 i 11. Przed udzieleniem zezwolenia właściwe organy informują dane instytucje płatnicze.

3. Niniejszy ustęp stosuje się do osób fizycznych lub prawnych, które korzystały przed dniem 13 stycznia 2018 r. z art. 26 dyrektywy 2007/64/WE, i prowadziły działalność w zakresie usług płatniczych w rozumieniu dyrektywy 2007/64/WE.

Państwa członkowskie zezwalają tym osobom na kontynuowanie tej działalności w danym państwie członkowskim, zgodnie z dyrektywą 2007/64/WE, do dnia 13 stycznia 2019 r., bez wymogu ubiegania się o zezwolenie zgodnie z art. 5 niniejszej dyrektywy lub uzyskania zwolnienia zgodnie z art. 32 niniejszej dyrektywy, ani przestrzegania pozostałych przepisów, które są zawarte lub o których mowa w tytule II niniejszej dyrektywy.

Osobie, o której mowa w akapicie pierwszym, której nie udzielono zezwolenia lub zwolnienia na podstawie niniejszej dyrektywy do dnia 13 stycznia 2019 r., zakazuje się świadczenia usług płatniczych zgodnie z art. 37 niniejszej dyrektywy.

4. Państwa członkowskie mogą zezwolić, by osoby fizyczne i prawne korzystające ze zwolnienia, o którym mowa w ust. 3 niniejszego artykułu, uznawano za korzystające ze zwolnienia i automatycznie wpisywano do rejestrów, o których mowa w art. 14 i 15, jeżeli właściwe organy posiadają już dokumentację potwierdzającą, że spełniono wymogi ustanowione w art. 32. Właściwe organy informują dane instytucje płatnicze.

5. Niezależnie od ust. 1 niniejszego artykułu instytucje płatnicze, którym udzielono zezwolenia na świadczenie usług płatniczych, o których mowa w pkt 7 załącznika do dyrektywy 2007/64/WE, zachowują zezwolenie na świadczenie tych usług płatniczych, które uznaje się za usługi płatnicze, o których mowa w pkt 3 załącznika I do niniejszej dyrektywy, jeżeli, do dnia 13 stycznia 2020 r., właściwe organy posiadają dokumentację potwierdzającą, że spełniono wymogi ustanowione w art. 7 lit. c) i art. 9 niniejszej dyrektywy.

Artykuł 110

Zmiany do dyrektywy 2002/65/WE

Art. 4 ust. 5 dyrektywy 2002/65/WE otrzymuje brzmienie:

„5. W przypadku gdy zastosowanie ma również dyrektywa (UE) 2015/2366 Parlamentu Europejskiego i Rady (*), przepisy dotyczące informacji zgodnie z art. 3 ust. 1 niniejszej dyrektywy, z wyjątkiem pkt 2 lit. c)–g), pkt 3 lit. a), d) i e) oraz pkt 4 lit. b), zastępuje się art. 44, 45, 51 i 52 dyrektywy (UE) 2015/2366.

(*) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2366 z dnia 25 listopada 2015 r. w sprawie usług płatniczych w ramach rynku wewnętrznego, zmieniająca dyrektywy 2002/65/WE, 2009/110/WE, 2013/36/UE i rozporządzenie (UE) nr 1093/2010 oraz uchylająca dyrektywę 2007/64/WE (Dz.U. L 337 z 23.12.2015, s. 35).”

Artykuł 111

Zmiany do dyrektywy 2009/110/WE

W dyrektywie 2009/110/WE wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 3 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Bez uszczerbku dla niniejszej dyrektywy, art. 5, art. 11–17, art. 19 ust. 5 i 6 oraz art. 20–31 dyrektywy (UE) 2015/2366 Parlamentu Europejskiego i Rady (*), łącznie z aktami delegowanymi przyjętymi na podstawie art. 15 ust. 4, art. 28 ust. 5 i art. 29 ust. 7 tej dyrektywy, stosują się odpowiednio do instytucji pieniądza elektronicznego.

(*) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2366 z dnia 25 listopada 2015 r. w sprawie usług płatniczych w ramach rynku wewnętrznego, zmieniająca dyrektywy 2002/65/WE, 2009/110/WE, 2013/36/UE i rozporządzenie (UE) nr 1093/2010 oraz uchylająca dyrektywę 2007/64/WE (Dz.U. L 337 z 23.12.2015, s. 35).”;

b) ust. 4 i 5 otrzymują brzmienie:

„4. Państwa członkowskie zezwalają instytucjom pieniądza elektronicznego na dystrybucję i wykup pieniądza elektronicznego za pośrednictwem osób fizycznych lub prawnych działających w ich imieniu. W przypadku gdy instytucja pieniądza elektronicznego prowadzi dystrybucję pieniądza elektronicznego w innym państwie członkowskim przy udziale takiej osoby fizycznej lub prawnej, do takich instytucji pieniądza elektronicznego stosuje się odpowiednio art. 27–31, z wyjątkiem art. 29 ust. 4 i 5 dyrektywy (UE) 2015/2366, łącznie z aktami delegowanymi przyjętymi na podstawie art. 28 ust. 5 i art. 29 ust. 7 tej dyrektywy.

5. Niezależnie od ust. 4 niniejszego artykułu, instytucje pieniądza elektronicznego nie mogą emitować pieniądza elektronicznego za pośrednictwem agentów. Instytucjom pieniądza elektronicznego zezwala się na świadczenie usług płatniczych, o których mowa w art. 6 ust. 1 lit. a) niniejszej dyrektywy, za pośrednictwem agentów na warunkach określonych w art. 19 dyrektywy (UE) 2015/2366.”;

2) w art. 18 dodaje się ustęp w brzmieniu:

„4. Państwa członkowskie zezwalają instytucjom pieniądza elektronicznego, które przed dniem 13 stycznia 2018 r. podjęły działalność zgodnie z niniejszą dyrektywą i dyrektywą 2007/64/WE w państwie członkowskim, w którym znajduje się siedziba ich zarządu, na kontynuowanie tej działalności w tym państwie członkowskim lub w innym państwie członkowskim do dnia 13 lipca 2018 r., bez wymogu ubiegania się o zezwolenie zgodnie z art. 3 niniejszej dyrektywy ani przestrzegania pozostałych wymogów, które są zawarte lub o których mowa w tytule II niniejszej dyrektywy.

Państwa członkowskie wymagają, by instytucje pieniądza elektronicznego, o których mowa w akapicie pierwszym, przekazały właściwym organom wszystkie stosowne informacje w celu umożliwienia właściwym organom, do dnia 13 lipca 2018 r., przeprowadzenie oceny tego, czy te instytucje pieniądza elektronicznego spełniają wymogi określone w tytule II niniejszej dyrektywy, a jeżeli nie, jakie środki trzeba podjąć w celu zapewnienia zgodności, lub czy odpowiednim środkiem jest cofnięcie zezwolenia.

Jeżeli w wyniku oceny przeprowadzonej przez właściwe organy stwierdzone zostanie, że instytucje pieniądza elektronicznego, o których mowa w akapicie pierwszym, spełniają wymogi określone w tytule II, udziela się im zezwolenia i wpisuje do rejestru. W przypadku gdy te instytucje pieniądza elektronicznego nie spełniają wymogów określonych w tytule II do dnia 13 lipca 2018 r., zakazuje się im emisji pieniądza elektronicznego.”.

Artykuł 112

Zmiany do rozporządzenia (UE) nr 1093/2010

W rozporządzeniu (UE) nr 1093/2010 wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 1 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Urząd działa w ramach uprawnień przyznanych niniejszym rozporządzeniem i zgodnie z zakresem dyrektywy 2002/87/WE, dyrektywy 2009/110/WE, rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 (*), dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE (**), dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/49/UE (***), rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/847 (****), dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2366 (*****) oraz, w stopniu, w jakim akty te mają zastosowanie do instytucji kredytowych i finansowych oraz właściwych organów, które je nadzorują, zgodnie z zakresem stosownych części dyrektywy 2002/65/WE i dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/849 (*****), w tym wszystkich dyrektyw, rozporządzeń i decyzji wydanych na podstawie tych aktów, oraz wszelkich kolejnych prawnie wiążących aktów unijnych powierzających zadania Urzędowi. Urząd działa również zgodnie z rozporządzeniem Rady (UE) nr 1024/2013 (*****).

(*) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (Dz.U. L 176 z 27.6.2013, s. 1).

(**) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi, zmieniająca dyrektywę 2002/87/WE i uchylająca dyrektywy 2006/48/WE oraz 2006/49/WE (Dz.U. L 176 z 27.6.2013, s. 338).

(***) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/49/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie systemów gwarancji depozytów (Dz.U. L 173 z 12.6.2014, s. 149).

(****) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/847 z dnia 20 maja 2015 r. w sprawie informacji towarzyszących transferom środków pieniężnych i uchylenia rozporządzenia (WE) nr 1781/2006 (Dz.U. L 141 z 5.6.2015, s. 1).

(*****) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2366 z dnia 25 listopada 2015 r. w sprawie usług płatniczych w ramach rynku wewnętrznego, zmieniająca dyrektywy 2002/65/WE, 2009/110/WE, 2013/36/UE i rozporządzenie (UE) nr 1093/2010 oraz uchylająca dyrektywę 2007/64/WE (Dz.U. L 337 z 23.12.2015, s. 35).

(*****) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/849 z dnia 20 maja 2015 r. w sprawie zapobiegania wykorzystywaniu systemu finansowego do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu, zmieniająca rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 648/2012 i uchylająca dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2005/60/WE oraz dyrektywę Komisji 2006/70/WE (Dz.U. L 141 z 5.6.2015, s. 73).

(*****) Rozporządzenie Rady (UE) nr 1024/2013 z dnia 15 października 2013 r. powierzające Europejskiemu Bankowi Centralnemu szczególne zadania w odniesieniu do polityki związanej z nadzorem ostrożnościowym nad instytucjami kredytowymi (Dz.U. L 287 z 29.10.2013, s. 63).”;

2) w art. 4 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1. »instytucje finansowe« oznaczają instytucje kredytowe zgodnie z definicją w art. 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia (UE) nr 575/2013, firmy inwestycyjne zgodnie z definicją w art. 4 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia (UE) nr 575/2013, konglomeraty finansowe zgodnie z definicją w art. 2 pkt 14 dyrektywy 2002/87/WE, dostawców usług płatniczych zgodnie z definicją w art. 4 pkt 11 dyrektywy (UE) 2015/2366 i instytucje pieniądza elektronicznego zgodnie z definicją w art. 2 pkt 1 dyrektywy 2009/110/WE, jednak w odniesieniu do dyrektywy (UE) 2015/849 »instytucje finansowe« oznaczają instytucje kredytowe i instytucje finansowe zgodnie z definicją w art. 3 pkt 1 i 2 dyrektywy (UE) 2015/849.”;

Artykuł 113

Zmiany do dyrektywy 2013/36/UE

Punkt 4 załącznika I do dyrektywy 2013/36/UE otrzymuje brzmienie:

„4. Usługi płatnicze zgodnie z definicją w art. 4 pkt 3 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2366 (*).

(*) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2366 z dnia 25 listopada 2015 r. w sprawie usług płatniczych w ramach rynku wewnętrznego, zmieniająca dyrektywy 2002/65/WE, 2009/110/WE, 2013/36/UE i rozporządzenie (UE) nr 1093/2010 oraz uchylająca dyrektywę 2007/64/WE (Dz.U. L 337 z 23.12.2015, s. 35).”;

Artykuł 114**Uchylenie**

Dyrektywa 2007/64/WE zostaje uchylona ze skutkiem od dnia 13 stycznia 2018 r.

Odesłania do uchylonej dyrektywy należy interpretować jako odesłania do niniejszej dyrektywy i należy je odczytywać zgodnie z tabelą korelacji zawartą w załączniku II do niniejszej dyrektywy.

Artykuł 115**Transpozycja**

1. Do dnia 13 stycznia 2018 r. państwa członkowskie przyjmują i opublikują środki niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy. Niezwłocznie informują o tym Komisję.

2. Państwa członkowskie stosują te środki od dnia 13 stycznia 2018 r.

Środki przyjęte przez państwa członkowskie zawierają odesłanie do niniejszej dyrektywy lub odesłanie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Metody dokonywania takiego odesłania określane są przez państwa członkowskie.

3. Państwa członkowskie przekazują Komisji tekst podstawowych środków prawa krajowego, przyjętych w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą.

4. Na zasadzie odstępstwa od ust. 2 państwa członkowskie zapewniają stosowanie środków bezpieczeństwa, o których mowa w art. 65, 66, 67 i 97, począwszy od dnia, w którym upłynie 18 miesięcy od daty wejścia w życie regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w art. 98.

5. Państwa członkowskie nie mogą zakazać osobom prawnym, które przed dniem 12 stycznia 2016 r. prowadziły na ich terytorium działalność dostawców świadczących usługę inicjowania płatności i dostawców świadczących usługę dostępu do informacji o rachunku w rozumieniu niniejszej dyrektywy, na kontynuowanie tej samej działalności na ich terytorium w okresie przejściowym, o którym mowa w ust. 2 i 4, zgodnie z aktualnie mającymi zastosowanie ramami regulacyjnymi.

6. Państwa członkowskie zapewniają, by dopóki poszczególni dostawcy usług płatniczych prowadzący rachunek nie spełnią regulacyjnych standardów technicznych, o których mowa w ust. 4, dostawcy ci nie nadużywali braku zgodności z tymi standardami w celu blokowania lub utrudniania korzystania z usług inicjowania płatności i usług dostępu do informacji o rachunku w odniesieniu do rachunków, które ci dostawcy prowadzą.

Artykuł 116**Wejście w życie**

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 117**Adresaci**

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.

Sporządzono w Strasburgu dnia 25 listopada 2015 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

M. SCHULZ

Przewodniczący

W imieniu Rady

N. SCHMIT

Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK I

USŁUGI PŁATNICZE

(zgodnie z definicją w art. 4 pkt 3)

1. Usługi umożliwiające złożenie gotówki na rachunku płatniczym oraz wszelkie działania niezbędne do prowadzenia rachunku płatniczego.
  2. Usługi umożliwiające wypłatę gotówki z rachunku płatniczego oraz wszelkie działania niezbędne do prowadzenia rachunku płatniczego.
  3. Realizacja transakcji płatniczych, w tym transfery środków pieniężnych na rachunek płatniczy u dostawcy usług płatniczych użytkownika lub u innego dostawcy usług płatniczych:
    - a) realizacja poleceń zapłaty, w tym jednorazowych poleceń zapłaty;
    - b) realizacja transakcji płatniczych przy użyciu karty płatniczej lub podobnego urządzenia;
    - c) realizacja poleceń przelewu, w tym zleceń stałych.
  4. Realizacja transakcji płatniczych, jeżeli środki pieniężne mają pokrycie w linii kredytowej przyznanej użytkownikowi usług płatniczych:
    - a) realizacja poleceń zapłaty, w tym jednorazowych poleceń zapłaty;
    - b) realizacja transakcji płatniczych przy użyciu karty płatniczej lub podobnego urządzenia;
    - c) realizacja poleceń przelewu, w tym zleceń stałych.
  5. Wydawanie instrumentów płatniczych lub usługi acquiringu transakcji płatniczych.
  6. Usługi przekazu pieniężnego.
  7. Usługi inicjowania płatności.
  8. Usługi dostępu do informacji o rachunku.
-

ZAŁĄCZNIK II

TABELA KORELACJI

Niniejsza dyrektywa	Dyrektywa 2007/64/WE
art. 1 ust. 1	art. 1 ust. 1
art. 1 ust. 2	art. 1 ust. 2
art. 2 ust. 1	art. 2 ust. 1
art. 2 ust. 2	—
art. 2 ust. 3	—
art. 2 ust. 4	—
art. 2 ust. 5	art. 2 ust. 3
art. 3	art. 3
art. 4	art. 4
pkt 1, 2, 3, 4, 5 oraz 10	pkt 1, 2, 3, 4, 5 oraz 10
pkt 7	pkt 6
pkt 8	pkt 7
pkt 9	pkt 8
pkt 11	pkt 9
pkt 12	pkt 14
pkt 13	pkt 16
pkt 14	pkt 23
pkt 20, 21, 22	pkt 11, 12, 13
pkt 23	pkt 28
pkt 25	pkt 15
pkt 26, 27	pkt 17, 18
pkt 28	pkt 20
pkt 29	pkt 19
pkt 33	pkt 21
pkt 34, 35, 36, 37	pkt 24, 25, 26, 27
pkt 38	pkt 22
pkt 39, 40	pkt 29, 30
pkt 6, 15–19, 24, 30–32, 41–48	—
art. 5 ust. 1	art. 5
art. 5 ust. 2	—
art. 5 ust. 3	—
art. 5 ust. 4	—

Niniejsza dyrektywa	Dyrektywa 2007/64/WE
art. 5 ust. 5	—
art. 5 ust. 6	—
art. 5 ust. 7	—
art. 6 ust. 1	—
art. 6 ust. 2	—
art. 6 ust. 3	—
art. 6 ust. 4	—
art. 7	art. 6
art. 8 ust. 1	art. 7 ust. 1
art. 8 ust. 2	art. 7 ust. 2
art. 8 ust. 3	art. 7 ust. 3
art. 9 ust. 1	art. 8 ust. 1
art. 9 ust. 2	art. 8 ust. 2
art. 9 ust. 3	art. 8 ust. 3
art. 10 ust. 1	art. 9 ust. 1
art. 10 ust. 2	art. 9 ust. 2
—	art. 9 ust. 3 i 4
art. 11 ust. 1	art. 10 ust. 1
art. 11 ust. 2	art. 10 ust. 2
art. 11 ust. 3	art. 10 ust. 3
art. 11 ust. 4	art. 10 ust. 4
art. 11 ust. 5	art. 10 ust. 5
art. 11 ust. 6	art. 10 ust. 6
art. 11 ust. 7	art. 10 ust. 7
art. 11 ust. 8	art. 10 ust. 8
art. 11 ust. 9	art. 10 ust. 9
art. 12	art. 11
art. 13 ust. 1	art. 12 ust. 1
art. 13 ust. 2	art. 12 ust. 2
art. 13 ust. 3	art. 12 ust. 3
art. 14 ust. 1	art. 13
art. 14 ust. 2	art. 13
art. 14 ust. 3	—
art. 14 ust. 4	—
art. 15 ust. 1	—

Niniejsza dyrektywa	Dyrektywa 2007/64/WE
art. 15 ust. 2	—
art. 15 ust. 3	—
art. 15 ust. 4	—
art. 15 ust. 5	—
art. 16	art. 14
art. 17 ust. 1	art. 15 ust. 1
art. 17 ust. 2	art. 15 ust. 2
art. 17 ust. 3	art. 15 ust. 3
art. 17 ust. 4	art. 15 ust. 4
art. 18 ust. 1	art. 16 ust. 1
art. 18 ust. 2	art. 16 ust. 2
art. 18 ust. 3	art. 16 ust. 2
art. 18 ust. 4	art. 16 ust. 3
art. 18 ust. 5	art. 16 ust. 4
art. 18 ust. 6	art. 16 ust. 5
art. 19 ust. 1	art. 17 ust. 1
art. 19 ust. 2	art. 17 ust. 2
art. 19 ust. 3	art. 17 ust. 3
art. 19 ust. 4	art. 17 ust. 4
art. 19 ust. 5	art. 17 ust. 5
art. 19 ust. 6	art. 17 ust. 7
art. 19 ust. 7	art. 17 ust. 8
art. 19 ust. 8	—
art. 20 ust. 1	art. 18 ust. 1
art. 20 ust. 2	art. 18 ust. 2
art. 21	art. 19
art. 22 ust. 1	art. 20 ust. 1
art. 22 ust. 2	art. 20 ust. 2
art. 22 ust. 3	art. 20 ust. 3
art. 22 ust. 4	art. 20 ust. 4
art. 22 ust. 5	art. 20 ust. 5
art. 23 ust. 1	art. 21 ust. 1
art. 23 ust. 2	art. 21 ust. 2
art. 23 ust. 3	art. 21 ust. 3
art. 24 ust. 1	art. 22 ust. 1

Niniejsza dyrektywa	Dyrektywa 2007/64/WE
art. 24 ust. 2	art. 22 ust. 2
art. 24 ust. 3	art. 22 ust. 3
art. 25 ust. 1	art. 23 ust. 1
art. 25 ust. 2	art. 23 ust. 2
art. 26 ust. 1	art. 24 ust. 1
art. 26 ust. 2	art. 24 ust. 2
art. 27 ust. 1	—
art. 27 ust. 2	—
art. 28 ust. 1	art. 25 ust. 1
art. 28 ust. 2	—
art. 28 ust. 3	—
art. 28 ust. 4	—
art. 28 ust. 5	—
art. 29 ust. 1	art. 25 ust. 2 i 3
art. 29 ust. 2	—
art. 29 ust. 3	art. 25 ust. 4
art. 29 ust. 4	—
art. 29 ust. 5	—
art. 29 ust. 6	—
art. 30 ust. 1	—
art. 30 ust. 2	—
art. 30 ust. 3	—
art. 30 ust. 4	—
art. 31 ust. 1	—
art. 31 ust. 2	art. 25 ust. 4
art. 32 ust. 1	art. 26 ust. 1
art. 32 ust. 2	art. 26 ust. 2
art. 32 ust. 3	art. 26 ust. 3
art. 32 ust. 4	art. 26 ust. 4
art. 32 ust. 5	art. 26 ust. 5
art. 32 ust. 6	art. 26 ust. 6
art. 33 ust. 1	—
art. 33 ust. 2	—
art. 34	art. 27
art. 35 ust. 1	art. 28 ust. 1

Niniejsza dyrektywa	Dyrektywa 2007/64/WE
art. 35 ust. 2	art. 28 ust. 2
art. 36	—
art. 37 ust. 1	art. 29
art. 37 ust. 2	—
art. 37 ust. 3	—
art. 37 ust. 4	—
art. 37 ust. 5	—
art. 38 ust. 1	art. 30 ust. 1
art. 38 ust. 2	art. 30 ust. 2
art. 38 ust. 3	art. 30 ust. 3
art. 39	art. 31
art. 40 ust. 1	art. 32 ust. 1
art. 40 ust. 2	art. 32 ust. 2
art. 40 ust. 3	art. 32 ust. 3
art. 41	art. 33
art. 42 ust. 1	art. 34 ust. 1
art. 42 ust. 2	art. 34 ust. 2
art. 43 ust. 1	art. 35 ust. 1
art. 43 ust. 2	art. 35 ust. 2
art. 44 ust. 1	art. 36 ust. 1
art. 44 ust. 2	art. 36 ust. 2
art. 44 ust. 3	art. 36 ust. 3
art. 45 ust. 1	art. 37 ust. 1
art. 45 ust. 2	—
art. 45 ust. 3	art. 37 ust. 2
art. 46	—
art. 47	—
art. 48	art. 38
art. 49	art. 39
art. 50	art. 40
art. 51 ust. 1	art. 41 ust. 1
art. 51 ust. 2	art. 41 ust. 2
art. 51 ust. 3	art. 41 ust. 3
art. 52 ust. 1	art. 42 ust. 1
art. 52 ust. 2	art. 42 ust. 2

Niniejsza dyrektywa	Dyrektywa 2007/64/WE
art. 52 ust. 3	art. 42 ust. 3
art. 52 ust. 4	art. 42 ust. 4
art. 52 ust. 5	art. 42 ust. 5
art. 52 ust. 6	art. 42 ust. 6
art. 52 ust. 7	art. 42 ust. 7
art. 53	art. 43
art. 54 ust. 1	art. 44 ust. 1
art. 54 ust. 2	art. 44 ust. 2
art. 54 ust. 3	art. 44 ust. 3
art. 55 ust. 1	art. 45 ust. 1
art. 55 ust. 2	art. 45 ust. 2
art. 55 ust. 3	art. 45 ust. 3
art. 55 ust. 4	art. 45 ust. 4
art. 55 ust. 5	art. 45 ust. 5
art. 55 ust. 6	art. 45 ust. 6
art. 56	art. 46
art. 57 ust. 1	art. 47 ust. 1
art. 57 ust. 2	art. 47 ust. 2
art. 57 ust. 3	art. 47 ust. 3
art. 58 ust. 1	art. 48 ust. 1
art. 58 ust. 2	art. 48 ust. 2
art. 58 ust. 3	art. 48 ust. 3
art. 59 ust. 1	art. 49 ust. 1
art. 59 ust. 2	art. 49 ust. 2
art. 60 ust. 1	art. 50 ust. 1
art. 60 ust. 2	art. 50 ust. 2
art. 60 ust. 3	—
art. 61 ust. 1	art. 51 ust. 1
art. 61 ust. 2	art. 51 ust. 2
art. 61 ust. 3	art. 51 ust. 3
art. 61 ust. 4	art. 51 ust. 4
art. 62 ust. 1	art. 52 ust. 1
art. 62 ust. 2	art. 52 ust. 2
art. 62 ust. 3	art. 52 ust. 3
art. 62 ust. 4	—

Niniejsza dyrektywa	Dyrektywa 2007/64/WE
art. 62 ust. 5	—
art. 63 ust. 1	art. 53 ust. 1
art. 63 ust. 2	art. 53 ust. 2
art. 63 ust. 3	art. 53 ust. 3
art. 64 ust. 1	art. 54 ust. 1
art. 64 ust. 2	art. 54 ust. 2
art. 64 ust. 3	art. 54 ust. 3
art. 64 ust. 4	art. 54 ust. 4
art. 65 ust. 1	—
art. 65 ust. 2	—
art. 65 ust. 3	—
art. 65 ust. 4	—
art. 65 ust. 5	—
art. 65 ust. 6	—
art. 66 ust. 1	—
art. 66 ust. 2	—
art. 66 ust. 3	—
art. 66 ust. 4	—
art. 66 ust. 5	—
art. 67 ust. 1	—
art. 67 ust. 2	—
art. 67 ust. 3	—
art. 67 ust. 4	—
art. 68 ust. 1	art. 55 ust. 1
art. 68 ust. 2	art. 55 ust. 2
art. 68 ust. 3	art. 55 ust. 3
art. 68 ust. 4	art. 55 ust. 4
art. 69 ust. 1	art. 56 ust. 1
art. 69 ust. 2	art. 56 ust. 2
art. 70 ust. 1	art. 57 ust. 1
art. 70 ust. 2	art. 57 ust. 2
art. 71 ust. 1	art. 58
art. 71 ust. 2	—
art. 72 ust. 1	art. 59 ust. 1
art. 72 ust. 2	art. 59 ust. 2

Niniejsza dyrektywa	Dyrektywa 2007/64/WE
art. 73 ust. 1	art. 60 ust. 1
art. 73 ust. 2	—
art. 73 ust. 3	art. 60 ust. 2
art. 74 ust. 1	art. 61 ust. 1, 2 i 3
art. 74 ust. 2	—
art. 74 ust. 3	art. 61 ust. 4 i 5
art. 75 ust. 1	—
art. 75 ust. 2	—
art. 76 ust. 1	art. 62 ust. 1
art. 76 ust. 2	art. 62 ust. 2
art. 76 ust. 3	art. 62 ust. 3
art. 76 ust. 4	—
art. 77 ust. 1	art. 63 ust. 1
art. 77 ust. 2	art. 63 ust. 2
art. 78 ust. 1	art. 64 ust. 1
art. 78 ust. 2	art. 64 ust. 2
art. 79 ust. 1	art. 65 ust. 1
art. 79 ust. 2	art. 65 ust. 2
art. 79 ust. 3	art. 65 ust. 3
art. 80 ust. 1	art. 66 ust. 1
art. 80 ust. 2	art. 66 ust. 2
art. 80 ust. 3	art. 66 ust. 3
art. 80 ust. 4	art. 66 ust. 4
art. 80 ust. 5	art. 66 ust. 5
art. 81 ust. 1	art. 67 ust. 1
art. 81 ust. 2	art. 67 ust. 2
art. 81 ust. 3	art. 67 ust. 3
art. 82 ust. 1	art. 68 ust. 1
art. 82 ust. 2	art. 68 ust. 2
art. 83 ust. 1	art. 69 ust. 1
art. 83 ust. 2	art. 69 ust. 2
art. 83 ust. 3	art. 69 ust. 3
art. 84	art. 70
art. 85	art. 71
art. 86	art. 72

Niniejsza dyrektywa	Dyrektywa 2007/64/WE
art. 87 ust. 1	art. 73 ust. 1
art. 87 ust. 2	art. 73 ust. 1
art. 87 ust. 3	art. 73 ust. 2
art. 88 ust. 1	art. 74 ust. 1
art. 88 ust. 2	art. 74 ust. 2
art. 88 ust. 3	art. 74 ust. 2
art. 88 ust. 4	art. 74 ust. 2
art. 88 ust. 5	art. 74 ust. 3
art. 89 ust. 1	art. 75 ust. 1
art. 89 ust. 2	art. 75 ust. 2
art. 89 ust. 3	art. 75 ust. 3
art. 90 ust. 1	—
art. 90 ust. 2	—
art. 91	art. 76
art. 92 ust. 1	art. 77 ust. 1
art. 92 ust. 2	art. 77 ust. 2
art. 93	art. 78
art. 94 ust. 1	art. 79 ust. 1
art. 94 ust. 2	—
art. 95 ust. 1	—
art. 95 ust. 2	—
art. 95 ust. 3	—
art. 95 ust. 4	—
art. 95 ust. 5	—
art. 96 ust. 1	—
art. 96 ust. 2	—
art. 96 ust. 3	—
art. 96 ust. 4	—
art. 96 ust. 5	—
art. 96 ust. 6	—
art. 97 ust. 1	—
art. 97 ust. 2	—
art. 97 ust. 3	—
art. 97 ust. 4	—
art. 97 ust. 5	—

Niniejsza dyrektywa	Dyrektywa 2007/64/WE
art. 98 ust. 1	—
art. 98 ust. 2	—
art. 98 ust. 3	—
art. 98 ust. 4	—
art. 98 ust. 5	—
art. 99 ust. 1	art. 80 ust. 1
art. 99 ust. 2	art. 80 ust. 2
art. 100 ust. 1	—
art. 100 ust. 2	—
art. 100 ust. 3	—
art. 100 ust. 4	art. 82 ust. 2
art. 100 ust. 5	—
art. 100 ust. 6	—
art. 101 ust. 1	—
art. 101 ust. 2	—
art. 101 ust. 3	—
art. 101 ust. 4	—
art. 102 ust. 1	art. 83 ust. 1
art. 102 ust. 2	art. 83 ust. 2
art. 103 ust. 1	art. 81 ust. 1
art. 103 ust. 2	—
art. 104	—
art. 105 ust. 1	—
art. 105 ust. 2	—
art. 105 ust. 3	—
art. 105 ust. 4	—
art. 105 ust. 5	—
art. 106 ust. 1	—
art. 106 ust. 2	—
art. 106 ust. 3	—
art. 106 ust. 4	—
art. 106 ust. 5	—
art. 107 ust. 1	art. 86 ust. 1
art. 107 ust. 2	art. 86 ust. 2
art. 107 ust. 3	art. 86 ust. 3

Niniejsza dyrektywa	Dyrektywa 2007/64/WE
art. 108	art. 87
art. 109 ust. 1	art. 88 ust. 1
art. 109 ust. 2	art. 88 ust. 3
art. 109 ust. 3	art. 88 ust. 2 i 4
art. 109 ust. 4	—
art. 109 ust. 5	—
art. 110	art. 90
art. 111 ust. 1	—
art. 111 ust. 2	—
art. 112 ust. 1	—
art. 112 ust. 2	—
art. 113	art. 92
art. 114	art. 93
art. 115 ust. 1	art. 94 ust. 1
art. 115 ust. 2	art. 94 ust. 2
art. 115 ust. 3	—
art. 115 ust. 4	—
art. 115 ust. 5	—
art. 116	art. 95
art. 117	art. 96
załącznik I	załącznik 1